

**ДВНЗ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ»
КАФЕДРА ОРТОПЕДИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи
проф. А. Г. Шульгай
«____» _____ 2016 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

**дисципліна «ОРТОПЕДИЧНА СТОМАТОЛОГІЯ»
напрямок підготовки 1201 МЕДИЦИНА
спеціальність 7.12010005 – «СТОМАТОЛОГІЯ»
факультет стоматологічний
навчальний рік 2016 - 2017**

Розробники: д-р мед.наук, доц. Гасюк П. А.
доц. Росоловська С.О.

Схвалено на засіданні кафедри ортопедичної стоматології
«16» червня 2016 року протокол № 13

Завідувач кафедри ортопедичної стоматології

П.А. Гасюк

_____, 2016 рік
_____, 2017 рік

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни		
		денна форма навчання Повна		
Кількість кредитів-22	Галузь знань 1201 Медицина	Рік підготовки		
		3-й	4-й	5-й
		Семестр		
Загальна кількість годин – 660	спеціальність 7.12010005 - Стоматологія	5-6-й	7-8-й	9-10-й
		Лекції		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 16,5/ кредити ECTS - 0,75	Освітньо-кваліфікаційний рівень: Спеціаліст	20 год	20 год.	40 год.
		Практичні		
		120 год.	84 год.	156 год.
		Самостійна робота		
		70 год.	46 год.	104 год.
		Вид контролю:		
		іспит	іспит	диф.залік

Примітка: Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить для денної форми навчання – 1:2

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Типова Програма з дисципліни «ОРТОПЕДИЧНА СТОМАТОЛОГІЯ» складена відповідно до НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст» кваліфікації «Лікар-стоматолог» у вищих навчальних закладах МОЗ України за спеціальністю 7.12010005 «Стоматологія» (Лист № 08.01-47/8986 від 24.03.2015р.).

Даний скорегований навчальний план є навчальним планом 2010 року у новій редакції, яка розроблена для забезпечення реалізації у діяльності вищих навчальних закладів МОЗ України вимог абзацу третього частини другої статті 56 та частини сьомої розділу XV «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про Вищу освіту».

Ортопедична стоматологія як навчальна дисципліна:

- а) ґрунтується на вивченні студентами морфологічних дисциплін, фізіології, фармакології, патоморфології, патофізіології, пропедевтиці ортопедичної стоматології й інтегрується з цими дисциплінами;
- б) закладає основи вивчення студентами теоретичних знань, опануванню практичними навичками та вміннями з ортопедичної стоматології, що передбачає інтеграцію викладання дисципліни з терапевтичною, хірургічною та стоматологією дитячого віку та формування умінь застосувати знання та навички у професійній діяльності;
- в) формує майбутнього фахівця, здатного вирішувати клінічні задачі з використанням набутих знань та вмінь з дисципліни, закладає основи здорового способу життя та профілактики порушення функцій в процесі життєдіяльності.

Структурований план навчальної дисципліни

Навчальний план з дисципліни «ортопедична стоматологія» 3 рік навчання (навчальний план 2015р)

Назва навчальної дисципліни	Кількість годин				
	Всього	Ауд	Лекції	Практичні	СРС
«Ортопедична стоматологія» 3 рік навчання	210	140	20	120	70
Розділ «Незнімне зубне протезування» - осінь	90	52	10	46	38
Розділ «Часткове знімне протезування» - весна	120	88	10	74	32

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни “Ортопедична стоматологія” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст» кваліфікації «Лікар-стоматолог» у вищих навчальних закладах МОЗ України за спеціальністю 7.12010005 «Стоматологія» (Лист № 08.01-47/8986 від 24.03.2015р.)

Предметом вивчення навчальної дисципліни “ортопедична стоматологія» є ортопедичне лікування наступних видів патології зубощелепного апарату :

- дефектів коронкової частини окремих зубів;
- часткової втрати зубів;
- повної втрати зубів;
- захворювань скронево-нижньощелепного суглобу;
- патології пародонту;
- зубощелепних деформацій;
- травм щелепно-лицьової ділянки та їх наслідків;
- вад розвитку щелепно-лицьової ділянки;
- надмірного стирання твердих тканин зубів;
- зубного протезування на імплантатах

Як медична дисципліна складається з двох розділів – зубного протезування та щелепно-лищевої ортопедії.

Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. **Метою** викладання навчальної дисципліни “ортопедична стоматологія” є професійне формування майбутнього фахівця, здатного вирішувати клінічні задачі з використанням набутих знань та вмінь з дисципліни, що передбачає інтеграцію викладання дисципліни з терапевтичною, хірургічною та стоматологією дитячого віку.

1.2. **Основними завданнями** вивчення навчальної дисципліни «ортопедична стоматологія» є : навчити студентів проводити обстеження пацієнтів в клінічному кабінеті з використанням стоматологічного обладнання та інструментарію; навчити студентів аналізувати діагностичні моделі пацієнтів з різними видами патології зубо-

щелепного апарату, на основі клінічного мислення вибирати методи відновлення дефектів зубів та зубних рядів; навчити студентів виконувати практичні навички під час клінічного прийому тематичних пацієнтів з різними дефектами зубо-щелепного апарату; навчити студентів вирішувати ситуаційні задачі, що мають клінічне спрямування.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні

Знати:

- методи обстеження пацієнтів
- знати функціональну анатомію компонентів жувального апарату та топографію м'язів, що приймають основну участь при рухах нижньої щелепи
- аналізувати фактори оклюзії
- показання до застосування та методики місцевого знеболення
- функціональну анатомію та біомеханіку зубощелепного апарату
- показання до використання різних видів штучних коронок
- показання до протезування мостоподібними протезами
- клінічні та технологічні етапи виготовлення штучних коронок
- клінічні та технологічні етапи виготовлення мостоподібних протезів
- фактори, які забезпечують фіксацію незнімних конструкцій
- показання до протезування різними видами часткових знімних протезів
- конструктивні особливості різних видів часткових знімних протезів
- фактори, які забезпечують фіксацію часткових знімних протезів
- клінічні та технологічні етапи виготовлення часткових знімних протезів
- склад, фізико-хімічні властивості та технологію застосування основних та допоміжних клінічних та зуботехнічних матеріалів
- вплив протезів та протезних матеріалів на тканини порожнини рота та організм людини
- аналізувати результати обстеження стоматологічного хворого з повною відсутністю зубів в клініці ортопедичної стоматології
- пояснювати результати клінічних та спеціальних (додаткових) методів дослідження
- знати методики отримання функціональних відбитків при повній відсутності зубів
- засвоїти етапи визначення та фіксації центрального співвідношення беззубих щелеп
- порівнювати різні види артикуляторів
- засвоїти основні положення сферичної та суглобової теорій артикуляції
- знати принципи анатомічної постановки зубів
- знати принципи постановки за сферичною поверхнею
- знати клінічні та технологічні етапи виготовлення повних знімних протезів
- знати методи гіпсовки моделей з восковими репродукціями протезів в кювету
- знати режими полімеризації
- знати етіологічні чинники, клінічні прояви та патогенез механічного, хімічного, термоізолюючого та сенсibiliзуючого впливу знімних протезів
- знати рекомендації по догляду за повними знімними протезами
- знати класифікації переломів щелеп та механізм зміщення відломків при переломах щелеп
- знати принципи організації стоматологічної допомоги при надзвичайних станах
- знати принципи організації стоматологічної допомоги при надзвичайних станах;
- знати види та об'єм ортопедичної допомоги щелепно-лицевим пораненим
- знати загальну характеристику щелепно-лицевих апаратів та їх класифікацію
- знати задачі щелепно-лицевої ортопедії в наданні медичної допомоги пацієнтам з дефектами та деформаціями щелеп та обличчя, що виникли після травм, операцій, та перенесених захворювань
- знати класифікації переломів щелеп та механізм зміщення відломків при переломах щелеп

- знати обсяг ортопедичної допомоги щелепно-лицевим пораненим
- знати загальну характеристику щелепно-лицевих апаратів та їх класифікацію
- пояснювати принципи відновлювального ортопедичного лікування та реабілітації у щелепно-лицевих хворих
- знати методики виготовлення гнутих дротяних шин на верхню та нижню щелепи
- знати етіологію, профілактику та лікування рубцевих контрактур;
- знати етіологічні чинники та принципи лікування переломів, що неправильно зрослися;
- знати анатомо-фізіологічні особливості твердого та м'якого піднебіння
- знати методи ортопедичного лікування дефектів твердого та м'якого піднебіння
- знати клінічні етапи виготовлення маски обличчя
- знати показання до виготовлення металокерамічних конструкцій
- знати показання , склад цементів для постійної фіксації коронок
- знати класифікацію сплавів металів , що використовують для виготовлення металокерамічних конструкцій
- визначити основні вимоги до сплавів металів та керамічних мас
- знати механізм з'єднання фарфорової маси з металом
- аналізувати можливі помилки при виготовленні металокерамічних конструкцій, шляхи їх запобігання
- знати методи лікування хворого з дефектами твердих тканин зубів
- знати різні конструкції штифтових зубів
- знати помилки та ускладнення незнімного протезування
- знати клінічні ознаки часткових дефектів зубних рядів у пацієнтів, які потребують виготовлення незнімних зубних протезів
- знати об'єм та види підготовки пацієнта при часткових дефектах зубних рядів
- знати помилки та ускладнення часткового знімного протезування
- виявляти основні синдроми в клініці ортопедичної стоматології та проводити внутрішньосиндромну диференціальну діагностику при зміні міжальвеолярної висоти
- знати клінічні та додаткові методи обстеження хворих із зубощелепними деформаціями
- знати етіологію та патогенез зубощелепних деформацій
- пояснювати результати клінічних та додаткових методів досліджень хворого з надмірним стиранням твердих тканин зубів
- знати етіологію і патогенез надмірного стирання зубів
- \знати принципи лікування, реабілітації, профілактики надмірного стирання зубів
- знати етіологічні і патогенетичні фактори захворювань пародонта
- знати тактику лікування, реабілітації пацієнтів з патологією пародонта
- знати заходи з профілактики захворювань (дисфункцій) СНЩС
- знати послідовність обстеження пацієнтів при плануванні лікування з використанням імплантатів
- знати види імплантатів,
- знати види абатментів
- знати методи з'єднання абатмента з імплантатом
- знати види формувачів ясен
- знати клініко-технологічні етапи протезування на імплантатах
- знати критерії успішності імплантації
- знати техніку отримання відбитка «відкритою» ложкою
- знати помилки та ускладнення стоматологічної імплантації

Вміти:

- проводити обстеження стоматологічного хворого
- застосовувати основні принципи асептики, антисептики, знеболювання

- діагностувати невідкладні стани в клініці ортопедичної стоматології
- надавати необхідну невідкладну допомогу в клініці ортопедичної стоматології
- проводити обстеження хворих функціональними методами
 - виконувати припасування жорстких індивідуальних ложок на верхню та нижню щелепи;
 - виконувати отримання функціональних відбитків
 - вміти проводити загіпсовку моделей в артикуляторі
- вміти проводити перевірку конструкції повних знімних протезів
- вміти накладати повні знімні протези
- вміти проводити корекцію повних знімних протезів
 - вміти проводити клінічне обстеження пацієнтів з переломами щелеп
 - вміти проводити диференціальну діагностику переломів щелеп різної локалізації
 - вміти лікувати захворювання слизової оболонки порожнини рота, які виникають під впливом знімних протезів
 - вміти накладати транспортні шини та проводити лігатурне зв'язування зубів.
 - вміти проводити виготовлення тимчасових та стаціонарних (лабораторних) шин;
 - вміти отримувати відбитки та визначати центральне співвідношення при виготовленні формуючих апаратів; проводити вибір конструкції зубного протезу в залежності від ступеню звуження ротової щілини;
 - вміти визначати об'єм ортопедичних заходів лікування при несправжніх суглобах;
 - вміти отримувати відбитки у хворих з мікростомією
- вміти проводити диференціальну діагностику, формулювати попередній клінічний діагноз;
 - визначати тактику лікування хворого в клініці ортопедичної стоматології
 - вміти складати план підготовки порожнини рота до протезування
 - володіти навичками препарування зубів під металокерамічні коронки
 - володіти різними методами ретракції ясенного краю
 - демонструвати отримання відбитків силіконовими масами
 - провести припасовку готової конструкції, перевірка оклюзії
 - вміти проводити обстеження пацієнта з дефектами твердих тканин зубів
 - вміти проводити внутрішньосиндромну диференціальну діагностику при руйнуванні твердих тканин зуба
 - вміти вибрати конструкцію вініра в різних клінічних ситуаціях
 - Вміти попереджати ускладнення після препарування зубів
- вміти виконувати фіксацію вінірів
 - демонструвати окремі клініко-технологічні етапи виготовлення штифтових конструкцій;
 - демонструвати виготовлення суцільнолітої куксової вкладки
- проводити ортопедичне лікування основних стоматологічних захворювань
 - Демонструвати окремі клініко-лабораторні етапи виготовлення мостоподібних протезів;
 - Виконувати фіксацію мостоподібних протезів;
 - Вміти вибрати метод виготовлення тимчасової коронки в різних клінічних ситуаціях;
 - Виконувати препарування зуба під штучну коронку (литу коронку, літу комбіновану та безметалеву коронку)
 - Виконувати обробку відпрепарованого зуба різними засобами захисту дентину
 - Отримувати анатомічні відбитки різними відбитковими матеріалами силіконовими, альгінатними
 - Проводити окремі клініко-технологічні етапи виготовлення тимчасових коронок;
 - Вміти попереджати ускладнення після препарування зубів
 - Виконувати фіксацію та зняття тимчасової коронки

- Вміти проводити обстеження пацієнта при часткових дефектах зубних рядів
- Вміти проводити окремі клініко-технологічні етапи виготовлення бюгельного протезу з замковим кріпленням
- Вміти отримувати анатомічні та функціональні відбитки різними відбитковими матеріалами
- Вміти проводити перевірку конструкції бюгельного протезу
- Вміти проводити корекцію часткових знімних протезів

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Незнімне зубне протезування

Обстеження пацієнта в клініці ортопедичної стоматології.

Конкретні цілі:

- проводити обстеження пацієнта;
- аналізувати результати обстеження стоматологічного хворого в клініці ортопедичної стоматології;
- планувати додаткове обстеження хворого;
- пояснювати результати клінічних та спеціальних (додаткових) методів дослідження;
- визначати тактику лікування хворого в клініці ортопедичної стоматології.

Обстеження пацієнта в клініці ортопедичної стоматології. Клінічні методи обстеження **Обстеження пацієнтів з частковою втратою зубів. Зміни в зубощелепному апараті при частковій втраті зубів**

- ✓ Основні та додаткові методи обстеження пацієнтів з частковою втратою зубів
- ✓ Структурні та функціональні зміни зубощелепного апарату при втраті зубів
- ✓ Розпад зубного ряду на окремі функціональні групи
- ✓ Зубощелепні деформації
- ✓ Оклюзійні порушення, травматична оклюзія
- ✓ Функціональне перенавантаження твердих тканин зубів та пародонту
- ✓ Порушення функції СНЩС та жувальних м'язів
- ✓ Підготовка порожнини рота до протезування ЧЗП

Додаткові (спеціальні) методи обстеження. Попередній та остаточний діагноз

- ✓ Рентгенологічні методи обстеження. Прицільна дентальна рентгенографія, ортопантомографія, комп'ютерна 3Д—томографія, томографія СНЩС
- ✓ Електроміографія
- ✓ Внутрішньо- та позаротовий запис рухів нижньої щелепи (аксіографія та функціографія)
- ✓ Оцінка оклюзійних співвідношень зубних рядів. Оклюзіографія в порожнині рота та на діагностичних моделях в артикуляторі. Електронний прецизійний аналіз оклюзії Т-Скан (система Биопак)
- ✓ Електронний аналіз суглобових шумів Джи-Ві-Ей (система Биопак)
- ✓ Оцінка стану тканин пародонту, система Періотест
- ✓ Оцінка стану пульпи зубів, електроодонтодіагностика
- ✓ Статичні та динамічні методи оцінки жувальної ефективності. Індексна оцінка за Агаповим та Оксманом
- ✓ Гальванометрія
- ✓ Визначення поняття діагноз. Попередній та остаточний діагноз. Складові частини діагнозу в клініці ортопедичної стоматології

Клінічний аналіз оклюзії

Конкретні цілі:

- пояснювати функціональну анатомію компонентів жувального апарату;
- аналізувати фактори оклюзії;
- порівнювати різні види артикуляторів;

- вміти проводити загіпсовку моделей в артикуляторі;
- проводити аналіз діагностичних моделей в артикуляторі.

Функціональна анатомія зубощелепного апарату

- ✓ Функціональна анатомія жувальних м'язів. Синергізм та узгоджений антагонізм, стан відносного фізіологічного спокою жувальної мускулатури і його практичне значення. Рефлекторна регуляція роботи жувальних м'язів.
- ✓ Функціональна анатомія СНЩС
- ✓ Анатомія тканин пародонту, будова зубоясеневого з'єднання. Резервна та залишкова витривалість тканин пародонту. Фізіологічна та патологічна рухомість
- ✓ Будова зубних рядів, фізіологічні та патологічні прикуси. Фактори, що забезпечують стабільність положення зубів. Шляхи та механізми перерозподілу жувального тиску, контрфорси черепа
- ✓ Анатомія оклюзійної поверхні зубних рядів та окремих зубів, сагітальні та трансверзальні оклюзійні криві
- ✓ Анатомічна та функціональна оклюзійна поверхня, оклюзійний компас.

Біомеханіка зубощелепного апарату. Функціональна оклюзія

- ✓ Біомеханіка, сучасна термінологія
- ✓ Фази жувальних рухів за Гізі, фактори оклюзії
- ✓ Рух нижньої щелепи в вертикальному напрямку. Термінальна шарнірна вісь, діаграма Поссет
- ✓ Рух нижньої щелепи в сагітальному напрямку. Сагітальний суглобовий і різцевий шляхи, сагітальний суглобовий і різцевий кути
- ✓ Рух нижньої щелепи в трансверзальному напрямку. Робоча і балансуюча сторона. Трансверзальний суглобовий і різцевий шляхи, кут і рух Бенета, готичний кут
- ✓ Функціональна оклюзія (артикуляція) Види оклюзії, їх характеристика та ознаки
- ✓ Оклюзія та артикуляція, види оклюзії.
- ✓ Центральна оклюзія, оклюзійні контакти в нормі. Класифікація антагонуючих поверхонь за Дженкельсон, поняття про стабільні і нестабільні оклюзійні контакти
- ✓ Передня оклюзія, контакти в нормі. Трьохпунктний контакт Бонвіля
- ✓ Бічна оклюзія, варіанти контактів (оклюзійні концепції)
- ✓ Супраконтакти, класифікація

Апарати, що відтворюють рухи нижньої щелепи. Артикулятори - загальна характеристика

- ✓ Апарати, що відтворюють рухи нижньої щелепи, класифікація, сфери застосування
- ✓ Конструктивні частини артикуляторів, їх функція
- ✓ Середньоанатомічні артикулятори – особливості, показання до використання
- ✓ Регульовані артикулятори – особливості, показання до використання, способи налаштування за індивідуальними параметрами. Аксіографія
- ✓ Методики переносу моделей в артикулятор (за допомогою балансиру, постановочного столика, лицьової дуги)

Основи роботи з артикулятором. Клінічний аналіз оклюзії

- ✓ Методика реєстрації положення верхньої щелепи за допомогою лицьової дуги
- ✓ Методика переносу моделей в артикулятор за допомогою лицьової дуги
- ✓ Методика отримання оклюзійних реєстратів для фіксації співвідношення щелеп та налаштування суглобових механізмів
- ✓ Методика моделювання індивідуальної фронтальної направляючої

Знеболення в клініці ортопедичної стоматології

Конкретні цілі:

- визначати показання до проведення знеболення при препаруванні вітальних зубів;

- вибирати метод проведення знеболення при препаруванні зубів;
- діагностувати можливі ускладнення місцевої анестезії;
- надавати медичну допомогу при невідкладних станах (запаморочення, колапс, гіпертонічний криз, гіпоглікемічна кома, епілепсія, анафілактичний шок).

Знеболення в клініці ортопедичної стоматології

- ✓ Біль, механізм виникнення, шляхи проведення. Теорії виникнення зубного болю
- ✓ Іннервація щелепно-лицьової ділянки
- ✓ Види знеболення в амбулаторній стоматологічній практиці.
- ✓ Провідникове знеболення на верхній і нижній щелепах – методики, зони знеболення
- ✓ Інфільтраційне знеболення в порожнині рота – методики, показання
- ✓ Сучасні місцевоанестезуючі засоби – класифікації, склад, фармакодинаміка

Місцеві та загальні ускладнення ін'єкційного знеболення. Невідкладні стани на стоматологічному прийомі

- ✓ Загальні ускладнення ін'єкційного знеболення – причини, шляхи запобігання
- ✓ Місцеві ускладнення ін'єкційного знеболення – причини, шляхи запобігання
- ✓ Невідкладні стани на стоматологічному прийомі (анафілактичний шок, набряк Квінке, інфаркт міокарду, напад стенокардії, гіпертонічний криз, інсульт, напад бронхіальної астми, епілептичний напад) – клінічні прояви, перша медична допомога

Протезування штучними коронками

Конкретні цілі:

- знати показання до застосування штучних коронок;
- виконувати препарування зуба під штучну коронку (металеву штамповану, литу, пластмасову коронку, металокерамічну);
- демонструвати отримання анатомічних відбитків різними відбитковими матеріалами;
- порівняти різні види штучних коронок;
- засвоїти клініко-технологічні правила виготовлення штучних коронок;
- передбачувати наслідки препарування зубів та вміти проводити захист відпрепарованих вітальних зубів;
- узагальнити фактори, які забезпечують фіксацію штучної коронки;
- виконувати фіксацію штучної коронки;
- виконувати зняття штучної коронки.

Способи заміщення дефектів твердих тканин зубів, ортопедичні конструкції. Штучні коронки – види, показання до протезування

- ✓ Етіологія дефектів коронкової частини зубів. Класифікації дефектів за Блемом, т індекс руйнування оклюзійної поверхні зуба (ІРОПЗ, індекс Мілікевича)
- ✓ Види ортопедичних конструкцій для заміщення дефектів коронкової частини зубів - показання до використання в залежності від ступеню руйнування зуба
- ✓ Штучні коронки – показання, класифікації
- ✓ Підготовка порожнини рота до протезування

Препарування зубів під штучні коронки – правила, методики, інструментарій.

Захист вітальних зубів під час та після препарування

- ✓ Інструментарій для препарування зубів під незнімні ортопедичні конструкції
- ✓ Загальні правила препарування зубів, заходи безпеки, контроль глибини препарування твердих тканин
- ✓ Захист вітальних зубів під час та після препарування. Провізорні конструкції, дентинні герметики
- ✓ Ускладнення під час та після препарування зубів – причини, шляхи запобігання
- ✓ Послідовність препарування поверхонь зуба під штучну коронку
- ✓ Маргінальна адаптація коронок, варіанти приясеневого препарування, види уступів. Функції уступів
- ✓ Ретракція ясен, види, методики

Клінічні етапи виготовлення штампованих металевих коронок

- ✓ Показання до протезування штампованими металевими коронками
- ✓ Методика препарування під штамповану коронку
- ✓ Отримання відбитків під штамповану коронку
- ✓ Примірка коронки
- ✓ Методика фіксації коронки

Лабораторні етапи виготовлення штампованих металевих коронок

- ✓ Виготовлення та підготовка робочих моделей
- ✓ Створення гіпсового штампу та контрштампу, підбір гільзи
- ✓ Методика попереднього штампування
- ✓ Способи штампування (зовнішній, комбінований)
- ✓ Технологія зовнішнього штампування
- ✓ Технологія комбінованого штампування
- ✓ Відбілювання і полірування коронок

Провізорні коронки – показання, методики виготовлення, матеріали. Безпосередній метод виготовлення провізорних коронок

- ✓ Мета використання тимчасових захисних конструкцій
- ✓ Види провізорних коронок
- ✓ Способи виготовлення провізорних коронок
- ✓ Матеріали для виготовлення тимчасових коронок прямим методом (акрилові, композитні)
- ✓ Безпосередній(прямий) метод виготовлення тимчасових коронок

Лабораторний метод виготовлення провізорних коронок

- ✓ Технології виготовлення пластмасових коронок лабораторним методом (на моделях зі звичайного гіпсу та розбірних комбінованих)
- ✓ Акрилові пластмаси – склад, властивості
- ✓ Технологія компресійного пресування, режими полімеризації пластмас

Мостоподібне протезування

Конкретні цілі:

- виявляти типові клінічні ознаки часткових дефектів зубних рядів;
- вміти проводити обстеження пацієнта при часткових дефектах зубних рядів;
- пояснювати клінічні та спеціальні (додаткові) методи дослідження пацієнтів з частковими дефектами зубних рядів;
- знати види підготовки опорних зубів;
- трактувати загальні принципи лікування, реабілітації, профілактики часткових дефектів зубних рядів незнімними зубними протезами;
- пояснювати біомеханіку мостоподібного протеза;
- пояснювати клініко-лабораторні етапи виготовлення мостоподібних протезів (штамповано-паяних, литих);
- аналізувати помилки та ускладнення незнімного протезування;
- виконувати фіксацію мостоподібного протеза;
- оцінювати прогноз лікування часткових дефектів зубних рядів незнімними зубними протезами.

Клінічні етапи виготовлення суцільнолитих металевих та комбінованих коронок

- ✓ Показання до протезування суцільнолитими металевими та комбінованими коронками
- ✓ Методика препарування зубів під суцільнолиті коронки, варіанти приєднання препарування

- ✓ Методика отримання відбитків
- ✓ Примірка литих коронок
- ✓ Оклюзійна корекція та фіксація литих коронок

Лабораторні етапи виготовлення суцільнолитих металевих та комбінованих коронок

- Виготовлення розбірних комбінованих моделей
- ✓ Моделювання репродукції каркасу суцільнолитих металопластмасових коронок
- ✓ Сплави металів для виготовлення суцільнолитих коронок
- ✓ Способи компенсації усадки сплавів при литві незнімних конструкцій
- ✓ Технологія литва каркасів незнімних конструкцій, вогнетривкі маси
- ✓ Технологія виготовлення пластмасового облицювання комбінованих конструкцій

Мостоподібні протези - показання до протезування. Конструктивні особливості та біомеханіка мостоподібних протезів

- ✓ Показання до протезування мостоподібними протезами, класифікації мостоподібних протезів
- ✓ Конструктивні складові мостоподібних протезів, види опорних елементів. Види проміжної частини в залежності від топографії дефекту зубного ряду
- ✓ Біомеханіка мостоподібних протезів. Вимоги до опорних зубів

Клінічні етапи виготовлення штамповано-паяних мостоподібних протезів

- ✓ Показання до протезування штамповано-паяними мостоподібними протезами
- ✓ Особливості препарування опорних зубів
- ✓ Примірка опорних коронок та методика отримання другого робочого відбитку
- ✓ Перевірка конструкції мостоподібного протезу, фіксація

Лабораторні етапи виготовлення штамповано-паяних мостоподібних протезів

- ✓ Виготовлення робочих моделей
- ✓ Моделювання та литво проміжної частини
- ✓ паяна та безпаяна технології з'єднання частин мостоподібних протезів

Клінічні етапи виготовлення суцільнолитих металевих та комбінованих мостоподібних протезів

- ✓ Показання до протезування суцільнолитими мостоподібними протезами
- ✓ Особливості препарування опорних зубів
- ✓ Перевірка каркасу суцільнолитого мостоподібного протезу
- ✓ Примірка, оклюзійна корекція, фіксація суцільнолитого мостоподібного протезу

Лабораторні етапи виготовлення суцільнолитих металевих та комбінованих мостоподібних протезів

- ✓ Технологія моделювання репродукції каркасів суцільнолитих мостоподібних протезів
- ✓ Технологія литва каркасів мостоподібних протезів
- ✓ Технологія виготовлення пластмасового облицювання суцільнолитих комбінованих мостоподібних протезів

Фактори, що забезпечують фіксацію незнімних протезів. Матеріали для тимчасової та постійної фіксації ортопедичних конструкцій

- ✓ Класифікація факторів що забезпечують фіксацію незнімних протезів
- ✓ Фактори, що відносяться до опорних зубів
- ✓ Фактори, що відносяться до ортопедичних конструкцій
- ✓ Фактори, що відносяться до фіксуючих матеріалів

- ✓ Матеріали для постійної фіксації незнімних конструкцій (цинк-фосфатні, полікарбосилатні, склоіономерні, композиційні цements) – склад, фізико-хімічні властивості, показання і методики застосування
- ✓ Показання до застосування тимчасової фіксації незнімних конструкцій. Матеріали для тимчасової фіксації ортопедичних конструкцій (цинк-оксидевгенолові, матеріали на основі гідроокису кальцію)

Помилки та ускладнення при протезуванні штучними коронками та мостоподібними протезами

- ✓ Помилки на етапі обстеження пацієнтів та планування протезної конструкції
- ✓ Помилки на етапі препарування зубів
- ✓ Помилки при отриманні відбитків та фіксації співвідношення щелеп
- ✓ Помилки при накладанні та фіксації ортопедичних конструкцій
- ✓ Помилки на лабораторних етапах виготовлення штампованих коронок та штамповано-паяних мостоподібних протезів
- ✓ Помилки на лабораторних етапах виготовлення суцільнолитих коронок та мостоподібних протезів
- ✓ Помилки при роботі з пластмасою. Види пористості пластмас

Часткове знімне зубне протезування

Обстеження пацієнтів з частковими дефектами зубних рядів

Конкретні цілі:

- проводити обстеження з частковими дефектами зубних рядів;
- пояснювати ускладнення, які виникають при частковій втраті зубів;
- знати показання та протипоказання до застосування часткових знімних протезів;
- вміти вибирати опорні зуби при застосуванні часткових знімних протезів;
- знати види кламерних ліній;
- знати методи фіксації часткових знімних протезів.

Обстеження пацієнтів з частковою втратою зубів. Зміни в зубощелепному апараті при частковій втраті зубів

- ✓ Основні та додаткові методи обстеження пацієнтів з частковою втратою зубів
- ✓ Структурні та функціональні зміни зубощелепного апарату при втраті зубів
- ✓ Розпад зубного ряду на окремі функціональні групи
- ✓ Зубощелепні деформації
- ✓ Оклюзійні порушення, травматична оклюзія
- ✓ Функціональне перенавантаження твердих тканин зубів та пародонту
- ✓ Порушення функції СНЩС та жувальних м'язів
- ✓ Підготовка порожнини рота до протезування ЧЗП

Конструкції часткових знімних протезів – показання до протезування. Планування фіксації часткових знімних протезів. Опорні зуби, кламерні лінії

- ✓ Види ЧЗП, їх конструктивні складові, особливості трансформації жувального тиску різними видами ЧЗП
- ✓ Показання до протезування різними видами ЧЗП (бюгельні, пластинчасті з пластмасовим та металевим базисом)
- ✓ Вимоги до опорних зубів
- ✓ Планування фіксації ЧЗП (точкова, лінійна, площинна), кламерні лінії та їх клінічне значення
- ✓ Поняття про анатомічний екватор та межову лінію, опорну та ретенційну зони зуба
- ✓ Складові частини утримувальних і опорно-утримувальних кламерів, їх розташування на зубі та особливості трансформації жувального тиску

Методи фіксації часткових знімних протезів

- ✓ Поняття про фіксацію, стабілізацію, рівновагу знімних протезів
- ✓ Механічні фіксуючі елементи в ЧЗП (кламери, замкові, балкові та телескопічні кріплення) – класифікації, конструкції, показання
- ✓ Біомеханічні фактори фіксації (анатомічна ретенція)
- ✓ Фізичні фактори фіксації

Клініко-лабораторні етапи виготовлення часткових знімних пластинкових протезів

Конкретні цілі:

- вміти отримувати робочі відбитки при часткових дефектах зубних рядів;
- вміти визначати межі часткових знімних протезів;
- вміти визначати центральну оклюзію при I, II, III групах дефектів;
- знати правила постановки зубів в часткових знімних протезах;
- знати технологічні етапи виготовлення часткових знімних протезів;
- вміти проводити перевірку конструкції часткових знімних протезів;
- проводити накладання часткових знімних протезів;
- пояснювати фази адаптації до часткових знімних протезів;
- вміти проводити корекцію часткових знімних протезів;
- аналізувати вплив базису часткових знімних протезів на слизову оболонку порожнини рота.

Обґрунтування побудови меж базисів часткових знімних протезів

- ✓ Поняття про протезне ложе та протезне поле
- ✓ Анатомічні утворення порожнини рота, що мають значення при знімному протезуванні
- ✓ Податливість та рухомість слизової оболонки, їх урахування при знімному протезуванні. Розташування країв базису ЧЗП в ділянці перехідної складки
- ✓ Максимальні межі базису знімного пластинчастого протезу на верхній та нижній щелепі; співвідношення з наявними на щелепі зубами
- ✓ Варіанти меж базисів в залежності від клінічних умов
- ✓ Отримання робочих відбитків для ЧЗП, матеріали та методики
- ✓ Використання індивідуальних відбиткових ложок при виготовленні ЧЗП, показання

Визначення та фіксація співвідношення щелеп при I, II, III групах дефектів зубних рядів

- ✓ Класифікація груп дефектів зубних рядів за Бетельманом, її клінічне значення. Поняття про центральну оклюзію, центральне співвідношення щелеп, оклюзійну та протетичну площину
- ✓ Функціональна характеристика 1,2,3 груп дефектів, етапи визначення та фіксації співвідношення щелеп
- ✓ Способи визначення центрального співвідношення щелеп
- ✓ Способи визначення оклюзійної висоти
- ✓ Методика фіксації центральної оклюзії оклюзійними блоками та гіпсоблоками
- ✓ Технологія виготовлення оклюзійних валиків
- ✓ Методика гарячого та холодного способів фіксації центрального співвідношення за допомогою оклюзійних валиків
- ✓ Помилки при визначенні та фіксації співвідношення щелеп

Постановка зубів в часткових знімних протезах

- ✓ Підготовка робочих моделей для виготовлення ЧЗП
- ✓ Виготовлення воскової репродукції базису
- ✓ Методика виготовлення гнутих дротяних кламерів
- ✓ Гарнітури зубів для знімних протезів, матеріали, різновиди. Порівняльна

- ✓ характеристика фарфорових, композитних, акрилових зубів
- ✓ Правила підбору штучних зубів
- ✓ Анатомічні орієнтири для постановки штучних зубів
- ✓ Методика постановки штучних зубів у ЧЗП
- ✓ Оклюзійні концепції при частковому знімному протезуванні

Перевірка конструкції часткових знімних протезів

- ✓ Перевірка конструкції ЧЗП на моделях
- ✓ Перевірка конструкції ЧЗП в порожнині рота
- ✓ Помилки, які виявляються на етапі перевірки конструкції ЧЗП, їх причини та усунення

Технологія виготовлення часткових знімних протезів з пластмасовим базисом.

Компресійне та ливарне пресування пластмас

- ✓ Кінцеве моделювання базису протезу
- ✓ Виготовлення прес-форми для компресійного пресування. Способи гіпсування репродукцій протезів в кювету
- ✓ Пластмаси для виготовлення базисів протезів. Класифікації, склад, властивості. Види полімеризації
- ✓ Технологія приготування та пакування пластмаси в кювету, режими полімеризації пластмас, помилки
- ✓ Устаткування для ливарного пресування пластмас. Технологія виготовлення прес-форми та методика ливарного пресування

Накладання та корекція часткових знімних протезів

- ✓ Методика накладання та первинної корекції ЧЗП
- ✓ Рекомендації пацієнту по догляду за протезом
- ✓ Періоди адаптації до знімних протезів
- ✓ Травматичні протезні стоматити, показання до повторної корекції базису та оклюзійної поверхні протезів

Бюгельне протезування

Конкретні цілі:

- знати показання та протипоказання до застосування бюгельних протезів;
- проводити порівняльну характеристику часткових знімних та бюгельних протезів;
- вміти отримувати робочі відбитки;
- вміти виготовляти діагностичні моделі;
- аналізувати вибір опорних зубів;
- знати мету та задачі паралелометрії;
- знати методи проведення паралелометрії;
- вміти проводити паралелометрію;
- знати показання до застосування різних видів клакерів.

Бюгельні протези - планування конструкції в залежності від клінічних умов. Види фіксуєчих елементів

- ✓ Показання до протезування бюгельними протезами, умови в порожнині рота, що необхідні для здійснення бюгельного протезування
- ✓ Варіанти розташування дуги БП на верхній та нижній щелепі при різних клінічних умовах
- ✓ Вибір опорних зубів для фіксації БП, вимоги, підготовка
- ✓ Види фіксуєчих елементів в бюгельних протезах (опорно-утримуючі кламери, замкові, балкові, телескопічні кріплення).

Паралелометрія діагностичних моделей

- ✓ Поняття про шлях введення протезу, штучну паралельність опорних зубів
- ✓ Межова лінія, опорна і ретенційна зони – практичне значення. Варіанти топографії межової лінії
- ✓ Вимоги до діагностичних моделей для проведення паралелометрії
- ✓ Конструкції паралелометрів
- ✓ Мета і завдання паралелометрії
- ✓ Способи паралелометрії (довільний, метод вибору, метод Новака) – показання, методика
- ✓ Калібрування моделей – методика, практичне значення

Фіксація бюгельних протезів. Показання до використання різних типів механічних кріплень. Опорно-утримувальні кламери

- ✓ Планування фіксуючих елементів в бюгельних протезах в залежності від клінічних умов
- ✓ Види опорно-утримуючих кламерів, фактори, що впливають на вибір типу кламеру
- ✓ Система кламерів Ней, показання до застосування
- ✓ Класифікації замкових кріплень
- ✓ Показання та умови для застосування замкової фіксації, балкових та телескопічних кріплень

Технологія виготовлення бюгельних протезів

Конкретні цілі:

- знати технологічні етапи виготовлення бюгельних протезів;
- знати склад і властивості дублювальних мас;
- знати склад та властивості вогнетривких мас;
- проводити порівняльну характеристику сплавів металів;
- знати технологію литва каркасів бюгельних протезів;
- вміти припасовувати каркас бюгельного протезу;
- вміти проводити накладання бюгельного протезу;
- проводити порівняльну характеристику часткових знімних протезів та бюгельних протезів;
- проводити корекцію бюгельних протезів;
- надавати рекомендації пацієнтам по користуванню частковими знімними протезами.

Технологічні етапи виготовлення знімних протезів з суцільнолитим металевим каркасом. Дублювання робочих моделей

- ✓ Підготовка моделей до дублювання
- ✓ Дублювальні маси – види, склад, технологія застосування
- ✓ Обладнання для дублювання моделей
- ✓ Методика дублювання моделей
- ✓ Виготовлення вогнетривких моделей

Компенсація усадки сплавів при литві. Формувальні маси. Моделювання воскових репродукцій каркасів бюгельних протезів та протезів з металевим базисом

- ✓ Класифікація формувальних мас, склад, властивості, показання до застосування
- ✓ Усадка сплавів при литві, види. Способи компенсації
- ✓ Виготовлення вогнетривких моделей
- ✓ Методика моделювання воскової репродукції каркасів бюгельних протезів та протезів з металевим базисом, моделювальні матеріали

Технологія литва каркасів бюгельних протезів та протезів з металевим базисом

- ✓ Технології литва в стоматології. Способи плавлення та відливки металів
- ✓ Сплави металів для виготовлення каркасів бюгельних протезів та протезів з металевим базисом. Кобальто-хромовий сплав – склад, технологічні та фізико-хімічні властивості, температурний режим
- ✓ Ливникові системи – види, правила побудови
- ✓ Формування репродукції каркасу в опоку, підготовка опок до литва
- ✓ Помилки при литві
- ✓ Обробка каркасів після литва

Перевірка конструкції бюгельного протезу. Накладання бюгельного протезу

- ✓ Припасування каркасу БП на моделях та перевірка в порожнині рота
- ✓ Методика накладання та корекції бюгельного протезу

Адаптація до знімних протезів, терміни користування. Ремонт та перебазування протезів

- ✓ Фази адаптації до знімних протезів за Курляндским
- ✓ Рекомендовані терміни користування різними видами ЧЗП. Показання до заміни протезів
- ✓ Перебазування знімних протезів – показання, методика, матеріали
- ✓ Ремонт протезів (заміна кламеру, додавання зубу, ремонт базису) – технологія. Причини перелому базисів

Помилки та ускладнення при протезуванні частковими знімними протезами.

- ✓ Помилки на етапі обстеження та планування конструкції ЧЗП
- ✓ Помилки при отриманні відбитків
- ✓ Помилки на етапі фіксації співвідношення щелеп і визначенні оклюзійної висоти
- ✓ Помилки на етапі виготовлення пластмасового базису
- ✓ Помилки на етапі литва каркасів протезів
- ✓ Помилки при накладанні та корекції протезів

Вплив базисів знімних протезів на слизову оболонку порожнини рота. Протезні стоматити

- ✓ Фактори впливу базисів протезів та протезних матеріалів на тканини протезного ложа (ізолююча дія, механічний, токсичний, алергенний вплив)
- ✓ Класифікація протезних стоматитів.
- ✓ Травматичний протезний стоматит. Етіологія, клінічні прояви, диференційна діагностика та лікування
- ✓ Токсичний протезний стоматит. Етіологія, клінічні прояви, диференційна діагностика та лікування
- ✓ Алергічний протезний стоматит. Етіологія, клінічні прояви, диференційна діагностика та лікування
- ✓ Додаткові лабораторні методи обстеження пацієнтів з протезними стоматитами

Тематичний план лекцій для студентів 3-го курсу

№п/п	Тема лекції	Кількість годин
1.	Клінічний аналіз оклюзії	2
2.	Показання та клініко-технологічні етапи виготовлення штучних коронок	2
3.	Клініко-лабораторні етапи виготовлення штамповано-паяних мостоподібних протезів.	2

4.	Обстеження пацієнта з частковими дефектами зубних рядів. Ускладнення, які виникають внаслідок часткової втрати зубів	2
5.	Конструкції часткових знімних протезів	2
6.	Технологія виготовлення часткових знімних пластинкових протезів	2
7.	Заміщення часткових дефектів зубних рядів бюгельними протезами. Показання та протипоказання до цього виду протезування. Планування конструкції бюгельних протезів. Технологія їх виготовлення	2
8.	Покази та клініко-лабораторні етапи виготовлення суцільнолитих мостоподібних протезів.	2
9.	Знеболення в клініці ортопедичної стоматології.	2
10.	Протезні стоматити.	2
Всього		20

Тематичний план практичних занять для студентів 3-го курсу

№з/п	Тема заняття	К-сть годин
Незнімне зубне протезування		
1.	Обстеження хворого в клініці ортопедичної стоматології. Клінічні методи обстеження.	2
2.	Додаткові (спеціальні) методи обстеження хворого в клініці ортопедичної стоматології, попередній і остаточний діагноз.	2
3.	Компоненти жувальної системи, їх характеристика.	2
4.	Види оклюзії, їх характеристика та ознаки.	2
5.	Аналіз діагностичних моделей в артикуляторі. Основи роботи з артикулятором.	2
6.	Знеболення в клініці ортопедичної стоматології.	2
7.	Показання до застосування різних видів знеболення.	2
8.	Помилки та ускладнення від місцевого знеболення.	2
9.	Невідкладні стани в ортопедичній стоматології.	2
10.	Способи заміщення дефектів твердих тканин зубів, ортопедичні конструкції. Штучні коронки – види, показання до протезування.	2
11.	Препарування зубів під штучні коронки – правила, методики, інструментарій. Захист вітальних зубів під час та після препарування.	2
12.	Клініко-лабораторні етапи виготовлення штампованої металевої коронки.	2
13.	Показання, клініко-лабораторні етапи виготовлення комбінованої коронки.	2
14.	Показання, клініко-лабораторні етапи виготовлення пластмасової коронки.	2
15.	Клініко-лабораторні етапи виготовлення суцільнолитої коронки.	2
16.	Помилки і ускладнення при протезуванні штучними коронками.	2
17.	Клінічні питання застосування мостоподібних протезів.	2
18.	Показання та клінічні етапи виготовлення штамповано-паяних мостоподібних протезів.	2
19.	Лабораторні етапи виготовлення штамповано-паяних мостоподібних протезів.	2

20.	Показання та клінічно-лабораторні етапи виготовлення суцільнолитих мостоподібних протезів.	2
21.	Фіксація незнімних зубних протезів. Ускладнення і помилки при протезуванні мостовидними протезами	2
22.	Обстеження хворих з частковими дефектами зубних рядів.	
23.	Показання та вибір конструкції часткових знімних протезів.	
Часткове знімне протезування		
24.	Опорні зуби, вимоги до опорних зубів. Види кламерних ліній.	2
25.	Визначення меж часткових знімних протезів.	2
26.	Визначення та фіксація центральної оклюзії при I, II групах дефектів зубних рядів.	2
27.	Визначення та фіксація центральної оклюзії при III групі дефектів зубних рядів.	2
28.	Методи фіксації часткових знімних протезів.	2
29.	Постановка зубів у часткових знімних протезах.	2
30.	Перевірка конструкції часткових знімних протезів.	2
31.	Моделювання базису часткового знімного протеза.	2
32.	Підготовка воскової репродукції загіпсування в кювету.	2
33.	Технологія виготовлення часткового знімного протеза.	2
34.	Накладання та корекція часткового знімного протеза.	2
35.	Адаптація до знімних протезів.	2
36.	Протезні стоматити.	2
37.	Вплив базису знімного протезу на слизову оболонку.	2
38.	Заміщення часткових дефектів зубних рядів бюгельними протезами.	2
39.	Показання та протипоказання протезування бюгельними протезами.. Вибір опорних зубів.	2
40.	Види фіксуючих елементів.	2
41.	Підготовка опорних зубів до протезування.	2
42.	Паралелометрія.	2
43.	Класифікація кламерів, показання до застосування.	2
44.	Біомеханіка бюгельних протезів.	2
45.	Дублювання моделей. Підготовка до дублювання.	2
46.	Дублюючі маси.	2
47.	Моделювання каркасу бюгельного протеза.	2
48.	Сплави металів для виготовлення бюгельних протезів.	2
49.	Припасування каркасу бюгельного протеза. Накладання бюгельного протеза.	2
50.	Порівняльна характеристика пластинкових і бюгельних протезів.	2
51.	Помилки та ускладнення при використанні бюгельного протеза.	2
52.	Корекція бюгельного протезу.	2
53.	Адаптація до бюгельного протезу.	2
54.	Клінічні етапи виготовлення бюгельного протеза із балковим кріпленням.	2
55.	Клінічні етапи виготовлення бюгельного протеза із замковим кріпленням.	2
56.	Клінічні етапи виготовлення бюгельного протеза із телескопічною системою фіксації.	2
57.	Клінічні етапи виготовлення ацеталових знімних протезів.	2
58.	Клінічні етапи виготовлення еластичних (нейлонових) протезів.	2

	Іммедіат-протези.	
59.	Недоліки та ускладнення часткового знімного протезування.	2
60.	Підсумковий контроль.	2
	Всього	120

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК ВНЕСЕНИХ У МАТРИКУЛ 5 СЕМЕСТР

1. Клінічне обстеження ортопедичного стоматологічного хворого. Постановка діагнозу пацієнтові з ортопедичною стоматологічною патологією.
2. Отримання відбитків зубних рядів.
3. Препарування твердих тканин зубів під металеву штамповану коронку на фантомі. Моделювання металевої штампованої коронки.
4. Примірка та припасування штампованої металевих коронки в порожнині рота.
5. Отримання подвійного робочого відбитка зубного ряду при незнімному протезуванні.
6. Встановлення відтінку кольору для незнімної естетичної конструкції.
7. Примірка та припасування штампованих металевих коронок в порожнині рота, отримання оклюзійного відбитку при виготовленні штамповано-паяного мостоподібного протезу.
8. Примірка, припасування каркасу штамповано-паяного мостоподібного протеза в порожнині рота.
9. Примірка та припасування готової штамповано-паяної комбінованої конструкції в порожнині рота. Фіксація незнімної протезної конструкції.

6 СЕМЕСТР

1. Отримання робочих відбитків зубних рядів верхньої та нижньої щелеп при проведенні часткового знімного протезування.
2. Виготовлення воскових шаблонів з прикусними валиками для верхньої та нижньої щелеп.
3. Визначення форми, розміру, кольору зубів для постановки їх у частковому знімному протезі. Проведення постановки штучних зубів у частковому знімному протезі.
4. Примірка та припасування каркасу бюгельного протезу на моделі та в порожнині рота пацієнта.
5. Навчання пацієнта правилам користування частковими знімними протезами.
6. Проведення креслення межі часткового знімного протезу. Вибір опорних зубів для фіксації часткового знімного протеза та виду фіксатора.
7. Припасування та накладання часткового знімного протезу в порожнині рота.
8. Проведення ізоляції піднебінного торуса та екзостозів.
9. Приготування акрилової пластмаси та формування базису часткового знімного пластинкового протезу з подальшою полімеризацією.
10. Виготовлення гнутого металевго кламера.
11. Проведення попередньої та заключної обробки базису часткового знімного протезу.

Види самостійної роботи (СРС) та її контроль Незнімне зубне протезування

№ з/п	ТЕМА	К-сть годин	Вид контролю
1	Підготовка до практичних занять - теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок	30	Поточний контроль на практичних заняттях

2	Опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять: Історія розвитку ортопедичної стоматології Внесок вітчизняних вчених в розвиток ортопедичної стоматології	2,5 2,5	Підсумковий контроль
3	Підготовка до підсумкового контролю	3	
Разом		38	
1	Підготовка до практичних занять – теоретична підготовка та опанування практичних навичок	25	Поточний контроль на практичних заняттях
2	Самостійне опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять:	3	Підсумковий контроль
3	Підготовка до підсумкового контролю	4	
Разом		32	

МЕТОДИ ТА ФОРМИ КОНТРОЛЮ

При оцінюванні студентів приділяється перевага стандартизованим **методам контролю**:

- тестування (усне, письмове, комп'ютерне);
- структуровані письмові роботи;
- структурований контроль практичних навичок;
- усне опитування;
- усна співбесіда.

Форми контролю:

Попередній (вхідний) контроль слугує засобом виявлення наявного рівня знань студентів для використання їх викладачем на практичному занятті як орієнтування у складності матеріалу. Проводиться з метою оцінки міцності знань та з метою визначення ступеня сприйняття нового навчального матеріалу.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми. На всіх практичних заняттях застосовується об'єктивний контроль теоретичної підготовки та засвоєння практичних навичок із метою перевірки підготовленості студента до заняття.

Рубіжний (тематичний) контроль засвоєння розділу відбувається по завершенню вивчення блоку відповідних тем шляхом тестування, усної співбесіди та виконання практичного завдання. Тематичний контроль є показником якості вивчення тем розділів дисципліни та пов'язаних із цим пізнавальних, методичних, психологічних і організаційних якостей студентів. Проводиться на спеціально відведеному підсумковому занятті.

Підсумковий контроль здійснює контролюючу функцію, проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному освітньо-кваліфікаційному рівні або на окремих його завершених етапах. Проводиться у формі іспиту, диференційованого заліку або заліку з метою встановлення дійсного змісту знань студентів за обсягом, якістю та глибиною, а також вміннями застосувати їх у практичній діяльності. Під час підсумкового контролю враховуються результати здачі усіх видів навчальної роботи згідно із структурою робочої програми.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК, ВНЕСЕНИХ У МАТРИКУЛИ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

Матрикул вважається **зарахованим** у випадку, коли студент з повним знанням методики, самостійно, у чіткій послідовності проведення роботи, виконав практичну навичку та грамотно сформулював висновки. Під час проведення практичної навички викладач має право скерувати студента, який допускає неточності та незначні помилки у виконанні роботи.

Матрикул вважається **не зарахованим** у випадку, коли студент, орієнтуючись у фактичному матеріалі, показує незнання методики, невміння виконання практичної навички, допускає грубі помилки у послідовності проведення роботи та при формулюванні висновків.

КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ СТУДЕНТІВ НА ПІДСУМКОВОМУ ЗАНЯТТІ ВКЛЮЧАЄ:

- оцінку засвоєння студентом практичного навчального матеріалу на підставі результатів виконання ним індивідуального завдання у вигляді розв'язування ситуаційних задач, виконання практичної маніпуляції
- оцінювання знань теоретичного матеріалу шляхом вирішення тестових завдань, індивідуального усного або письмового опитування з відповідних тем розділів дисципліни.

МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ПІДСУМКОВОГО ЗАНЯТТЯ

Студент вважається допущеним до підсумкового заняття, якщо він відвідав усі лекційні та практичні заняття, задовільно виконав всі види робіт, передбачені робочим планом із розділу навчальної дисципліни та отримав позитивні оцінки, опанував практичні навички, передбачені в матрикулах.

Підсумкове заняття проводиться по завершенню вивчення відповідних тем навчальної дисципліни, передбачених робочим навчальним планом. Підсумкове заняття включає виконання студентом індивідуального завдання у вигляді розв'язування ситуаційних задач, виконання практичної маніпуляції, а також вирішення тестових завдань, проведення індивідуального усного або письмового опитування з відповідних тем розділу дисципліни.

Проводиться в письмово-усній формі у три етапи:

- I.** Письмовий контроль шляхом відповіді на тестові завдання, вирішення конструктивних завдань та ситуаційних задач.
- II.** Виконання практичного завдання шляхом виконання практичної маніпуляції
- III.** Відповіді на теоретичні питання. Кожному студенту пропонується три теоретичні питання, на які він повинен дати відповідь при усній співбесіді з викладачем.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ПІДСУМКОВОГО ЗАНЯТТЯ

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПИСЬМОВОГО КОНТРОЛЮ

- **Критерії оцінювання тестового контролю:** правильна відповідь шляхом вибору одного з п'яти дистракторів зараховується в один бал.
- **Критерії оцінювання конструктивних завдань та ситуаційних задач:**

Критерії оцінювання	Бали
Виставляється, коли студент дав вичерпну відповідь із повним аналізом питання теми, а також логічно сформулював висновки.	2
Виставляється студенту, коли він фрагментарно, непослідовно, допускаючи помилки при використанні наукових термінів, дає відповіді на запитання, не чітко формулює висновки.	1
Виставляється у випадку, коли студент виявляє повне нерозуміння змісту завдання, не дає жодної вірної відповіді, не формулює висновки.	0

Кількість завдань	Перелік форм письмового контролю	Сума максимальної кількості балів
20	Вирішення тестових завдань.	20
3	Відповіді на конструктивні завдання, розв'язування ситуаційних задач.	6

Отримана студентом кількість балів за письмовий контроль конвертується наступним чином:

0 балів за правильні відповіді = 0 балів
 1-5 балів за правильні відповіді = 1 бал
 6-10 балів за правильні відповіді = 2 бали
 11-15 балів за правильні відповіді = 3 бали
 16-17 балів за правильні відповіді = 4 бали
 18-19 балів за правильні відповіді = 5 балів
 20 балів за правильні відповіді = 6 балів
 21 бал за правильні відповіді = 7 балів
 22 бал за правильні відповіді = 8 балів
 23 бал за правильні відповіді = 9 балів
 24 бал за правильні відповіді = 10 балів
 25 бал за правильні відповіді = 11 балів
 26 бал за правильні відповіді = 12 балів

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВИКОНАННЯ ПРАКТИЧНОГО ЗАВДАННЯ

Бали	Критерії оцінювання
0	Виставляється, коли студент виявляє повне незнання змісту виконання роботи.
1 - 3	Виставляється, коли студент частково виявляє знання змісту виконання роботи.
4 - 6	Виставляється студенту, коли він погано орієнтується у методиці виконання роботи, виконав її в неповному обсязі, допускаючи грубі помилки під час проведення .
7 - 9	Виставляється студенту, коли він самостійно, зі знанням методики виконав практичну роботу, але допустив неточності у послідовності проведення роботи.
10 - 12	Виставляється, коли студент самостійно, грамотно і послідовно, зі знанням методики, виконав практичну роботу, правильно застосовуючи наукові терміни та поняття.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ТЕОРЕТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

Бали	Критерії оцінювання
1	Виставляється у тих випадках, коли студент не розкриває зміст навчального матеріалу.
2	Виставляється студенту, коли він погано орієнтується в навчальному матеріалі, що виявляється шляхом пропонування йому додаткових запитань.
3	Виставляється студенту, коли він фрагментарно розкриває зміст навчального матеріалу, допускає грубі помилки у визначенні понять та при використанні термінології.
4	Виставляється, коли студент орієнтується в основному матеріалі, але не може самостійно і послідовно сформулювати відповідь, спонукаючи викладача пропонувати йому навідні питання.
5	Виставляється студенту, коли він фрагментарно розкриває зміст навчального матеріалу, показує початкову уяву про предмет вивчення.
6	Виставляється студенту, коли він відтворює основний навчальний матеріал, але при його викладенні допускає суттєві помилки, наводить прості приклади.
7	Виставляється студенту у випадку, коли він розкриває основний зміст навчального матеріалу; допускає незначні порушення у послідовності викладення матеріалу, при використанні наукових понять та термінів, нечітко формулює висновки.
8	Виставляється у випадку, коли студент розкриває основний зміст навчального матеріалу; дає неповні визначення понять; допускає неточності при використанні наукових термінів, нечітко формулює висновки.
9	Виставляється студенту, коли він розкриває основний зміст навчального матеріалу; дає повні визначення термінів, допускаючи незначні порушення у послідовності викладення.
10	Виставляється у тих випадках, коли студент виявляє повне знання фактичного матеріалу, вміє аналізувати, оцінювати та розкривати суть матеріалу.
11	Виставляється студенту, коли він показує глибокі, міцні та системні знання в об'ємі навчальної програми, безпомилково відповідає на всі запитання, обґрунтовано формулює висновки, використовуючи матеріали, що виносяться на самостійну роботу студента.
12	Виставляється студенту, коли він самостійно, грамотно і послідовно, з вичерпною повнотою, використовуючи дані додаткової літератури, відповів на запитання з проявом вміння характеризувати різноманітні ортопедичні патології; чітко та правильно дає визначення та розкриває зміст наукових термінів і понять.

ЗАГАЛЬНА ОЦІНКА ЗА ПІДСУМКОВЕ ЗАНЯТТЯ ВИСТАВЛЯЄТЬСЯ ЯК СЕРЕДНЄ АРИФМАТИЧНЕ ВСІХ ВИДІВ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТА.

Оцінка за письмовий контроль	Оцінка за практичне завдання	Оцінка за теоретичну підготовку								
		4	5	6	7	8	9	10	11	12
4	4	4	4	5	5	5	6	6	6	7
4	5	4	5	5	5	6	6	6	7	7
4	6	5	5	5	6	6	6	7	7	7
4	7	5	5	6	6	6	7	7	7	8
4	8	5	6	6	6	7	7	7	8	8
4	9	6	6	6	7	7	7	8	8	8
4	10	6	6	7	7	7	8	8	8	9
4	11	6	7	7	7	8	8	8	9	9
4	12	7	7	7	8	8	8	9	9	9
5	5	5	5	5	6	6	6	7	7	7
5	6	5	5	6	6	6	7	7	7	8
5	7	5	6	6	6	7	7	7	8	8
5	8	6	6	6	7	7	7	8	8	8
5	9	6	6	7	7	7	8	8	8	9
5	10	6	7	7	7	8	8	8	9	9
5	11	7	7	7	8	8	8	9	9	9
5	12	7	7	8	8	8	9	9	9	10
6	6	5	6	6	6	7	7	7	8	8
6	7	6	6	6	7	7	7	8	8	8
6	8	6	6	7	7	7	8	8	8	9
6	9	6	7	7	7	8	8	8	9	9
6	10	7	7	7	8	8	8	9	9	9
6	11	7	7	8	8	8	9	9	9	10
6	12	7	8	8	8	9	9	9	10	10
7	7	6	6	7	7	7	8	8	8	9
7	8	6	7	7	7	8	8	8	9	9
7	9	7	7	7	8	8	8	9	9	9
7	10	7	7	8	8	8	9	9	9	10
7	11	7	8	8	8	9	9	9	10	10
7	12	8	8	8	9	9	9	10	10	10
8	8	7	7	7	8	8	8	9	9	9
8	9	7	7	8	8	8	9	9	9	10
8	10	7	8	8	8	9	9	9	10	10
8	11	8	8	8	9	9	9	10	10	10
8	12	8	8	9	9	9	10	10	10	11
9	9	7	8	8	8	9	9	9	10	10
9	10	8	8	8	9	9	9	10	10	10
9	11	8	8	9	9	9	10	10	10	11
9	12	8	9	9	9	10	10	10	11	11
10	10	8	8	9	9	9	10	10	10	11
10	11	8	9	9	9	10	10	10	11	11
10	12	9	9	9	10	10	10	11	11	11
11	11	9	9	9	10	10	10	11	11	11
11	12	9	9	10	10	10	11	11	11	12
12	12	9	10	10	10	11	11	11	12	12
Оцінка за письмовий контроль	Оцінка за практичне завдання	4	5	6	7	8	9	10	11	12
		Оцінка за теоретичну підготовку								

КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ СТУДЕНТІВ НА ПРАКТИЧНОМУ ЗАНЯТТІ ВКЛЮЧАЄ:

- письмовий контроль знань, що включає розв'язування ситуаційних задач, вирішення тестових завдань та відповіді на конструктивні запитання.

- оцінювання виконання практичної частини заняття, яка проводиться шляхом перевірки рівня засвоєння практичних вмінь і навичок.
- оцінювання знань теоретичного матеріалу шляхом індивідуального усного опитування теоретичними питаннями з відповідних тем на основі рекомендованої літератури;

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ

Оцінювання поточної успішності проводиться за дванадцятибальною рейтинговою шкалою.

Оцінка за практичне заняття вважається позитивною, якщо вона становить 4 і більше балів.

Бали	Критерії оцінювання
1	Виставляється у тих випадках, коли студент не розкриває зміст навчального матеріалу, не виконав практичної роботи, не оформив протокол.
2	Виставляється студенту, коли він погано орієнтується в навчальному матеріалі, що виявляється шляхом пропонування йому додаткових запитань, виявляє незнання змісту виконання практичної роботи.
3	Виставляється студенту, коли він фрагментарно розкриває зміст навчального матеріалу, допускає грубі помилки у визначенні ортопедичних понять та при використанні термінології, виконав практичну роботу, частково оформив протокол.
4	Виставляється, коли студент орієнтується в основному матеріалі, але не може самостійно і послідовно сформулювати відповідь, спонукаючи викладача пропонувати йому навідні питання, фрагментарно виконав практичну роботу.
5	Виставляється студенту, коли він фрагментарно розкриває зміст навчального матеріалу, показує початкову уяву про предмет вивчення, виконав практичне завдання не до кінця.
6	Виставляється студенту, коли він відтворює основний навчальний матеріал, але при його викладенні допускає суттєві помилки, наводить прості приклади, недооформив протокол заняття.
7	Виставляється студенту у випадку, коли він розкриває основний зміст навчального матеріалу; допускає незначні порушення у послідовності викладення матеріалу, при використанні наукових термінів, нечітко формулює висновки, орієнтується в методиці виконання практичної роботи, виконав її не в повному обсязі.
8	Виставляється у випадку, коли студент розкриває основний зміст навчального матеріалу; дає неповні визначення ортопедичних понять; допускає неточності при використанні наукових термінів, нечітко формулює висновки, виконав практичну роботу, але допустив незначні помилки під час проведення дослідження.
9	Виставляється студенту, коли він розкриває основний зміст навчального матеріалу; дає повні визначення ортопедичних понять та термінів, допускаючи незначні порушення у послідовності викладення, самостійно, зі знанням методики виконав практичну роботу, але допустив неточності у послідовності проведення роботи.
10	Виставляється у тих випадках, коли студент виявляє повне знання фактичного матеріалу, вміє аналізувати, оцінювати та розкривати суть проблеми; встановлювати причинно-наслідкові зв'язки; логічно будувати висновки, оформив протокол практичного заняття, допускаючи незначні помилки при застосуванні наукових термінів і понять.
11	Виставляється студенту, коли він показує глибокі, міцні та системні знання в об'ємі навчальної програми, безпомилково відповідає на всі запитання, обґрунтовано формулює висновки, використовуючи матеріали, що виносяться на самостійну роботу студента, грамотно і послідовно, зі знанням методики, виконав практичну роботу; в повному об'ємі оформив протокол практичного заняття, правильно застосовуючи наукові терміни та поняття.
12	Виставляється студенту, коли він самостійно, грамотно і послідовно, з вичерпною повнотою, використовуючи дані додаткової літератури, відповів на запитання з проявом вміння характеризувати різноманітні біологічні явища та процеси; чітко та правильно дає визначення та розкриває зміст наукових термінів і понять, самостійно та правильно виконав практичну роботу, без помилок оформив протокол практичного заняття.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність при вивченні дисципліни з додаванням балів за індивідуальну роботу студента (ІРС), становить 120 балів.

Методичне забезпечення

1. Освітньо-професійна програма підготовки спеціаліста за спеціальністю 7.12010005 «Стоматологія», напрямку підготовки 1201 «Медицина».
2. Освітньо-кваліфікаційна характеристика спеціаліста за спеціальністю 7.12010005 «Стоматологія», напрямку підготовки 1201 «Медицина».
3. Рекомендації щодо розробки програм з навчальних дисциплін (Форма № Н-3.03 . Рекомендована МОЗ України лист від 4.06.2014 №23-01-9/112).
4. Методичні рекомендації для викладачів до практичних занять.
5. Методичні рекомендації для студентів до практичних занять.
6. Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів.
7. Нормативно-методичні документи.
8. Наочні засоби.
9. Демонстраційні матеріали, інструкції до використання технічних засобів навчання (апаратура для засвоєння теоретичного матеріалу, навчальні фільми, відеоматеріали).
10. Тестові завдання формату А.

Рекомендована література

Основна література

1. Клемин В.А. Ортопедическая стоматология. Учебное пособие /В.А.Клемин, В.Е.Жданов. –К.: ВСИ «Медицина», 2010. –224с. Рекомендовано Министерством образования и науки Украины как учебное пособие для студентов высших медицинских учебных заведений IV уровня акредитации ГРИФ ЛИСТ № 1/11-10347 від 09.11.2010.
2. Макеев В.Ф., Ступницький Р.М. Теоретичні основи ортопедичної стоматології (навчальний посібник). –Львів: ЛНМУ імені Данила Галицького, 2010, -394 с.
3. Неспрядько В.П., Рожко М.М. Ортопедична стоматологія. Київ, Книга плюс, 2003.
4. Чулак Л.Д., Шутурмінський В.Г. Клінічні та лабораторні етапи виготовлення зубних протезів. Одеса. Одеський мед. університет, 2009р., 318с.
5. Неотложная помощь в стоматологии / В.А.Клемин, А.В.Павленко, В.Н.Арендариук и др. Под ред. В.А.Клемина. –Донецк: Издатель Заславский А.Ю., 2011. -144с.
6. Рожко М.М., Неспрядько В.П., Михайленко Т.Н. та ін. Зубопротезна техніка. – К.; Книга плюс, 2006. – 544 с.
7. Іщенко П.В., Кльомін В.А., Качалов Р.Х., Лихота А.М. Військова ортопедична стоматологія. – К.: ВСВ «Медицина». -2013. -312с.
8. Збірник алгоритмів практичних навичок і вмінь до практично орієнтованого державного іспиту за спеціальністю 7.110106 «Стоматологія»: Навч.посібник / Л.Д.Чулак, К.М.Косенко, А.Г.Гулюк та ін.; За заг. ред. Л.Д.Чулака. – Одеса: Одес. Держ. Мед. Ун-т, 2004. – 264 с. – Рос. мова.
9. Фліс П.С., Банник Т.М. Техніка виготовлення знімних протезів.-К.: Медицина. – 2008. – 254.
10. Неспрядько В.П., Куц П.В. Дентальна імплантологія. Основи теорії та практики. – Харків: ВПП «Контракт», 2009. – 292.

Додаткова література

1. Варава Г.М., Стрелковський К.М. Техніка виготовлення щелепно-лицевих протезів. - К., 1992.
2. Левитов А.Н., Рубаненко В.В., Король М.Д. Челюстно-лицевая ортопедия: курс лекций.- Полтава, 1995. - 80 с.
3. Нападов А.Л. Артикуляция и протезирование в стоматологии.- К.: Здоровья, 1984.
4. Основы деонтологии в стоматологии. Пособие для студентов и врачей /Под ред. Г.П.Рузина. –Винница: Нова книга, 2008. -120с.
5. Маевски С.В. Стоматологическая гнатофизиология. Нормы окклюзии и функции стоматологической системы /Маевски С.В. –Львов: ГалДент. – 2008. -144с.

6. Клемин В.А. Зубные коронки из полимерных материалов. –М.:МЕД пресс-информ, 2004. -176с.
7. Морфофункциональная и клиническая оценка зубов с дефектами твердых тканей / В.А.Клемин, А.В.Борисенко, П.В.Ищенко. – М.: МЕД пресс-информ, 2003. –111с.
8. Эстетические аспекты восстановительной стоматологии (монография) / В.Н.Шабанов, А.П.Педорец, О.В.Шабанов, В.А.Клемин. Элиста: ЗАОРНПП «Джингар», 2010. -111с.
9. Біда В.І. Патологічне стирання твердих тканин зубів та основні принципи його лікування (Навчально-методичний посібник). – К.: ВАТ «Видавництво «Київська правда», 2002. – 96с.
10. Борисенко А.В., Неспрядько В.П. Композиционные пломбировочные и облицовочные материалы. Практическое пособие. – Киев, Книга плюс, 2002. – 221 с.
11. Вадалян Х.А. Лечение переломов челюстей и костей лицевого скелета: Учеб. пособие. -1984.
12. Варава Г.М., Стрелковський К.М. Техніка виготовлення щелепно-лицевих протезів. - К., 1992.
13. Гаврилов Е.И. Деформации зубных рядов. – М.: Медицина, 1984. – 94с.
14. Гітлан Є.М., Кроть М.К. Посібник з бюгельного протезування. – К.: Здоров'я, 2001. – 140 с.
15. Гумецький Р.А., Рожко М.М., Завадка О.Є., Скрипніков П.М. Ускладнення місцевої анестезії у щелепно-лицевій ділянці: Посібник у 3 т. – Львів: Івано-Франківськ: Полтава: Видавничий дім «Наутікус», 2002. – 231 с.
16. Збірник алгоритмів практичних навичок і вмінь до практично орієнтованого державного іспиту за спеціальністю 7.110106 «Стоматологія»: Навч.посібник / Л.Д.Чулак, К.М.Косенко, А.Г.Гулюк та ін.; За заг. ред. Л.Д.Чулака. – Одеса: Одес. Держ. Мед. Ун-т, 2004. – 264 с. – Рос. мова.
17. Король М.Д., Коробейніков Л.С., Кіндій Д.Д., Ярковий В.В. Оджубейська О.Д. Тактика курації хворих у клініці ортопедичної стоматології. Полтава: Астроя, 2003 – 52 с.
18. Король М.Д., Коробейніков Л.С., Кіндій Д.Д., Ярковий В.В. Практикум з ортопедичної стоматології. Частина II. Полтава: ПП «Форміка», 2002. – 168 с.
19. Левитов А.Н., Рубаненко В.В., Король М.Д. Челюстно-лицевая ортопедия: курс лекций.- Полтава, 1995. - 80 с.
20. Хватова В.А. Диагностика и лечение нарушений функциональной окклюзии //Н.Новгород. – 1996. - 275с.
21. Гросс М.Д., Метьюс Дж.Д. Нормализация окклюзии: Пер.с англ.. – М.: Медицина, 1986, 288 с.
22. Абакаров С.И.. Современные конструкции несъемных зубных протезов.- М.: Медицина, 1994.
23. Калинина Н.В., Загорский В.А. Протезирование при полной потере зубов. - Медицина, 1990.
24. Нападов А.Л. Артикуляция и протезирование в стоматологии.- К.: Здоровья, 1984.
25. Суров О.Н. Зубное протезирование на имплантатах.М., Медицина, 1993, -208с.
26. Лебеденко И.Ю., Перегудов А.Б., Глебова Т.Э., Телескопические и замковые крепления зубных протезов. – Москва, 2005. – 336 с.
27. Шварц А.Д. Цельнолитые (бюгельные) протезы. – Москва, 2005. – 70 с.
28. Хоманн А., Хильшер в. Конструкции частичного зубного протеза. Науч.ред. узд. На русск.яз. проф.. В.Ф.Макеев. Пер. с нем. – Львов: ГалДент, 2002.- 192 с., 178 рис.
29. Аболмасов Н.Н. Избирательная шлифовка зубов. – Смоленск, 2004. – 79 с.
30. Жулев Е.Н. Клиника, диагностика и ортопедическое лечение заболеваний пародонта. Н.Новгород. -2003. – 276 с.
31. Жулев Е.Н. Несъемные протезы. Теория, клиника и лабораторная техника.- Н/Новгород, 1995.

32. Нідзельський М.Я. Механізми адаптації до стоматологічних протезів. – Полтава: ТОВ «Фірма «Техсервіс», 2003. – 116 с.
33. Оклюзия и клиническая практика / под ред. И. Клинеберга, Р.Джагера; Пер. с англ.; Под общ.ред. М.М.Антоника. – М.: МЕДпресс-информ, 2006. – 200с.
34. Бернар Туати, Пол Миара, Дэн Нэтэнсон. Эстетическая стоматология и керамические реставрации. Пер. с англ.– М.: Издательский Дом «Высшее образование и Наука», 2004. – 448 с.
35. Криспин Б.Д., Хевлетт Е.Р., Джо Я.Х. Современная эстетическая стоматология. Практические основы. Пер. с англ.; Под ред. Т.Ф.Виноградова. – Изд-во «Квинтэссенция», 2003 – 303 с.
36. Біда В.І. Заміщення дефектів зубних рядів незнімними конструкціями зубних протезів. Лекція. – Київ, 2001. – 26с.
37. Зубне протезирование. Учебно-методическое пособие для иностранных студентов стоматологического факультета // Помайницкий В.Г., Фастовец Е.А. : Днепропетровск, ОК «Друкар», 2004. – 60с.
38. Основы деонтологии в стоматологии. Пособие для студентов и врачей /Под ред. Г.П.Рузина. –Винница: Нова книга, 2008. -120с.
39. Маевски С.В. Стоматологическая гнатофизиология. Нормы окклюзии и функции стоматологической системы /Маевски С.В. –Львов: ГалДент. – 2008. -144с.

Інформаційні ресурси

- Офіційні веб-сайти Президента України
- Верховної Ради України,
- Міністерства освіти та науки,
- Міністерства охорони здоров'я,
- освітні портали вищих медичних навчальних закладів України,
- сайти профільних кафедр

Структура навчальної дисципліни

Назва навчальної дисципліни	Кількість годин				
	Всього	Ауд	Лекції	Практичні	СРС
«Ортопедична стоматологія», 4 рік навчання	150	104	20	84	46
«Повне знімне протезування»	75	52	14	60	23
«Щелепна-лицева ортопедія»	75	52	6	24	23

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення ортопедичної стоматології - **кінцеві цілі** встановлюються на основі ОПП підготовки лікаря за фахом відповідно до блоку її змістового модулю (професійна та практична підготовка) і є основою для побудови змісту навчальної дисципліни. Опис цілей сформульований через вміння у вигляді цільових завдань (дій). На підставі кінцевих цілей до кожного модулю або змістового модулю сформульовані

конкретні цілі у вигляді певних умінь (дій), цільових завдань, що забезпечують досягнення кінцевої мети вивчення дисципліни.

Кінцеві цілі розташовані на початку програми й передують її змісту, конкретні цілі передують змісту відповідного змістового модулю.

Кінцеві цілі дисципліни

- проводити обстеження стоматологічного хворого;
- трактувати функціональну анатомію зубощелепного апарату;
- застосовувати основні принципи асептики, антисептики, знеболювання;
- діагностувати невідкладні стани в клініці ортопедичної стоматології;
- надавати необхідну невідкладну допомогу в клініці ортопедичної стоматології;
- аналізувати результати обстеження стоматологічного хворого в клініці ортопедичної стоматології;
- обґрунтовувати і формулювати попередній клінічний діагноз в клініці ортопедичної стоматології;
- проводити обстеження хворих функціональними методами;
- обґрунтовувати і формулювати синдромний діагноз в клініці ортопедичної стоматології;
- визначати основні синдроми і симптоми в клініці ортопедичної стоматології;
- ставити остаточний клінічний діагноз основних захворювань в клініці ортопедичної стоматології;
- виявляти різні клінічні варіанти та ускладнення найбільш поширених захворювань у клініці ортопедичної стоматології;
- пояснювати принципи відновлювального ортопедичного лікування та реабілітації у щелепно-лицевих хворих;
- проводити ортопедичне лікування основних стоматологічних захворювань;
- трактувати загальні принципи лікування хворих з різними дефектами твердих тканин зубів, зубних рядів та іншою патологією зубощелепної системи;
- демонстрування володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у клініці ортопедичної стоматології.

Програма навчальної дисципліни

Повне знімне протезування

Обстеження порожнини рота пацієнта з повною відсутністю зубів. Отримання функціональних відбитків. Біомеханіка рухів нижньої щелепи.

Конкретні цілі:

- проводити обстеження пацієнта з повною відсутністю зубів;
- аналізувати результати обстеження стоматологічного хворого з повною відсутністю зубів в клініці ортопедичної стоматології;
- планувати додаткове обстеження хворого з повною відсутністю зубів;
- пояснювати результати клінічних та спеціальних (додаткових) методів дослідження;
- визначати тактику лікування хворого з повною відсутністю зубів в клініці ортопедичної стоматології.
- знати методики отримання функціональних відбитків;
- виконувати припасування жорстких індивідуальних ложок на верхню та нижню щелепи;
- демонструвати отримання функціональних відбитків;
- засвоїти етапи визначення та фіксації центрального співвідношення беззубих щелеп;
- знати функціональну анатомію компонентів жувального апарату та топографію м'язів, що приймають основну участь при рухах нижньої щелепи;
- аналізувати фактори оклюзії;

- порівнювати різні види артикуляторів;
- вміти проводити загіпсовку моделей в артикуляторі;
- виконувати реєстрацію рухів нижньої щелепи;
- засвоїти основні положення сферичної та суглобової теорій артикуляції;
- демонструвати методику Ефрона, Гельфанда, Каца;
- знати принципи роботи з артикулятором при протезуванні пацієнтів з повною відсутністю зубів;

Обстеження порожнини рота пацієнта в повною відсутністю зубів

Анамнез та клінічне обстеження. Основні скарги. Медичний анамнез. Стоматологічний анамнез. Обстеження. Зовнішній загальний огляд. Ступінь зменшення нижньої третини обличчя, вираженість шкірних складок обличчя, ступінь відкривання рота (вільне, утруднене). Скронево-нижньощелепний суглоб. Обстеження жувальної мускулатури.

Внутрішньоротове обстеження: характер співвідношення щелеп; форма альвеолярного паростку; характер атрофії альвеолярних відростків (рівномірна, нерівномірна); характер поверхні альвеолярного відростка (рівна, горбиста); форма твердого піднебіння; поперечні складки; піднебінний валик; форми вестибулярного схилу альвеолярного відростка (пологий, стрімкий, з напуском); топографія “лінії А” та нейтральної зони; ступінь атрофії по Шредеру, Келлеру та Оксману; оцінка стану слизової оболонки беззубих щелеп за Суппле і Люндом. Клапанна зона. Податливість слизової оболонки твердого піднебіння та альвеолярного паростку.

Діагноз. Обґрунтування діагнозу. Історія хвороби, правила її ведення. План та задачі ортопедичного лікування. Попереднє лікування перед протезуванням. Види та задачі протезування.

Отримання анатомічних відбитків з беззубої верхньої та нижньої щелеп для виготовлення індивідуальних ложок

Відбиток. Класифікація відбитків. Класифікація відбиткових матеріалів. Вибір відбиткової ложки та матеріалу для беззубої щелепи. Протезне поле. Протезне ложе. Замішування та накладання відбиткової маси на ложку. Введення ложки з масою в порожнину рота (центрування, занурення, фіксація). Виведення ложки з відбитком з порожнини рота. Оцінка якості відбитка. Дезінфекція відбитка.

Одномоментне зняття відбитків з обох щелеп. Комбінована техніка зняття анатомічних відбитків гідроколоїдними масами.

Виготовлення індивідуальних ложок на верхню та нижню щелепи

Методики одномоментного виготовлення індивідуальних ложок. Методика Шрота, ЦІТО, Василенка. Матеріали для виготовлення індивідуальних ложок. Матеріали для отримання відбитків. Методика виготовлення індивідуальної ложки по Варесу. Методика виготовлення ложки на моделі з АКРП. Методики лабораторного виготовлення індивідуальних ложок. Метод компресійного пресування. Метод литтьового пресування. Лабораторні етапи виготовлення індивідуальних ложок.

Припасування жорстких індивідуальних ложок

Припасування жорстких індивідуальних ложок за методикою Гербста. Проби Гербста для верхньої та нижньої щелепи. Методика отримання функціональних відбитків за допомогою жорстких індивідуальних ложок, припасованих за допомогою проб Гербста

Отримання функціональних відбитків з верхньої та нижньої щелеп

Вибір і підготовка відбиткового матеріалу для отримання функціональних відбитків. Класифікація функціональних відбитків. Власне функціональні та функціонально присмоктовуючі відбитки. Отримання компресійних, розвантажуючих та відбитків під диференційованим тиском. Формування країв функціонального відбитка. Вибір методики та матеріалу в залежності від клінічної ситуації.

Визначення центрального співвідношення щелеп при дефектах зубних рядів IV групи

Методи визначення центрального співвідношення (антропометричний, фонетичний, рефлекторний (Боянов), функціонально-рефлекторний (Недергин). Анатомо-фізіологічний метод. Положення відносного фізіологічного спокою нижньої щелепи. Протетична площина. Оклюзійна площина. Центральне співвідношення. Центральна оклюзія. Збалансована оклюзія. Вимоги до прикусних валиків.

Біомеханіка рухів нижньої щелепи. Фактори оклюзії

Функціональний взаємозв'язок компонентів зубощелепної системи. Оклюзійне програмування. Рухи нижньої щелепи у вертикальній, сагітальній та трансверзальній площинах. Топографія м'язів, що приймають основну участь при рухах нижньої щелепи. Сагітальний суглобовий шлях. Кут сагітального суглобового шляху. Кут Бенета. Готичний кут. Робоча та балануюча сторона. Запис рухів нижньої щелепи. Фактори оклюзії: суглобовий шлях, рух Бенета, оклюзійна площина, крива Шпее та Уілсона, морфологія жувальної поверхні бокових зубів, різцевий шлях та відстань між суглобовими головками.

Теорії артикуляції, основні положення

Сферична теорія артикуляції Монсона, основні положення. Суглобова (балансируюча) теорія артикуляції. Закони Бонвіля. Трьохпунктний контакт Бонвіля. "Пятірка Ганау". Методика Ефрона, Гельфанда, Каца. Феномен Христенсена.

Принципи роботи з артикулятором при протезуванні пацієнтів з повною відсутністю зубів.

Класифікація та характеристика артикуляторів. Принципи роботи з артикулятором при протезуванні пацієнтів з повною відсутністю зубів.

Лабораторні етапи виготовлення повних знімних протезів. Вплив базисів пластиночних протезів на тканини порожнини рота

Конкретні цілі:

- знати принципи анатомічної постановки зубів;
- знати принципи постановки за сферичною поверхнею;
- вміти проводити перевірку конструкції повних знімних протезів;
- знати матеріально-технічне забезпечення для виготовлення повних знімних протезів;
- вміти проводити формування та полімеризацію пластмас;
- засвоїти поняття фіксації, стабілізації та рівноваги повних знімних протезів;
- виконувати перевірку фіксації повних знімних протезів в порожнині рота пацієнта;
- засвоїти послідовність обробки повних знімних протезів після полімеризації;
- демонструвати проведення корекції базису та оклюзії у повних знімних протезах;
- діагностувати можливі ускладнення місцевої анестезії;
- знати етіологічні чинники, клінічні прояви та патогенез механічного, хімічного, термоізолюючого та сенсibiliзуючого впливу знімних протезів;
- проводити лікування захворювань слизової оболонки порожнини рота, які виникають під впливом знімних протезів.

Анатомічна постановка зубів по склу, за сферичною поверхнею

Постановка за Гізі: постановка усіх зубів верхньої і нижньої щелепи по протетичній площині; ступінчаста постановка бокових зубів нижньої щелепи; постановка жувальних зубів по урівнювальній площині. Показання до застосування анатомічної постановки штучних зубів. Принципи постановки за М.Є.Васильєвим (по склу). Принципи постановки за Гербером. Постановка за сферичною поверхнею (по Монсону). Методика Каца-Ефрона-

Гельфанда. Методика М.А.Нападова та А.Л.Сапожнікова. Анатомічна постановка зубів за умови прогенічного та прогнатичного співвідношення щелеп.

Перевірка конструкції повних знімних протезів

Візуальний огляд гіпсових моделей щелеп. Перевірка постановки зубів у оклюдаторі або артикуляторі. Перевірка воскової конструкції майбутнього протезу в порожнині рота. Методи усунення помилок.

Лабораторні етапи виготовлення повних знімних протезів

Матеріали, що використовуються для виготовлення повних знімних протезів. Види базисних полімерів (жорсткі, еластичні), їх фізичні та механічні властивості. Методи формування та полімеризації базисів зубних протезів. Компресійне та литтєве пресування. Прямий, зворотній та комбінований методи гіпсовки воскової репродукції протезу в кювету. Режими полімеризації.

Фіксація повних знімних протезів. Адаптація до протезів

Поняття фіксації, стабілізації та рівноваги повних знімних протезів. Перевірка фіксації повних знімних протезів в порожнині рота пацієнта. Методи фіксації (механічні, біомеханічні, фізичні та біофізичні). Анатомічна ретенція. Топографія під'язикового, ретромолярного та ретроальвеолярного простору. Застосування адгезивних препаратів для поліпшення фіксації протезів. Адаптація до протезів. Періоди адаптації до протезів за В.Ю.Курляндським. Гігієнічна обробка повних знімних протезів.

Обробка повних знімних протезів після полімеризації пластмас. Полагодження протезів. Корекція повних знімних протезів

Виведення знімних протезів з кювети після полімеризації. Послідовність обробки повних знімних протезів після полімеризації. Шліфування та полірування повних знімних протезів. Засоби та інструментарій. Причини поломки повних знімних протезів. Методи полагодження знімних протезів. Принципи корекції базису повних знімних протезів. Корекція оклюзії.

Вплив базисів пластиночних протезів на тканини порожнини рота

Класифікація захворювань слизової оболонки порожнини рота, які виникають під впливом знімних протезів за З.С. Василенко. Класифікація протезних стоматитів за Е.Г.Гавриловим. Етіологія, клініка та патогенез механічного, хімічного, термоізолюючого та сенсibiliзуючого впливу знімних протезів. Характеристика незапальних захворювань слизової оболонки порожнини рота, які виникають під впливом знімних протезів. Поєднання протезних захворювань слизової оболонки порожнини рота. Діагностика захворювань слизової оболонки порожнини рота, які виникають під впливом знімних протезів. Зміни слизової оболонки порожнини рота при системних захворюваннях. Несприйняття пластмасових протезів. Етіологія. Клініка. Діагностика. Лікування.

Щелепно-лицева ортопедія

Щелепно-лицева ортопедія. Класифікація переломів щелеп. Механізм зміщення відламків при переломах щелеп. Стоматологія надзвичайних станів. Характеристика щелепно-лицевих апаратів.

Мета та завдання навчальної дисципліни

знати роль щелепно-лицевої ортопедії в наданні медичної допомоги пацієнтам з дефектами та деформаціями щелеп та обличчя, що виникли після травм, операцій, та перенесених захворювань;

- знати класифікації переломів щелеп та механізм зміщення відломків при переломах щелеп;
- проводити клінічне обстеження пацієнтів з переломами щелеп;
- вміти проводити диференціальну діагностику між переломами щелеп різної локалізації;
- знати принципи організації стоматологічної допомоги при надзвичайних станах;
- знати методи фіксації часткових знімних протезів.
- знати обсяг ортопедичної допомоги щелепно-лицевим пораненим;
- знати загальну характеристику щелепно-лицевих апаратів та їх класифікацію;
- вміти накладати транспортні шини та проводити лігатурне зв'язування зубів.

Контроль початкового рівня знань. Щелепно-лицева ортопедія. Мета і завдання. Класифікація переломів щелеп. Механізм зміщення відломків при переломах щелеп.

Історія розвитку та становлення щелепно-лицевої ортопедії в системі стоматологічних наук. Роль щелепно-лицевої ортопедії в наданні медичної допомоги пацієнтам з дефектами та деформаціями щелеп та обличчя, що виникли після травм, операцій, та перенесених захворювань. Анатомо-фізіологічні особливості компонентів зубощелепної системи. Класифікація переломів щелеп за Ентіним, Лефором, Лукомським, Бинінім. Механізм зміщення відломків при переломах верхньої та нижньої щелепи. Клінічне обстеження пацієнтів з переломами щелеп. Додаткові методи обстеження пацієнтів з переломами щелеп. Діагностика локалізації переломів нижньої та верхньої щелепи за зміщенням відломків.

Стоматологія надзвичайних станів. Обсяг ортопедичної допомоги щелепно-лицевим пораненим.

Організація стоматологічної допомоги при надзвичайних станах. Основні принципи етапного лікування поранених. Обсяг ортопедичної допомоги.

Загальна характеристика щелепно-лицевих апаратів та їх класифікація. Транспортні шини. Лігатурне зв'язування зубів, показання, протипоказання. Можливі помилки та ускладнення.

Загальна характеристика щелепно-лицьових апаратів, їх класифікації, конструкційні особливості. Розподіл апаратів за функцією, лікувальним значенням, за місцем прикріплення. Інтраоральні, інтра-екстраоральні та екстраоральні апарати. Апарати з перервною та безперервною дією. Розподіл апаратів в залежності від конструкції. Діюча та опорна частини апаратів. Види транспортних шин. Лігатурне зв'язування зубів за Айві, Вільга, Гейкінім.

Виготовлення простих знімних протезів, лікувальних і транспортних щелепно-лицевих шин із табельних засобів.

Показання до застосування знімних шин за Вебером, Ванкевич, Ванкевич-Степанковим, Портом, Гунінгом-Портом, Лімбергом. Особливості конструювання знімних шин в залежності від характеру і локалізації перелому, наявності зубів на відламках та їх стану, а також супутніх ускладнень. Клінічні та лабораторні етапи виготовлення знімних шин за Вебером, Ванкевич, Ванкевич-Степанковим, Портом, Гунінгом-Портом, Лімбергом.

Лікування переломів щелеп

Конкретні цілі:

- знати методики виготовлення гнутих дротяжних шин на верхню та нижню щелепи;
- проводити виготовлення тимчасових та стаціонарних (лабораторних) шин;
- знати технологічні етапи виготовлення різних апаратів при зміщенні відломків;
- вміти отримувати відбитки та визначати центральне співвідношення при виготовленні формуючих апаратів;
- знати етіологію, профілактику та лікування рубцевих контрактур;
- знати етіологічні чинники та принципи лікування переломів, що неправильно

зрослися;

- *вміти визначати об'єм ортопедичних заходів лікування при несправжніх суглобах;*
- *проводити вибір конструкції зубного протезу в залежності від ступеню звуження ротової щілини;*
- *вміти отримувати відбитки у хворих з мікростомією;*
- *знати анатомо-фізіологічні особливості твердого та м'якого піднебіння;*
- *знати особливості ортопедичного лікування дефектів твердого та м'якого піднебіння;*
- *знати клінічні етапи виготовлення маски обличчя.*

Лікування переломів щелеп без зміщення відломків за допомогою гнутих дротяних шин. Помилки при шинуванні.

Види гнутих дротяних шин (Тігерштедта, Ентеліса, Збаржа). Методики виготовлення гнутих дротяних шин на верхню та нижню щелепи. Правила закріплення шин на щелепі. Можливі помилки при шинуванні і засоби їх усунення. Необхідний інструментарій і матеріали для виготовлення шин. Міжщелепна фіксація при переломах нижньої щелепи з використанням гладких дротяних шин.

Етіологія, клініка та ортопедичне лікування переломів щелеп зі стійким зміщенням відломків. Об'єм спеціалізованої ортопедичної допомоги пораненим з переломами щелеп. Шини лабораторного виготовлення (шини Вебера, Ванкевич, Лімберга, Гунінга-Порта).

Критерії вибору апарату при зміщенні відломків. Лікування переломів щелеп зі зміщенням відломків у вертикальному напрямку. Апарат Поста. Лікування переломів щелеп зі зміщенням відломків у сагітальному напрямку. Апарат Шура, Курляндського, з похилою площиною. Лікування переломів щелеп зі зміщенням відломків у трансверзальному напрямку. Апарат Катца, Лімберга, Бруна. Лікування переломів щелеп при наявності беззубих відломків. Організація спеціалізованої ортопедичної стоматологічної допомоги і лікування щелепно-лицевих поранених. Тимчасові та стаціонарні (лабораторні) шини. Шини Вебера, Ванкевич, Лімберга, Гунінга-Порта.

Використання ортопедичних засобів при остеопластиці та пластиці м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки (формуючі та фіксуючі апарати).

Формуючі апарати при пластиці м'яких тканин. Формуючі апарати при пластиці губи та підборіддя. Методи фіксації формуючих апаратів. Методики отримання відбитків та визначення центрального співвідношення при виготовленні формуючих апаратів.

Фіксуючі апарати. Вибір апарату для фіксації відломків нижньої щелепи при остеопластиці в залежності від клінічної ситуації.

Етіологія, патогенез, клініка контрактур нижньої щелепи, їх класифікація. Профілактика контрактур та ортопедичні методи їх лікування.

Іннервація і координація діяльності елементів зубощелепної системи. Визначення терміну "контрактура". Класифікація контрактур. Профілактика та лікування рубцевих контрактур. Рефлекторні контрактири. Профілактика та лікування рефлекторних контрактур. Будова та принцип дії апарату Дарсісака та ложок за Лімбергом, що гойдаються. Етапна редресация.

Етіологія, патогенез, клініка і ортопедичне лікування переломів, які неправильно зрослися. Причини утворення несправжнього суглобу, клініка. Патологічна анатомія несправжнього суглоба. Зубне протезування.

Причини неправильного зростання відломків. Патологічна анатомія при переломах, що неправильно зрослися. Показання до проведення хірургічних, протетичних, ортодонтичних, апаратурно-хірургічних методів лікування переломів, що неправильно зрослися. Принципи

лікування переломів, що неправильно зрослися з повністю збереженими зубними рядами, частковою і повною втратою зубів.

Загальні і місцеві причини утворення несправжнього суглобу, клініка, патологічна анатомія. Класифікації несправжніх суглобів нижньої щелепи (І.М. Оксман, В.Ю. Курляндського). Лікування переломів нижньої щелепи, що не зрослися. Ортопедичні заходи лікування при несправжніх суглобах. Виготовлення протезів з шарнірами. Розбірні протези. Протези, що складаються. Профілактика посттравматичних та післяопераційних деформацій щелеп.

Мікростомія. Етіологія, клініка. Особливості зубного лікування мікростомії. Протезування при мікростомії.

Етіологія та патогенез звуження ротової щілини або мікростомії. Вибір конструкції зубного протезу в залежності від ступеню звуження ротової щілини. Особливості отримання відбитків у хворих з мікростомією. Розбірні протези, а також протези, що складаються. Техніка виготовлення протеза, що складається. Техніка виготовлення розбірного протеза.

Розповсюдженість, етіологія, патогенез і ортопедичне лікування дефектів твердого і м'якого піднебіння. Протезування дефектів лицевої ділянки (ектопротези). Отримання маски обличчя.

Анатомо-фізіологічні особливості твердого та м'якого піднебіння. Етіологія, клініка та патогенез дефектів твердого та м'якого піднебіння. Історичні аспекти ортопедичного лікування дефектів твердого та м'якого піднебіння (обтуратори Паре, Фошара, Сюерсена, Кінгслея, Шильтського). Виготовлення обтураторів при дефектах твердого піднебіння. Виготовлення обтураторів при дефектах м'якого піднебіння. Обтуратор Кеца. Методи фіксації обтураторів.

Показання до виготовлення маски обличчя, клінічні етапи.

Показання та клініко-лабораторні етапи виготовлення вкладок, коронок та мостоподібних протезів.

Конкретні цілі:

- виявляти типові клінічні ознаки дефектів коронкової частини зуба;
- вміти проводити обстеження пацієнта з дефектами зубних рядів та коронкової частини зуба;
- пояснювати клінічні та спеціальні (додаткові) методи дослідження пацієнтів;
- знати принципи препарування та отримання відбитків під різні види вкладок, коронок та мостоподібних протезів;
- пояснювати клініко-лабораторні етапи виготовлення вкладок та коронок;
- трактувати загальні принципи лікування, реабілітації, профілактики часткових дефектів зубних рядів незнімними зубними протезами;
- пояснювати біомеханіку мостоподібного протеза;
- пояснювати клініко-лабораторні етапи виготовлення мостоподібних протезів (штамповано-паяних, литих);
- аналізувати помилки та ускладнення незнімного протезування;
- виконувати фіксацію вкладок, коронок та мостоподібних протезів;

Показання до відновлення дефектів твердих тканин зуба вкладками. Клінічні етапи виготовлення вкладок. Технології виготовлення вкладок.

Класифікації дефектів коронкової частини зуба. Показання до виготовлення вкладок. Діагностика та планування лікування з використанням вкладок. Види вкладок (композитні, полімерні, металеві, керамічні), їх переваги та недоліки. Вимоги до вкладок. Принципи препарування та отримання відбитків. Матеріали та методи виготовлення вкладок (прямі та непрямі). Системи керамічних вкладок (кераміка, що спікається, техніка Cerapress, IPS Impress та OPC). Вибір методики та цементу для фіксації.

Показання до відновлення дефектів коронкової частини зуба штифтовими зубами. Конструкції штифтових зубів. Литі кукові конструкції, розбірні литі куки. Клініко-лабораторні етапи виготовлення.

Класифікації дефектів коронкової частини зуба. Показання та підготовка до застосування кукових конструкцій штифтових зубів. Конструкції штифтових зубів (еластичні, нееластичні, пасивні, активні). Матеріали, що використовуються для виготовлення різних конструкцій штифтових зубів. Клініко-лабораторні етапи виготовлення кукових конструкцій (литих, литих розбірних, скловолоконних, анкерних, керамічних). Використання стандартних конструкцій. Основні переваги та недоліки різних конструкцій, методик та матеріалів, що використовуються для відновлення дефектів коронкової частини зуба штифтовими зубами.

Показання та клініко-лабораторні етапи виготовлення суцільнолитих та комбінованих коронок.

Класифікація суцільнолитих та комбінованих коронок. Показання та протипоказання до виготовлення суцільнолитих та комбінованих коронок. Вимоги до суцільнолитих та комбінованих коронок. Парадонтотологічні аспекти препарування зубів. Критерії здорового стану ясен. Особливості препарування під суцільнолиту та комбіновану коронку. Методика проведення під'ясеневого препарування. Інструментарій. Методи ретракції. Підбір ложки та відбиткового матеріалу. Технологія отримання відбитків. Попередження ускладнень після препарування зубів. Отримання розбірної моделі. Особливості моделювання воскової репродукції суцільнолитої та каркасу комбінованої коронки. Технології литва суцільнолитих коронок. Сплави, що використовуються для литва. Методи компенсації усадки сплавів. Припасовка каркасу суцільнолитих та комбінованих коронок. Принципи воскового моделювання майбутнього пластмасового обличкування каркасу. Заміна воску на пластмасу. Механізм зчеплення обличкування комбінованої коронки з металевим каркасом. Припасовка та фіксація суцільнолитих та комбінованих коронок. Вибір цементу для фіксації. Проблема крайового прилягання штучних коронок.

Показання та клінічні етапи виготовлення суцільнолитих мостоподібних протезів.

Етіологія і патогенез часткової втрати зубів. Класифікації дефектів зубних рядів за Бетельманом і Кенеді. Показання та протипоказання до виготовлення мостоподібних протезів. Вимоги до мостоподібних протезів. Конструктивні елементи мостоподібних протезів. Принципи планування конструкції мостоподібного протезу з урахуванням індивідуальних особливостей зубощелепного апарату пацієнта. Особливості препарування опорних зубів. Методи ретракції. Підбір ложки та відбиткового матеріалу. Технологія отримання відбитків. Визначення та (або) фіксація оклюзії. Припасовка та фіксація мостоподібних протезів. Характеристика цементів, які використовуються для фіксації мостоподібних протезів.

Порівняльна характеристика мостоподібних протезів (штамповано-паяних, литих, комбінованих). Лабораторні етапи виготовлення мостоподібних протезів. Можливі ускладнення.

Біомеханіка мостоподібного протеза. Вибір опорних зубів. Планування конструкції мостоподібного протеза. Підготовка опорних зубів для виготовлення мостоподібних протезів. Показання до застосування мостоподібних протезів. Види мостоподібних протезів.

Клініко-лабораторні етапи виготовлення штамповано-паяних, суцільнолитих та комбінованих мостоподібних протезів. Необхідне обладнання, матеріали. Сплави металів для мостоподібних протезів.

Процедура фіксації мостоподібних протезів. Фактори, які забезпечують фіксацію мостоподібного протеза. Помилки та можливі ускладнення незнімного протезування з використанням мостоподібних протезів. Помилки клінічні та технологічні

Теми лекційних занять

№ п/п	Тема лекцій	Години
1	Анатомо-фізіологічні особливості жувального апарату при повній втраті зубів. Клінічні етапи виготовлення повних знімних протезів.	2
2	Клініко-лабораторні етапи виготовлення штифтових конструкцій.	2
3	Лабораторні етапи виготовлення повних знімних протезів.	2
4	Протезні стоматопатії.	2
5	Щелепно-лицева ортопедія. Мета, завдання. Класифікація переломів щелеп. Загальна характеристика апаратів.	2
6	Щелепно-лицеве протезування хворих з ушкодженнями щелепно-лицевої ділянки. Контрактури. Мікростомія. Дефекти твердого і м'якого піднебіння. Етіологія, клініка, особливості ортопедичного лікування.	2
7	Діагностика та лікування хворих з ураженням опорно-рухового апарату щелепно-лицевої ділянки. Сучасний діагностичний процес в ортопедичній стоматології.	2
8	Заміщення дефектів зубів та зубних рядів суцільнолитими та металокерамічними незнімними конструкціями. Показання. Технологічні та клінічні особливості використання.	2
9	Пародонтоз та пародонтит. Клініка. Класифікації. Методи дослідження, діагностика. Ортопедичні методи лікування в комплексній терапії захворювань пародонту. Знімні та незнімні конструкції, що застосовуються у хворих на пародонтит та пародонтоз. Взаємодія з іншими дисциплінами.	2
10	Захворювання скронево-нижньощелепного суглобу. Класифікації. Етіологія. Клініка та діагностика. R-графія, томографія як інструмент для клініки ортопедичної стоматології. Ортопедичне втручання у комплексному лікуванні захворювань СНЩС. Послідовність та єдність процесу лікування.	2
Разом		20

Теми практичних занять

№ п/п	Тема занять	Кількість годин
Повне знімне протезування		
	Клінічні етапи виготовлення повних знімних протезів	
1	Обстеження порожнини рота пацієнта з повною відсутністю зубів. Клініка повної відсутності зубів. Класифікація атрофії щелеп. Оцінка стану слизової оболонки протезного ложа. Спеціальна підготовка ротової порожнини перед протезуванням. Отримання анатомічних відбитків з беззубої верхньої та нижньої щелеп.	6
2	Клінічна анатомія беззубої порожнини рота. Виготовлення індивідуальних ложок на верхню та нижню щелепи.	6
	Лабораторні етапи виготовлення повних знімних протезів	
3	Фіксація, стабілізація та рівновага повних знімних протезів. Припасування жорстких індивідуальних ложок. Отримання функціональних відбитків з верхньої та нижньої щелеп.	6
4	Визначення центрального співвідношення щелеп при дефектах зубних рядів IV групи. Біомеханіка рухів нижньої щелеп. Чинники оклюзії.	6
5	Теорії артикуляції, основні положення. Анатомічна постановка зубів по склу в шарнірному оклюдаторі. Анатомічна постановка зубів по склу за сферичною поверхнею.	6

6	Перевірка конструкції повних знімних протезів. Лабораторні етапи виготовлення повних знімних протезів. Здача повних знімних протезів. Адаптація до протезів. Обробка повних знімних протезів після полімеризації пластмас. Корекція повних знімних протезів. Ремонт протезів. Вплив пластинкових протезів на тканини порожнини рота.	6
	<i>Щелепно-лицева ортопедія. Суцільнолите протезування. Щелепно-лицева травматологія.</i>	
7	Щелепно-лицева ортопедія. Мета і завдання. Класифікація переломів щелеп. Механізми зміщення уламків при переломах щелеп.	6
8	Загальна характеристика щелепно-лицевих апаратів та їх класифікація. Транспортні шини. Лігатурне зв'язування зубів, показання, протипоказання. Можливі помилки та ускладнення.	6
	<i>Ортопедичне лікування наслідків та ускладнень травм щелепно-лицевої ділянки</i>	
9	Етіологія, клініка та ортопедичне лікування переломів щелеп зі стійким зміщенням уламків. Об'єм спеціалізованої ортопедичної допомоги пораненим з переломами щелеп. Шини лабораторного виготовлення (шини Вебера, Ванкевича, Лімберга, Гунінга-Порта).	6
10	Стоматологія надзвичайних станів. Обсяг ортопедичної допомоги щелепно-лицевим пораненим.	6
	<i>Суцільнолите незнімне протезування</i>	
11.	Показання до відновлення дефектів твердих тканин зуба вкладками. Клінічні етапи виготовлення вкладок. Технології виготовлення вкладок.	6
12.	Показання до відновлення дефектів коронкової частини зуба штифтовими зубами. Конструкції штифтових зубів. Литі кукові конструкції, розбірні литі куки. Клініко- лабораторні етапи виготовлення.	6
13.	Показання та клінічно-лабораторні етапи виготовлення суцільнолитих, та комбінованих коронок. Показання та клінічно-лабораторні етапи виготовлення суцільнолитих мостовидних протезів. Підсумковий модульний контроль	6
14.	Порівняльна характеристика мостоподібних протезів (штампованих-паяних, литих, комбінованих). Лабораторні етапи виготовлення мостоподібних протезів. Можливі ускладнення.	6
	Всього	84

Перелік тем самостійної роботи

№з/п	Тема	К-сть год
Лабораторні етапи виготовлення повних знімних протезів		
1.	Виготовлення повних знімних протезів за технологіями Kulzer, Ivoclar, Vita, за методикою Gerber.	4
2.	Використання артикуляторів при виготовленні повних знімних протезів.	4
3.	Виготовлення повних знімних протезів з нейлону.	4
4.	Сучасні відбиткові матеріали для зняття функціональних відбитків. Особливості зняття ними функціональних відбитків.	4
5.	Особливості протезування пацієнтів з повною відсутністю зубів геронтологічного віку.	4
6.	Сучасні матеріали для виготовлення повних знімних протезів.	4

7.	Сучасне обладнання та інструментарій для виготовлення повних знімних протезів	4
8.	Клініко-технологічні етапи виготовлення незнімних шин. Клініко-технологічні етапи виготовлення знімних шин.	4
	Суцільнолите незнімне протезування	
9.	Сучасні технології виготовлення вкладок.	4
10.	Сучасні технології виготовлення кукових вкладок	4
11.	Сплави металів для мостоподібних протезів.	4
12..	Характеристика цементів, які використовуються для фіксації мостоподібних протезів.	2
	Всього	46

Перелік практичних навичок внесених в матрикул

1. Обстеження порожнини рота пацієнта з повною відсутністю зубів
2. Отримання анатомічного відбитка з верхньої та нижньої беззубих щелеп
3. Припасування жорсткої індивідуальної ложки
4. Отримання функціонального відбитка з верхньої та нижньої беззубих щелеп
5. Визначення центрального співвідношення щелеп при дефектах зубних рядів IV групи
6. Визначення меж повного знімного протезу на гіпсовій моделі верхньої та нижньої щелеп
7. Перевірка конструкції повного знімного протезу
8. Припасування повних знімних протезів в порожнині рота
9. Викладання настанов пацієнтам щодо правил користування повними протезами
10. Корекція та усунення можливих недоліків повних знімних протезів
11. Препарування порожнини зуба під вкладку на фантомі
12. Моделювання вкладки прямим методом на фантомі
13. Припасування вкладки на моделі
14. Моделювання кукової вкладки прямим методом на фантомі
15. Припасування кукової вкладки
16. Виготовлення лицевої маски з гіпсу
17. Виготовлення шини Вебера з акрилової пластмаси
18. Препарування опорних зубів під суцільнолітні та комбіновані коронки
19. Препарування опорних зубів під суцільнолітні металеві та комбіновані мостоподібні протези
20. Примірка каркасів суцільнолітних незнімних конструкцій
21. Отримання подвійного робочого відбитка для виготовлення суцільнолітних незнімних конструкцій
22. Проведення фіксації та зняття незнімних суцільнолітних конструкцій

Методи навчання

За джерелами знань використовуються такі методи навчання: словесні – розповідь, пояснення, лекція, інструктаж; наочні – демонстрація, ілюстрація; практичні – практична робота, задачі.

За характером логіки пізнання використовуються такі методи:

аналітичний, синтетичний, аналітико-синтетичний, індуктивний, дедуктивний.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються методи:

проблемний, частково-пошуковий, дослідницький.

МЕТОДИ ТА ФОРМИ КОНТРОЛЮ

При оцінюванні студентів приділяється перевага стандартизованим методам контролю:

- тестування (усне, письмове, комп'ютерне);
- структуровані письмові роботи;
- структурований контроль практичних навичок;
- усне опитування;
- усна співбесіда.

Форми контролю:

Попередній (вхідний) контроль слугує засобом виявлення наявного рівня знань студентів для використання їх викладачем на практичному занятті як орієнтування у складності матеріалу. Проводиться з метою оцінки міцності знань та з метою визначення ступеня сприйняття нового навчального матеріалу.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми. На всіх практичних заняттях застосовується об'єктивний контроль теоретичної підготовки та засвоєння практичних навичок із метою перевірки підготовленості студента до заняття.

Рубіжний (тематичний) контроль засвоєння розділу відбувається по завершенню вивчення блоку відповідних тем шляхом тестування, усної співбесіди та виконання практичного завдання. Тематичний контроль є показником якості вивчення тем розділів дисципліни та пов'язаних із цим пізнавальних, методичних, психологічних і організаційних якостей студентів. Проводиться на спеціально відведеному підсумковому занятті.

Підсумковий контроль здійснює контролюючу функцію, проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному освітньо-кваліфікаційному рівні або на окремих його завершених етапах. Проводиться у формі іспиту, диференційованого заліку або заліку з метою встановлення дійсного змісту знань студентів за обсягом, якістю та глибиною, а також вміннями застосувати їх у практичній діяльності. Під час підсумкового контролю враховуються результати здачі усіх видів навчальної роботи згідно із структурою робочої програми.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК, ВНЕСЕНИХ У МАТРИКУЛИ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

Матрикул вважається **зарахованим** у випадку, коли студент з повним знанням методики, самостійно, у чіткій послідовності проведення роботи, виконав практичну навичку та грамотно сформулював висновки. Під час проведення практичної навички викладач має право скерувати студента, який допускає неточності та незначні помилки у виконанні роботи.

Матрикул вважається **не зарахованим** у випадку, коли студент, орієнтуючись у фактичному матеріалі, показує незнання методики, невміння виконання практичної навички, допускає грубі помилки у послідовності проведення роботи та при формулюванні висновків.

КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ СТУДЕНТІВ НА ПІДСУМКОВОМУ ЗАНЯТТІ ВКЛЮЧАЄ:

- оцінку засвоєння студентом практичного навчального матеріалу на підставі результатів виконання ним індивідуального завдання у вигляді розв'язування ситуаційних задач, виконання практичної маніпуляції
- оцінювання знань теоретичного матеріалу шляхом вирішення тестових завдань, індивідуального усного або письмового опитування з відповідних тем розділів дисципліни.

МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ПІДСУМКОВОГО ЗАНЯТТЯ

Студент вважається допущеним до підсумкового заняття, якщо він відвідав усі лекційні та практичні заняття, задовільно виконав всі види робіт, передбачені робочим планом із розділу навчальної дисципліни та отримав позитивні оцінки, опанував практичні навички, передбачені в матрикулах.

Підсумкове заняття проводиться по завершенню вивчення відповідних тем навчальної дисципліни, передбачених робочим навчальним планом. Підсумкове заняття включає виконання студентом індивідуального завдання у вигляді розв'язування ситуаційних задач, виконання практичної маніпуляції, а також вирішення тестових завдань, проведення індивідуального усного або письмового опитування з відповідних тем розділу дисципліни.

Проводиться в письмово-усній формі у три етапи:

1. *Письмовий контроль* шляхом відповіді на тестові завдання, вирішення конструктивних завдань та ситуаційних задач.
2. *Виконання практичного завдання* шляхом виконання практичної маніпуляції
3. *Відповіді на теоретичні питання.* Кожному студенту пропонується три теоретичні питання, на які він повинен дати відповідь при усній співбесіді з викладачем.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ СТУДЕНТІВ

ПІД ЧАС ПІДСУМКОВОГО ЗАНЯТТЯ

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПИСЬМОВОГО КОНТРОЛЮ

Критерії оцінювання тестового контролю: правильна відповідь шляхом вибору одного з п'яти дистракторів зараховується в один бал.

Критерії оцінювання конструктивних завдань та ситуаційних задач:

Критерії оцінювання	Бали
Виставляється, коли студент дав вичерпну відповідь із повним аналізом питання теми, а також логічно сформулював висновки.	2
Виставляється студенту, коли він фрагментарно, непослідовно, допускаючи помилки при використанні наукових термінів, дає відповіді на запитання, не чітко формулює висновки.	1
Виставляється у випадку, коли студент виявляє повне незрозуміння змісту завдання, не дає жодної вірної відповіді, не формулює висновки.	0

Кількість завдань	Перелік форм письмового контролю	Сума максимальної кількості балів
20	Вирішення тестових завдань.	20
3	Відповіді на конструктивні завдання, розв'язування ситуаційних задач.	6

Отримана студентом кількість балів за письмовий контроль конвертується наступним чином:

0 балів за правильні відповіді = 0 балів

1-5 балів за правильні відповіді = 1 бал

6-10 балів за правильні відповіді = 2 бали

11-15 балів за правильні відповіді = 3 бали

16-17 балів за правильні відповіді = 4 бали

18-19 балів за правильні відповіді = 5 балів

20 балів за правильні відповіді = 6 балів

21 бал за правильні відповіді = 7 балів

22 бал за правильні відповіді = 8 балів

23 бал за правильні відповіді = 9 балів

24 бал за правильні відповіді = 10 балів

25 бал за правильні відповіді = 11 балів

26 бал за правильні відповіді = 12 балів

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВИКОНАННЯ ПРАКТИЧНОГО ЗАВДАННЯ

Бали	Критерії оцінювання
0	Виставляється, коли студент виявляє повне незнання змісту виконання роботи.
1 - 3	Виставляється, коли студент частково виявляє знання змісту виконання роботи.
4 - 6	Виставляється студенту, коли він погано орієнтується у методиці виконання роботи, виконав її в неповному обсязі, допускаючи <u>грубі помилки</u> під час проведення .
7 - 9	Виставляється студенту, коли він самостійно, зі знанням методики виконав практичну роботу, але допустив неточності у послідовності проведення роботи.
10 - 12	Виставляється, коли студент самостійно, грамотно і послідовно, зі знанням методики, виконав практичну роботу, правильно застосовуючи наукові терміни та поняття.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ТЕОРЕТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

Бали	Критерії оцінювання
1	Виставляється у тих випадках, коли студент не розкриває зміст навчального матеріалу.
2	Виставляється студенту, коли він погано орієнтується в навчальному матеріалі, що виявляється шляхом пропонування йому додаткових запитань.
3	Виставляється студенту, коли він фрагментарно розкриває зміст навчального матеріалу, допускає грубі помилки у визначенні понять та при використанні термінології.
4	Виставляється, коли студент орієнтується в основному матеріалі, але не може самостійно і послідовно сформулювати відповідь, спонукаючи викладача пропонувати йому навідні питання.
5	Виставляється студенту, коли він фрагментарно розкриває зміст навчального матеріалу, показує початкову уяву про предмет вивчення.
6	Виставляється студенту, коли він відтворює основний навчальний матеріал, але при його викладенні допускає суттєві помилки, наводить прості приклади.
7	Виставляється студенту у випадку, коли він розкриває основний зміст навчального матеріалу; допускає незначні порушення у послідовності викладення матеріалу, при використанні наукових понять та термінів, нечітко формулює висновки.
8	Виставляється у випадку, коли студент розкриває основний зміст навчального матеріалу; дає неповні визначення понять; допускає неточності при використанні наукових термінів, нечітко формулює висновки.
9	Виставляється студенту, коли він розкриває основний зміст навчального матеріалу; дає повні визначення термінів, допускаючи незначні порушення у послідовності викладення.
10	Виставляється у тих випадках, коли студент виявляє повне знання фактичного матеріалу, вміє аналізувати, оцінювати та розкривати суть матеріалу.
11	Виставляється студенту, коли він показує глибокі, міцні та системні знання в об'ємі навчальної програми, безпомилково відповідає на всі запитання, обґрунтовано формулює висновки, використовуючи матеріали, що виносяться на самостійну роботу студента.
12	Виставляється студенту, коли він самостійно, грамотно і послідовно, з вичерпною повнотою, використовуючи дані додаткової літератури, відповів на запитання з проявом вміння характеризувати різноманітні ортопедичні патології; чітко та правильно дає визначення та розкриває зміст наукових термінів і понять.

ЗАГАЛЬНА ОЦІНКА ЗА ПІДСУМКОВЕ ЗАНЯТТЯ ВИСТАВЛЯЄТЬСЯ ЯК СЕРЕДНЄ АРИФМАТИЧНЕ ВСІХ ВИДІВ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТА.

Оцінка за письмовий контроль	Оцінка за практичне завдання	Оцінка за теоретичну підготовку								
		4	5	6	7	8	9	10	11	12
4	4	4	4	5	5	5	6	6	6	7
4	5	4	5	5	5	6	6	6	7	7
4	6	5	5	5	6	6	6	7	7	7
4	7	5	5	6	6	6	7	7	7	8
4	8	5	6	6	6	7	7	7	8	8
4	9	6	6	6	7	7	7	8	8	8
4	10	6	6	7	7	7	8	8	8	9
4	11	6	7	7	7	8	8	8	9	9
4	12	7	7	7	8	8	8	9	9	9
5	5	5	5	5	6	6	6	7	7	7
5	6	5	5	6	6	6	7	7	7	8
5	7	5	6	6	6	7	7	7	8	8
5	8	6	6	6	7	7	7	8	8	8
5	9	6	6	7	7	7	8	8	8	9
5	10	6	7	7	7	8	8	8	9	9
5	11	7	7	7	8	8	8	9	9	9
5	12	7	7	8	8	8	9	9	9	10
6	6	5	6	6	6	7	7	7	8	8
6	7	6	6	6	7	7	7	8	8	8
6	8	6	6	7	7	7	8	8	8	9
6	9	6	7	7	7	8	8	8	9	9
6	10	7	7	7	8	8	8	9	9	9
6	11	7	7	8	8	8	9	9	9	10
6	12	7	8	8	8	9	9	9	10	10
7	7	6	6	7	7	7	8	8	8	9
7	8	6	7	7	7	8	8	8	9	9
7	9	7	7	7	8	8	8	9	9	9
7	10	7	7	8	8	8	9	9	9	10
7	11	7	8	8	8	9	9	9	10	10
7	12	8	8	8	9	9	9	10	10	10
8	8	7	7	7	8	8	8	9	9	9
8	9	7	7	8	8	8	9	9	9	10
8	10	7	8	8	8	9	9	9	10	10
8	11	8	8	8	9	9	9	10	10	10
8	12	8	8	9	9	9	10	10	10	11
9	9	7	8	8	8	9	9	9	10	10
9	10	8	8	8	9	9	9	10	10	10
9	11	8	8	9	9	9	10	10	10	11
9	12	8	9	9	9	10	10	10	11	11
10	10	8	8	9	9	9	10	10	10	11
10	11	8	9	9	9	10	10	10	11	11
10	12	9	9	9	10	10	10	11	11	11
11	11	9	9	9	10	10	10	11	11	11
11	12	9	9	10	10	10	11	11	11	12
12	12	9	10	10	10	11	11	11	12	12
Оцінка за письмовий контроль	Оцінка за практичне завдання	4	5	6	7	8	9	10	11	12
		Оцінка за теоретичну підготовку								

МЕТОДИ ТА ФОРМИ КОНТРОЛЮ

КОНТРОЛЬ ЗНАЇНЬ ТА ВМІНЬ СТУДЕНТІВ НА ПРАКТИЧНОМУ ЗАНЯТТІ ВКЛЮЧАЄ:

- письмовий контроль знань, що включає розв'язування ситуаційних задач, вирішення тестових завдань та відповіді на конструктивні запитання.

- оцінювання виконання практичної частини заняття, яка проводиться шляхом перевірки рівня засвоєння практичних вмінь і навичок.
- оцінювання знань теоретичного матеріалу шляхом індивідуального усного опитування теоретичними питаннями з відповідних тем на основі рекомендованої літератури;
-

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ

Оцінювання поточної успішності проводиться за дванадцятибальною рейтинговою шкалою.

Оцінка за практичне заняття вважається позитивною, якщо вона становить 4 і більше балів.

Бали	Критерії оцінювання
1	Виставляється у тих випадках, коли студент не розкриває зміст навчального матеріалу, не виконав практичної роботи, не оформив протокол.
2	Виставляється студенту, коли він погано орієнтується в навчальному матеріалі, що виявляється шляхом пропонування йому додаткових запитань, виявляє незнання змісту виконання практичної роботи.
3	Виставляється студенту, коли він фрагментарно розкриває зміст навчального матеріалу, допускає грубі помилки у визначенні ортопедичних понять та при використанні термінології, виконав практичну роботу, частково оформив протокол.
4	Виставляється, коли студент орієнтується в основному матеріалі, але не може самостійно і послідовно сформулювати відповідь, спонукаючи викладача пропонувати йому навідні питання, фрагментарно виконав практичну роботу.
5	Виставляється студенту, коли він фрагментарно розкриває зміст навчального матеріалу, показує початкову уяву про предмет вивчення, виконав практичне завдання не до кінця.
6	Виставляється студенту, коли він відтворює основний навчальний матеріал, але при його викладенні допускає суттєві помилки, наводить прості приклади, недооформив протокол заняття.
7	Виставляється студенту у випадку, коли він розкриває основний зміст навчального матеріалу; допускає незначні порушення у послідовності викладення матеріалу, при використанні наукових термінів, нечітко формулює висновки, орієнтується в методиці виконання практичної роботи, виконав її не в повному обсязі.
8	Виставляється у випадку, коли студент розкриває основний зміст навчального матеріалу; дає неповні визначення ортопедичних понять; допускає неточності при використанні наукових термінів, нечітко формулює висновки, виконав практичну роботу, але допустив незначні помилки під час проведення дослідження.
9	Виставляється студенту, коли він розкриває основний зміст навчального матеріалу; дає повні визначення ортопедичних понять та термінів, допускаючи незначні порушення у послідовності викладення, самостійно, зі знанням методики виконав практичну роботу, але допустив неточності у послідовності проведення роботи.
10	Виставляється у тих випадках, коли студент виявляє повне знання фактичного матеріалу, вміє аналізувати, оцінювати та розкривати суть проблеми; встановлювати причинно-наслідкові зв'язки; логічно будувати висновки, оформив протокол практичного заняття, допускаючи незначні помилки при застосуванні наукових термінів і понять.
11	Виставляється студенту, коли він показує глибокі, міцні та системні знання в об'ємі навчальної програми, безпомилково відповідає на всі запитання, обґрунтовано формулює висновки, використовуючи матеріали, що виносяться на самостійну роботу студента, грамотно і послідовно, зі знанням методики, виконав практичну роботу; в повному об'ємі оформив протокол практичного заняття, правильно застосовуючи наукові терміни та поняття.
12	Виставляється студенту, коли він самостійно, грамотно і послідовно, з вичерпною повнотою, використовуючи дані додаткової літератури, відповів на запитання з проявом вміння характеризувати різноманітні біологічні явища та процеси; чітко та правильно дає визначення та розкриває зміст наукових термінів і понять, самостійно та правильно виконав практичну роботу, без помилок оформив протокол практичного заняття.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність при вивченні дисципліни з додаванням балів за індивідуальну роботу студента (ІРС), становить 120 балів.

11. Рекомендована література

Базова

11. Аболмасов Н.Г., Аболмасов Н.Н., Бычков В.А., Аль-Хаким Н.Н. Ортопедическая стоматология. М.: МЕД Пресс-информ, 2002.
12. Аржанцев П.З. и др. Лечение травм лица.- М.: Медицина, 1975.
13. Бынин Б.Н., Бетельман А.И. Ортопедическая стоматология. - М.:Медгиз, 1947.
14. Бетельман А.И. Зубопротезна техніка. -К.: Вища шк., 1970.
15. Варава Г.М., Стрелковський К.М. Техніка виготовлення щелепно-лицевих протезів. - К., 1992.
16. Вадалян Х.А. Лечение переломов челюстей и костей лицевого скелета: Учеб. пособие. -1984.
17. Варес Э.Я., Кнотько Г.П. Замещающие протезы верхней челюсти.-К.,1981.
18. Гаврилов Э.И., Оксман И.М. Ортопедическая стоматология. - М.: Медицина, 1978.
19. Гаврилов Э.И. Протез и протезное ложе. -М.: Медицина, 1979.
20. Гросс М.Д., Мэтьюс Дж.Д. Нормализация окклюзии. М, Медицина, 1986.
21. Збарж Я.М., Александрова Ю.А. Ортопедична стоматологія.- К.: Вища шк., 1971.
22. Калинина Н.В., Загорский В.А. Протезирование при полной потере зубов. М, - Медицина, 1990.
23. Клемин В.А. Ортопедическая стоматология. Учебное пособие /В.А.Клемин, В.Е.Жданов. -К.: ВСИ «Медицина», 2010. -224с. Рекомендовано Министерством образования и науки Украины как учебное пособие для студентов высших медицинских учебных заведений IV уровня акредитации ГРИФ ЛИСТ № 1/11-10347 від 09.11.2010.
24. Комаров Ф.Н. Военно-медицинская подготовка. -М.: Медицина, 1984.
25. Копейкин В.Н., Демнер Д.М. Зубопротезная техника. -М.: Медицина, 1985.
26. Копейкин В.Н. Руководство по ортопедической стоматологии. -М.: Триада Х", 1998.
27. Костур В.К., Миняева В.А. Челюстно-лицевое протезирование.-М.: Медицина, 1985.
28. Костур В.К., Балон Л.Р. Конструкция ортопедических аппаратов и методика кормления челюстно-лицевых и ЛОР-больных.-Ленинград,1979.
29. Криштаб С.И. Ортопедическая стоматология. -К.: Вища шк., 1986.
30. Локтев Н.И. Травматология челюстно-лицевой области.- 1983.
31. Левитов А.Н., Рубаненко В.В., Король М.Д. Челюстно-лицевая ортопедия: курс лекций.- Полтава, 1995. - 80 с.
32. Лебеденко И.Ю., Каливарджиян Э.С., Ибрагимова Т.И. Протезирование при полном отсутствии зубов. -М., 2005.
33. Макеев В.Ф., Ступницький Р.М. Теоретичні основи ортопедичної стоматології (навчальний посібник). -Львів: ЛНМУ імені Данила Галицького, 2010, -394 с.
34. Нападов М.А., Сапожников А.Л. Протезирование больных с полным отсутствием зубов. -К.: Здоровья, 1972.
35. Нападов А.Л. Артикуляция и протезирование в стоматологии.- К.: Здоровья, 1984.
36. Неспрядько В.П., Рожко М.М. Ортопедична стоматологія. Київ, Книга плюс, 2003
37. Оксман И.М. Клинические основы протезирования при полном отсутствии зубов. - М.: Медицина, 1967.
38. Оксман И.М. Челюстно-лицевая ортопедия. -М., 1957.
39. Чулак Л.Д., Шутурмінський В.Г. Клінічні та лабораторні етапи виготовлення зубних протезів. Одеса. Одеський мед. університет, 2009р., 318с.
40. Щур З.Я. Челюстно-лицевая ортопедия.- Пермь, 1975.

Додаткова література

1. Основы деонтологии в стоматологии. Пособие для студентов и врачей /Под ред. Г.П.Рузина. -Винница: Нова книга, 2008. -120с.
2. Маевски С.В. Стоматологическая гнатофизиология. Нормы окклюзии и функции стоматологической системы /Маевски С.В. -Львов: ГалДент. -2008. -144с.
3. Клемин В.А. Зубные коронки из полимерных материалов. -М.:МЕД пресс-информ, 2004. -176с.
4. В.А.Клемин. Морфофункциональная и клиническая оценка зубов с дефектами твердых тканей / В.А.Клемин, А.В.Борисенко, П.В.Ищенко. - М.: МЕД пресс-информ, 2003.

111с.

5. Клемин В.А. Диагностическая модель челюсти / В.А.Клемин. –М.:МЕДпресс-информ, 2006. -256с.
6. Эстетические аспекты восстановительной стоматологии (монография) / В.Н.Шабанов,

Структура навчальної дисципліни

«Ортопедична стоматологія»

5 рік навчання

Назва навчальної дисципліни	Кількість годин				
	Всього	Ауд	Лекції	Практичні	СРС
«Ортопедична стоматологія» 5 рік навчання	300	196	40	156	104
Розділ «Ортопедичні методи лікування захворювань зубощелепного апарату» - осінь	120	74	14	60	46
Розділ «Субординатура» - весна	180	122	26	96	58

2. МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення ортопедичної стоматології - **кінцеві цілі** встановлюються на основі ОПП підготовки лікаря за фахом відповідно до блоку її змістового модулю (професійна та практична підготовка) і є основою для побудови змісту навчальної дисципліни. Опис цілей сформульований через вміння у вигляді цільових завдань (дій). На підставі кінцевих цілей до кожного модулю або змістового модулю сформульовані **конкретні цілі** у вигляді певних умінь (дій), цільових завдань, що забезпечують досягнення кінцевої мети вивчення дисципліни.

Кінцеві цілі розташовані на початку програми й передують її змісту, конкретні цілі передують змісту відповідного змістового модулю.

Кінцеві цілі дисципліни

- проводити обстеження стоматологічного хворого;
- трактувати функціональну анатомію зубощелепного апарату;
- застосовувати основні принципи асептики, антисептики, знеболювання;
- діагностувати невідкладні стани в клініці ортопедичної стоматології;
- надавати необхідну невідкладну допомогу в клініці ортопедичної стоматології;
- аналізувати результати обстеження стоматологічного хворого в клініці ортопедичної стоматології;
- обґрунтовувати і формулювати попередній клінічний діагноз в клініці ортопедичної стоматології;
- проводити обстеження хворих функціональними методами;
- обґрунтовувати і формулювати синдром ний діагноз в клініці ортопедичної стоматології;
- визначати основні синдроми і симптоми в клініці ортопедичної стоматології;
- ставити остаточний клінічний діагноз основних захворювань в клініці ортопедичної стоматології;
- виявляти різні клінічні варіанти та ускладнення найбільш поширених захворювань у клініці ортопедичної стоматології;
- пояснювати принципи відновлювального ортопедичного лікування та реабілітації у щелепно-лицевих хворих;
- проводити ортопедичне лікування основних стоматологічних захворювань;
- трактувати загальні принципи лікування хворих з різними дефектами твердих тканин зубів, зубних рядів та іншою патологією зубощелепної системи;
- демонстрування володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у клініці ортопедичної стоматології.

«Ортопедичні методи лікування захворювань зубощелепного апарату»

Сучасні методи обстеження пацієнтів в клініці ортопедичної стоматології. Протезування дефектів зубів та зубних рядів знімними та незнімними протезами

Підготовка порожнини рота до протезування

Конкретні цілі:

- Планувати обстеження хворого в клініці ортопедичної стоматології;
- Інтерпретувати результати клінічних та спеціальних (додаткових) методів дослідження;
- Проводити диференціальну діагностику, формулювати попередній клінічний діагноз;
- Визначати тактику ведення (лікування) хворого в клініці ортопедичної стоматології
- Запропонувати план підготовки порожнини рота до протезування;

- Застосовувати методи підготовки порожнини рота до протезування;
- Демонструвати отримання моделей зубних рядів та протезного ложа

План та задачі ортопедичного лікування. Попереднє лікування перед протезуванням. Види та задачі протезування. Вибір конструкції протеза і матеріалів для його виготовлення. Показання та об'єм хірургічної підготовки порожнини рота до протезування. Показання до терапевтичної підготовки опорних зубів. Ортодонтичні методи підготовки порожнини рота до протезування

Показання до відновлення дефектив коронкової частини зуба металокерамічними конструкціями. Клінічні етапи.

Конкретні цілі:

- знати показання до виготовлення металокерамічних конструкцій
- оволодіти навичками препарування зубів під металокерамічні коронки
- оволодіти різними методами ретракції ясенного краю
- демонструвати отримання точних відбитків силіконовими масами
- провести припасовку готової конструкції, перевірка оклюзії
- вибрати матеріал для постійної фіксації металокерамічних коронок

Показання та протипоказання до виготовлення металокерамічних конструкцій.

Послідовність та правила препарування зубів. Вибір інструментарію. Форми уступів.

Вибір методу ретракції ясенного краю (механічний, хімічний, хірургічний та комбінований), в залежності від клінічної ситуації.

Технологія отримання точного відбитку. Вибір відбиткових мас.

Фіксації центральної оклюзії за допомогою міжоклюзійних відбитків.

Припасування та фіксація металокерамічних коронок. Вибір цементу для постійної фіксації.

Технологія виготовлення металокерамічних конструкцій

Конкретні цілі:

- знати класифікацію сплавів металів та керамічних мас, що використовують для виготовлення металокерамічних конструкцій
- пояснити різницю керамічних мас для виготовлення комбінованих та суцільнокерамічних конструкцій
- визначити основні вимоги до сплавів металів та керамічних мас
- знати механізм з'єднання фарфорової маси з металом
- знати послідовність нанесення керамічних мас, процес їх спікання
- проаналізувати можливі помилки при виготовленні металокерамічних конструкцій, шляхи їх запобігання

Класифікація сплавів металів, благородні та неблагородні метали, їх переваги та недоліки, клінічне значення.

Значення коефіцієнта термічного розширення при виборі керамічних мас.

З'єднання керамічної маси з металом за допомогою механічної ретенції, хімічної взаємодії та напрузі стиснення

Методи підготовки поверхні металевого каркасу (шліфування поверхні, нагрівання при неповному вакуумі, протравлювання кислотою, нагрівання в повітрі)

Етапи пошарового нанесення керамічних мас, процес їх спікання.

Оцінка готової металокерамічної конструкції. Можливі помилки та ускладнення на різних етапах виготовлення, шляхи їх попередження та методи усунення.

Естетичне протезування з використанням вінірів

Конкретні цілі:

- Проводити обстеження пацієнта з дефектами твердих тканин зубів;

- Проводити внутрішньосиндромну диференціальну діагностику при руйнуванні твердих тканин зуба;
- Вміти пояснювати результати клінічних та спеціальних (додаткових) методів дослідження у пацієнтів з дефектами твердих тканин зубів;
- Правильно вибирати тактику лікування хворого з дефектами твердих тканин зубів;
- Вміти застосовувати різні технології виготовлення вінірів при лікуванні пацієнтів;
- Вміти вибрати конструкцію вініра в різних клінічних ситуаціях;
- Виконувати препарування зуба під вініри;
- Отримувати анатомічні відбитки різними відбитковими матеріалами силіконовими;
- Вміти попереджати ускладнення після препарування зубів;
- Виконувати фіксацію вінірів;

Класифікація дефектів зубів (Куриленко, Black). Індекс руйнування оклюзійної поверхні зуба (Мілікевича).

Показання до виготовлення вінірів. Вимоги. Порівняльна характеристика вінірів виготовлених за різними технологіями

Загальні принципи препарування зубів під вініри.

Препарування зубів під вініри при різних клінічних ситуаціях. Клінічні і лабораторні етапи протезування вінірами.

Технологія виготовлення вінірів CAD/CAM. На вогнетривких моделях.

Тимчасове протезування показання та методика проведення.

Технологія виготовлення CAD/CAM, на вогнетривких моделях, прес-кераміка, литьова прес-кераміка.

Фіксація вінірів (адгезивна техніка фіксації на композитні цементі).

Ортопедичне лікування дефектів твердих тканин зубів керамічними вкладками, коронками.

Конкретні цілі:

- Проводити обстеження пацієнта з дефектами твердих тканин зубів;
- Проводити внутрішньосиндромну диференціальну діагностику при руйнуванні твердих тканин зуба;
- Вміти пояснювати результати клінічних та спеціальних (додаткових) методів дослідження у пацієнтів з дефектами твердих тканин зубів;
- Правильно вибирати тактику лікування хворого з дефектами твердих тканин зубів;
- Вміти застосовувати різні технології виготовлення вкладок, коронок при лікуванні пацієнтів;

Класифікація дефектів зубів (Куриленко, Black). Індекс руйнування оклюзійної поверхні зуба (Мілікевича).

Загальні принципи формування порожнин для вкладок. Формування порожнин I, II, III, IV, V класу за Blak. Конструкції вкладок (inlay, onlay, overlay, pinlay). Клінічні і лабораторні етапи протезування вкладками.

Методи виготовлення реставрацій з використанням безметалевих технологій. Показання та протипоказання до заміщення дефектів твердих тканин, керамічними вкладками, коронками технологія їх виготовлення.

Технологія виготовлення реставрацій CAD/CAM.

Метод на вогнетривких моделях.

Ортопедичні методи відновлення коронкової частини зуба після ендодонтічного лікування

Конкретні цілі:

- Обстежувати пацієнта, інтерпретувати результати клінічних та спеціальних (додаткових) методів дослідження при повному руйнуванні коронкової частини зуба;

- Обирати конструкції штифтів в різних клінічних ситуаціях;
- Лікувати пацієнтів зі зруйнованими зубами;
- Демонструвати окремі клініко-технологічні етапи виготовлення штифтових конструкцій;
- Демонструвати виготовлення суцільнолітої куксової вкладки.

Показання до застосування штифтових конструкцій. Конструктивні елементи штифтових зубних протезів.

Показання та клініко-лабораторні етапи виготовлення штифтових зубів різних конструкцій.

Литі та розбірні литі куксові вкладки: технологія виготовлення та показання до застосування.

Стандартні (анкерні) штифти їх класифікація, показання до застосування.

Скловолоконні та вуглецеві стандартні штифти: показання та технологія застосування.

Ортопедичне лікування часткових дефектів зубних рядів мостоподібними протезами

Конкретні цілі:

- Виявляти та пояснювати клінічні ознаки часткових дефектів зубних рядів у пацієнтів, які потребують виготовлення незнімних зубних протезів;
- Планувати об'єм підготовки пацієнта при часткових дефектах зубних рядів перед протезуванням;
- Демонструвати окремі клініко-лабораторні етапи виготовлення мостовидних протезів;
- Аналізувати помилки та попереджати ускладнення незнімного протезування;
- Виконувати фіксацію мостовидного протеза;

Показання та протипоказання до заміщення дефектів зубних рядів незнімними конструкціями (мостовидними конструкціями).

Біомеханіка мостовидних протезів. Вимоги та вибір опорних зубів під незнімні мостовидні конструкції. Підготовка опорних зубів для виготовлення мостовидних протезів. Тимчасові ортопедичні протези.

Конструкції мостовидних протезів. Показання та клініко-лабораторні етапи виготовлення суцільнолітих мостовидних протезів, металокерамічних мостовидних протезів, адгезивних.

Помилки та можливі ускладнення незнімного протезування.

Захист вітальних зубів при виготовленні незнімних ортопедичних конструкцій

Конкретні цілі:

- Вміти вибрати метод виготовлення тимчасової коронки в різних клінічних ситуаціях;
- Виконувати препарування зуба під штучну коронку (литу коронку, літу комбіновану та безметалеву коронку);
- Виконувати обробку відпрепарованого зуба різними засобами захисту дентину
- Отримувати анатомічні відбитки різними відбитковими матеріалами силіконовими, альгінатними;
- Проводити окремі клініко-технологічні етапи виготовлення тимчасових коронок;
- Вміти попереджати ускладнення після препарування зубів;
- Виконувати фіксацію та зняття тимчасової коронки;

Тимчасове протезування показання та методика проведення.

Показання до виготовлення тимчасових коронок. Вимоги до тимчасових коронок. Порівняльна характеристика різних методів виготовлення тимчасових коронок.

Клініко-лабораторні етапи виготовлення тимчасових коронок

Види препарування зубів під штучні коронки. Вплив препарування зубів на

структуру та функції зуба. Можливі ускладнення препарування та способи їх запобігання.

Парадентологічні аспекти препарування зубів. Критерії здорового стану ясен, Методика проведення під*ясненого препарування. Способи ретракції ясен. Розташування країв коронок в залежності від виду штучної коронки. Проблема крайового прилягання штучних коронок.

Фактори, які впливають на якість фіксації незнімної конструкції. Фіксація провізорних конструкцій різними видами фіксуючих цементів.

Технологія виготовлення тимчасових конструкцій прямим не прмим та комбінованим матодами, CAD/CAM.

Ортопедичне лікування дефектів зубних рядів частковими знімними протезами

Конкретні цілі:

- Діагностувати клінічні ознаки часткової втрати зубів у пацієнтів, які потребують виготовлення часткових знімних протезів;
- Вміти проводити обстеження пацієнта при часткових дефектах зубних рядів;
- Інтерпретувати результати клінічних та спеціальних (додаткових) методів обстеження;
- Вміти проводити окремі клініко-технологічні етапи виготовлення бюгельного протезу з замковим кріпленням;
- Вміти отримувати анатомічні та функціональні відбитки різними відбитковими матеріалами;
- Вміти проводити перевірку конструкції бюгельного протезу;
- Вміти проводити корекцію часткових знімних протезів;
- Аналізувати помилки та попереджати ускладнення часткового знімного протезування;
- Оцінювати прогноз протезування пацієнта частковими знімними зубними протезами.

Показання та протипоказання до виготовлення різних конструкцій часткових знімних протезів (пластинкових, бюгельних, комбінованих).

Біомеханіка функціонування часткового знімного протеза. Розподіл жувального навантаження при ортопедичному лікуванні знімними протезами з різними системами фіксації (гнутий утримуючий кламер, опорно-утримуючий литий кламер, телескопічні коронки, замкові кріплення). Перерозподіл жувального навантаження при кінцевих і включених дефектах зубних рядів.

Конструктивні особливості різних видів часткових знімних протезів та способи їх фіксації. Вибір опорних елементів при плануванні конструкції часткового знімного протезу, підготовка опорних зубів, визначення границь протеза.

Етапи виготовлення часткового знімного протезу. Планування каркаса бюгельного протеза. Паралелометрія – мета та завдання. Способи проведення паралелометрії. Типи паралелометрів. Технологія виготовлення литого каркаса бюгельного протеза на вогнетривкій моделі. Фрезерування, Типи замкових кріплень. Каркас бюгельного протеза. Непрямі фіксатори. Базиси бюгельних протезів.

Матеріали та технологічні особливості виготовлення часткових знімних протезів. Особливості отримання відбитків, виготовлення робочої моделі та реєстрація центральної оклюзії. Припасування та накладання часткових знімних протезів.

Помилки та ускладнення при відновленні дефектів зубних рядів частковими знімними протезами.

Обстеження та ортопедичні методи лікування захворювань зубощелепної системи.

Клініка, діагностика та лікування зубощелепних деформацій

Конкретні цілі:

- Виявляти основні синдроми в клініці ортопедичної стоматології та проводити

внутрішньосиндромну диференціальну діагностику при зміні міжальвеолярної висоти;

- Обстежувати хворого із зубо-щелепними деформаціями;
- Інтерпретувати результати клінічних та додаткових методів досліджень хворого із зубощелепними деформаціями;
- Визначати етіологічні та патогенетичні фактори зубощелепних деформацій;
- Вміти обґрунтувати і формулювати синдромний діагноз.
- Застосовувати загальні принципи лікування, реабілітації, профілактики зубощелепних деформацій;
- Запропонувати план лікування пацієнта

Часткова відсутність зубів яка ускладнена деформацією зубних рядів; морфологічні та функціональні зміни зубощелепного апарату.

Механізми утворення зубощелепних деформацій. Морфологічні зміни зубних та навколо зубних тканинах при зубощелепних деформаціях.

Клінічні форми деформацій, які виникли внаслідок часткової відсутності

зубів. Підготовка зубо-щелепної системи до протезування при наявності зубощелепних деформацій (протетична, хірургічна, ортодонтична). Показання і обґрунтування до видалення окремих зубів.

Клініка, діагностика та лікування патологічного стирання твердих тканин зубів

Конкретні цілі:

- Скласти план обстеження хворого з патологічним стиранням зубів;
- Інтерпретувати результати клінічних та додаткових методів досліджень хворого з патологічним стиранням твердих тканин зубів;
- Визначати етіологічні і патогенетичні фактори патологічного стирання зубів;
- Обґрунтувати і формулювати синдромний діагноз;
- Проводити внутрішньосиндромну діагностику, обґрунтовувати і формулювати попередній клінічний діагноз при патологічному стиранні зубів;
- Визначити тактику ведення хворого при патологічному стиранні зубів;
- Тракувати загальні принципи лікування, реабілітації, профілактики патологічного стирання зубів;

Етіологія і патогенез патологічного стирання твердих тканин зубів. Морфологічні особливості та мікроелементний склад емалі і дентину зубів людини в нормі і при їх патологічному стиранні.

Клінічні прояви патологічного стирання зубів. Класифікації патологічного стирання зубів (Грозовського, Курляндського, Гаврилова, Бушана). Діагностика патологічного стирання зубів та його ускладнень.

Діагностика патологічного стирання твердих тканин зубів.

Ускладнення при патологічному стиранні зубів, яка супроводжується зниженням міжальвеолярної висоти та дисфункцією СНЩС.

Ортопедичне лікування патологічного стирання твердих тканин зубів в залежності від клінічних форм та ускладнень. Лікування патологічного стирання твердих тканин зубів I ступеня. Лікування патологічного стирання твердих тканин зубів II – III ступеня.

Травматична оклюзія

Конкретні цілі:

- Виявляти різні клінічні варіанти суперконтактів зубів;

- Виконувати вибіркове зі шліфування зубів.

Травматична оклюзія. Морфологічні та функціональні зміни в зубощелепному апараті при наявності травматичної оклюзії. Діагностика травматичної оклюзії. Клінічні ознаки травматичної оклюзії.

Етіологія, клініка та лікування прямого травматичного вузла.

Етіологія, клініка та лікування відображеного травматичного вузла.

Дослідження оклюзійно-артикуляційних співвідношень. Показання, послідовність та методи вибіркового зі шліфування зубів. Види суперконтактів. Суперконтакти на робочій та балануючій стороні. Значення вибіркового зішліфування для профілактики функціонального перенавантаження зубів.

Ортопедичні втручання в комплексному лікуванні хворих на пародонтит та пародонтоз

Конкретні цілі:

- проводити внутрішньосиндромну диференціальну діагностику при захворюваннях пародонту;
- Обстежувати хворого із захворюваннями тканин пародонту;
- Визначати етіологічні і патогенетичні фактори захворювань пародонта;
- провести обстеження хворого із захворюваннями тканин пародонта;
- Інтерпретувати результати лабораторних та допоміжних досліджень пацієнтів хворих на пародонтит і пародонтоз;
- Проводити диференціальну діагностику, формулювати попередній клінічний діагноз захворювань тканин пародонту;
- Визначати тактику лікування, реабілітації пацієнтів з патологією пародонта; профілактику захворювань пародонта;
- Проводити лікування та профілактику захворювань тканин пародонту
- вміти проводити окремі клініко-лабораторні етапи по виготовленню знімних та незнімних шин

Анатомо-фізіологічна характеристика жувального апарату при захворюваннях на пародонтит та пародонтоз. Класифікація захворювань тканини пародонту (1999).

Обстеження хворого на пародонтит та пародонтоз. Значення рентгенологічного обстеження при встановленні остаточного діагнозу. Аналіз функціонального стану зубощелепного апарату при пародонтиті і пародонтозі. Показання до видалення рухомих зубів.

Одонтопародонтограма Курляндського: поняття про функціональну патологію; резервна та залишкова потужність пародонту. Види стабілізації зубних рядів. Біомеханічні основи шинування зубів.

Задачі ортопедичних втручань в комплексному лікуванні захворювань пародонту.

Попередня підготовка зубних рядів перед протезуванням. Тимчасове шинування.

Етіологія, діагностика, клініка та ортопедичні методи лікування локалізованого пародонтита. Знімні та незнімні конструкції зубних протезів в комплексному лікуванні локалізованого пародонтита..

Етіологія, діагностика, клініка та ортопедичні методи лікування генералізованого пародонтита та і пародонтоза. Знімні та незнімні конструкції зубних протезів .

Показання та клініко-технологічні етапи виготовлення незнімних суцільнолитих шин т шин-протезів.

Безпосереднє протезування. Показання, клініко-технологічні етапи виготовлення та використання імедіат-протезів.

Помилки та ускладнення при лікуванні хворих на пародонтит і пародонтоз. Прогноз лікування.

Захворювання скронево-нижньощелепного суглоба

Конкретні цілі:

- обстежувати хворого при захворюваннях (дисфункціях) скронево-нижньощелепного суглоба;
пояснювати результати клінічних та спеціальних (додаткових) методів досліджень СНЩС;
- провести диференціальну діагностику, сформулювати попередній клінічний діагноз при захворюваннях СНЩС;
- запропоновувати заходи з профілактики захворювань (дисфункцій) СНЩС;

Етіологія та патогенез дисфункцій СНЩС. Провідні клінічні симптоми та синдроми при дисфункціях СНЩС (оклюзійно-артикуляційний синдром, нервово-м'язовий синдром, звичний підвивих, вивих, стійке функціональне зміщення нижньої щелепи, прикус, який знижується). Типи зміщення суглобових головок (гіпермобільність, вивих, підвивих). Типи зміщення суглобового диска (підвивих, вивих, випадіння).

Клінічні ознаки дисфункцій станів. Індекс дисфункції Helkimo. Дані клінічних та спеціальних (додаткових) методів при різних клінічних варіантах перебігу та ускладнення. Внутрішньосиндромна диференціальна діагностика. Попередній діагноз. Тактика ведення хворого з дисфункціями СНЩС. Методи ортопедичного лікування. Капи, їх класифікація, показання до застосування. Профілактика дисфункцій СНЩС.

Протезування з опорою на імплантанти

Імплантація, показання, обстеження пацієнта. Планування імплантації.

Конкретні цілі:

- Знати особливості діагностики та обстеження пацієнтів при плануванні лікування з використанням імплантатів;
- Визначати показання та протипоказання для протезування на імплантатах;
- Вміти проводити клінічну, рентгенологічну оцінку

Вид адентії. Спосіб протезування. Об'єм кістки. Тип архітекτονіки кістки. Розробка плану лікування. Тимчасове та перехідне протезування. Біомеханіка протезування на імплантатах. Поняття інтеграції, її види.

Планування конструкції зубного протеза.

Незнімне протезування з використанням стоматологічних імплантатів. Показання та необхідні умови для незнімного протезування з використанням стоматологічних імплантатів.

Умовно-знімне протезування з використанням стоматологічних імплантатів. Показання та необхідні умови для умовно-знімного протезування з використанням стоматологічних імплантатів.

Знімне протезування з використанням стоматологічних імплантатів. Показання та необхідні умови для знімного протезування з використанням стоматологічних імплантатів.

Складові частини імплантанту. Методи з'єднання абатмента з імплантатом. Абатменти, види, показання до застосування.

Конкретні цілі:

- Ознайомитись з видами та структурою імплантатів, його мікроструктурою
- Проаналізувати види абатментів
- Знати технологічні особливості з'єднання абатмента з імплантатом
- Ознайомитись з видами формувачів ясен
- Проаналізувати види контрукцій протезів з опорою на імплантати
- Засвоїти клініко-технологічні етапи протезування на імплантатах;

Конструкції стоматологічних імплантатів. Конструкції абатментів. Амортизатори. Типорозміри імплантатів. Обладнання та інструментальне забезпечення. Обладнання. Інструментальне забезпечення зуботехнічної лабораторії.

Показання до застосування різних видів абатментів. Переваги та недоліки різновидів з'єднань абатмента з імплантатом. Види формувачів ясен, їх вибір в залежності від біотипу ясен.

Планування конструкції зубного протеза в залежності від клінічних умов та використання різних видів абатментів.

Клініко-технологічні етапи виготовлення незнімних протезів з опорою на імплантанти.

Конкретні цілі:

- Пояснювати критерії успішності імплантації;
- Знати послідовність клінічних етапів протезування на імплантатах
- Знати послідовність лабораторних етапів протезування на імплантатах
- Знати показання до різних методів отримання відбитків
- Аналізувати помилки та ускладнення стоматологічної імплантації ортопедичному етапу лікування.

Незнімне протезування з використанням стоматологічних імплантатів. Показання та необхідні умови для незнімного протезування з використанням стоматологічних імплантатів. Особливості клініко-лабораторних етапів.

Умовно-знімне протезування з використанням стоматологічних імплантатів. Показання та необхідні умови для умовно-знімного протезування з використанням стоматологічних імплантатів. Особливості клініко-лабораторних етапів. Особливості зняття відбитків. Методика виготовлення індивідуальної «відкритої ложки». Методи моделювання каркасів умовно-знімних конструкцій. Переваги та недоліки умовно-знімних конструкцій.

Техніка зняття відбитку методом закритої ложки. Непрямий метод переносу трансфера. Техніка зняття відбитку методом відкритої ложки. Прямий метод переносу трансфера. Методи отримання відбитку. Відбиток з відпрепарованого абатменту, відбиток на рівні імплантата та на рівні абатменту.

Знімне протезування з використанням стоматологічних імплантатів. Показання та необхідні умови для знімного протезування з використанням стоматологічних імплантатів. Особливості клініко-лабораторних етапів. Переваги та недоліки знімних конструкцій. Принципи формування оклюзії при протезуванні на імплантатах, особливості часткової та повної адентії.

Помилки та ускладнення стоматологічної імплантації на ортопедичному етапі лікування хворих та після лікування. Причини та профілактика. Комплекс гігієнічних заходів при протезуванні на імплантатах.

Субординатура

Сучасне незнімне зубне протезування

Сучасні методи обстеження пацієнтів в клініці ортопедичної стоматології.

Конкретні цілі:

- Виявляти основні синдроми в клініці ортопедичної стоматології та проводити диференціальну діагностику;
- Планувати обстеження хворого в клініці ортопедичної стоматології;
- Інтерпретувати результати клінічних та спеціальних (додаткових) методів дослідження;
- Проводити диференціальну діагностику, формулювати попередній клінічний діагноз;
- Визначати тактику ведення (лікування) хворого в клініці ортопедичної стоматології
- Запропонувати план підготовки порожнини рота до протезування;
- Застосовувати методи підготовки порожнини рота до протезування;
- Демонструвати отримання моделей зубних рядів та протезного ложа

Паспортна частина, Суб'єктивне обстеження пацієнта (скарги, anamnesis morbi, anamnesis vitae).

Об'єктивне обстеження (status praesens communis).

Клінічні методи обстеження. Огляд і дослідження обличчя. Оцінка прикусу. Оцінка стану слизової оболонки порожнини рота при наявності зубів і при повній втраті зубів. Оцінка наявних ортопедичних конструкцій.

Обстеження пацієнтів в кабінеті функціональної діагностики. Оклюзіографія. Обстеження мускулатури щелепно-лицевої ділянки. Дослідження скронево-нижньощелепного суглоба. Аксіографія.

Спеціальні (додаткові) методи обстеження: рентгенографія (внутрішньо та поза ротова, томографія, панорамна рентгенографія, рентгенвізіографія.). Вивчення діагностичних моделей. Гальванометрія. Мастикаціографія. Електроміографія. Реографія. Термоодонтодіагностика. Електроодонтодіагностика. Гнатодинамометрія. Методи визначення ефективності жування (статичний за Агаповим; функціональні (жувальна проба за І.С.Рубіновим). Дослідження оклюзійних контактів.

Діагноз. Обґрунтування діагнозу. Історія хвороби, правила її ведення. План та задачі ортопедичного лікування. Попереднє лікування перед протезуванням. Види та задачі протезування. Вибір конструкції протеза і матеріалів для його виготовлення.

Ортопедичне лікування дефектів твердих тканин зубів вкладками

Конкретні цілі:

- Проводити обстеження пацієнта з дефектами твердих тканин зубів;
- Проводити внутрішньосиндромну диференціальну діагностику при руйнуванні твердих тканин зуба;
- Вміти пояснювати результати клінічних та спеціальних (додаткових) методів дослідження у пацієнтів з дефектами твердих тканин зубів;
- Правильно вибирати тактику лікування хворого з дефектами твердих тканин зубів;
- Вміти застосовувати різні технології виготовлення вкладок при лікуванні пацієнтів;

Класифікація дефектів зубів (Куриленко, Black). Індекс руйнування оклюзійної поверхні зуба (Мілікевича).

Загальні принципи формування порожнин для вкладок. Формування порожнин I, II, III, IV, V класу за Black. Конструкції вкладок (inlay, onlay, overlay, pinlay). Клінічні і лабораторні етапи протезування вкладками.

Прямий і непрямий методи виготовлення вкладок. Показання та протипоказання до заміщення дефектів твердих тканин литими металевими, керамічними вкладками, технологія їх виготовлення.

Технологія виготовлення вкладок CAD/CAM.

Литі та розбірні литі кукові вкладки: технологія виготовлення та показання до застосування.

Стандартні (анкерні) штифти їх класифікація, показання до застосування.

Скловолоконні та вуглецеві стандартні штифти: показання та технологія застосування.

Метод гальванопластики. Вкл. На вогнетривких моделях (Do-cera).

Ортопедичні методи відновлення коронкової частини зуба штифтовими конструкціями

Конкретні цілі:

- Проводити обстеження пацієнта, пояснювати результати клінічних та спеціальних (додаткових) методів дослідження при повному руйнуванні коронкової частини зуба;
- Вміти проводити клініко-технологічні етапи виготовлення штифтових конструкцій;
- Вміти проводити клінічні етапи протезування суцільнолитими куковими вкладками;

Показання до застосування штифтових конструкцій. Конструктивні елементи штифтових зубних протезів.

Показання та клініко-лабораторні етапи виготовлення штифтових зубів різних конструкцій: штифтовий зуб Ричмонда, Ільїної-Маркосян, Ахмедова, Логана.

Литі та розбірні литі кукові вкладки: технологія виготовлення та показання до застосування.

Стандартні (анкерні) штифти їх класифікація, показання до застосування.

Скловолоконні та вуглецеві стандартні штифти: показання та технологія застосування.

Ортопедичні методи відновлення дефектів твердих тканин зуба штучними коронками

Конкретні цілі:

- Вміти вибрати конструкцію штучної коронки в різних клінічних ситуаціях;
- Виконувати препарування зуба під штучну коронку (металеву штамповану, литу коронку);
- Оотримувати анатомічні відбитки різними відбитковими матеріалами _силіконовими, альгінатними;
- Проводити окремі клініко-технологічні етапи виготовлення штучних коронок;
- Вміти попереджати ускладнення після препарування зубів;
- Виконувати фіксацію штучної коронки;
- Виконувати зняття штучної коронки

Показання до виготовлення штучних коронок. Вимоги до штучних коронок. Порівняльна характеристика штучних коронок (металеві, пластмасові, композитні, керамічні, металокерамічні).

Класифікації штучних коронок. Клініко-лабораторні етапи виготовлення штучних коронок (штампованих металевих та комбінованих, металевих литих та комбінованих, пластмасових, композитних, керамічних, металокерамічних, безметалевих). Провізорні коронки, показання до їх застосування.

Види препарування зубів під штучні коронки. Вплив препарування зубів на структуру та функції зуба. Можливі ускладнення препарування та способи їх запобігання. Тимчасове протезування показання та методика проведення.

Парадонтологічні аспекти препарування зубів. Критерії здорового стану ясен, Методика проведення під*ясенного препарування. Способи ретракції ясен.

Розташування країв коронок в залежності від виду штучної коронки. Проблема крайового прилягання штучних коронок.

Фактори, які впливають на якість фіксації незнімної конструкції. Фіксація незнімних конструкцій різними видами фіксуєчих цементів (цинк-фосфатними, склоіономерними, карбоксилатними, композитними).

Технологія виготовлення CAD/CAM, на вогнетривких моделях, прес-кераміка, литьова прес – кераміка.

Ортопедичне лікування часткових дефектів зубних рядів мостоподібними протезами

Конкретні цілі:

- Виявляти та пояснювати клінічні ознаки часткових дефектів зубних рядів у пацієнтів, які потребують виготовлення незнімних зубних протезів;
- Планувати об'єм підготовки пацієнта при часткових дефектах зубних рядів перед протезуванням;
- Демонструвати окремі клініко-лабораторні етапи виготовлення мостовидних протезів;
- Аналізувати помилки та попереджати ускладнення незнімного протезування;
- Виконувати фіксацію мостовидного протеза;

Показання та протипоказання до заміщення дефектів зубних рядів незнімними конструкціями (мостовидними конструкціями).

Біомеханіка мостовидних протезів. Вимоги та вибір опорних зубів під незнімні мостовидні конструкції. Підготовка опорних зубів для виготовлення мостовидних протезів. Тимчасові ортопедичні протези.

Конструкції мостовидних протезів. Показання та клініко-лабораторні етапи виготовлення штамповано-паяних мостовидних протезів; суцільнолитих мостовидних протезів, металокерамічних мостовидних протезів, адгезивних.

Помилки та можливі ускладнення незнімного протезування.

Сучасне знімне зубне протезування

Ортопедичне лікування дефектів зубних рядів частковими знімними протезами

Конкретні цілі:

- Діагностувати клінічні ознаки часткової втрати зубів у пацієнтів, які потребують виготовлення часткових знімних протезів;
- Вміти проводити обстеження пацієнта при часткових дефектах зубних рядів;
- Інтерпретувати результати клінічних та спеціальних (додаткових) методів обстеження;
- Вміти проводити окремі клініко-технологічні етапи виготовлення часткового знімного протезу;
- Вміти отримувати анатомічні та функціональні відбитки різними відбитковими матеріалами;
- Вміти проводити перевірку конструкції часткового знімного протезу;
- Вміти проводити корекцію часткових знімних протезів;
- Аналізувати помилки та попереджати ускладнення часткового знімного протезування;
- Оцінювати прогноз протезування пацієнта частковими знімними зубними протезами.

Показання та протипоказання до виготовлення різних конструкцій часткових знімних протезів (пластинкових, бюгельних, комбінованих).

Біомеханіка функціонування часткового знімного протеза. Розподіл жувального навантаження при ортопедичному лікуванні знімними протезами з різними системами фіксації (гнутий утримуючий кламер, опорно-утримуючий литий кламер, телескопічні коронки, замкові кріплення). Перерозподіл жувального навантаження при кінцевих і включених дефектах зубних рядів.

Конструктивні особливості різних видів часткових знімних протезів та способи їх фіксації. Вибір опорних елементів при плануванні конструкції часткового знімного протезу, підготовка опорних зубів, визначення границь протеза.

Етапи виготовлення часткового знімного протезу. Планування каркаса бюгельного протеза. Паралелометрія – мета та завдання. Способи проведення паралелометрії. Типи паралелометрів. Технологія виготовлення литого каркаса бюгельного протеза на вогнетривкій моделі. Фрезерування, Типи замкових кріплень. Каркас бюгельного протеза. Непрямі фіксатори. Базиси бюгельних протезів.

Матеріали та технологічні особливості виготовлення часткових знімних протезів. Особливості отримання відбитків, виготовлення робочої моделі та реєстрація центральної оклюзії. Припасування та накладання часткових знімних протезів.

Помилки та ускладнення при відновленні дефектів зубних рядів частковими знімними протезами.

Зубне протезування на імплантатах. Показання, обстеження та планування

Конкретні цілі:

- Планувати обстеження пацієнта;
- Визначати показання та протипоказання для проведення імплантації;
- Засвоїти клініко-технологічні етапи протезування на імплантатах;
- Пояснювати критерії успішності імплантації;
- Аналізувати помилки та ускладнення стоматологічної імплантації ортопедичному етапах лікування.

Конструкції стоматологічних імплантатів. Конструкції абатментів. Амортизатори. Типорозміри імплантатів. Обладнання та інструментальне забезпечення. Обладнання. Інструментальне забезпечення зуботехнічної лабораторії.

Вид адентії. Спосіб протезування. Об'єм кістки. Тип архітекtonіки кістки. Розробка плану лікування. Тимчасове та перехідне протезування. Біомеханіка протезування на імплантатах. Поняття інтеграції, її види. Функціональний анкілоз.

Планування конструкції зубного протеза.

Умовно-знімне протезування з використанням стоматологічних імплантатів. Показання та необхідні умови для умовно-знімного протезування з використанням стоматологічних

імплантатів. Особливості клініко-лабораторних етапів. Особливості зняття відбитків. Методика виготовлення індивідуальної «відкритої ложки». Методи моделювання каркасів умовно-знімних конструкцій. Переваги та недоліки умовно-знімних конструкцій.

Знімне протезування з використанням стоматологічних імплантатів. Показання та необхідні умови для знімного протезування з використанням стоматологічних імплантатів. Особливості клініко-лабораторних етапів. Переваги та недоліки знімних конструкцій.

Помилки та ускладнення стоматологічної імплантації на ортопедичному етапі лікування хворих та після лікування. Причини та профілактика. Комплекс гігієнічних заходів при протезуванні на імплантатах.

Ортопедичне лікування хворих з повною відсутністю зубів

Конкретні цілі:

- Проводити обстеження хворого з повною втратою зубів;
- Пояснювати результати клінічних та спеціальних (додаткових) методів дослідження пацієнтів з повною втратою зубів;
- Демонструвати отримання функціональних відбитків різними відбитковими масами;
- Демонструвати перевірку конструкції повних знімних протезів;
- Демонструвати корекцію повних знімних протезів;
- Оцінювати прогноз лікування пацієнта з повною відсутністю зубів.

Клінічні та морфологічні особливості зубощелепної системи при повній відсутності зубів. Спеціальна хірургічна підготовка порожнини рота. Методи фіксації протезів на беззубих щелепах. Методи отримання функціональних відбитків з беззубих щелеп. Визначення центрального співвідношення щелеп при повній відсутності зубів. Апарати, які відтворюють рухи нижньої щелепи. Проблеми артикуляції. Постановка зубів в повних протезах. Перевірка конструкції та накладання повних знімних протезів. Механізм адаптації до повних протезів.

Ортопедичні методи лікування захворювань зубощелепної системи

Клініка, діагностика та лікування зубощелепних деформацій

Конкретні цілі:

- Проводити диференціальну діагностику при зміні міжальвеолярної висоти;
- Вміти обстежувати хворого із зубо-щелепними деформаціями;
- Інтерпретувати результати клінічних та додатковим методом досліджень хворого із зубощелепними деформаціями;
- Обґрунтувати і сформулювати синдромний діагноз;
- Запропонувати план лікування пацієнтаТракувати з зубощелепними деформаціями;
- Демонструвати вирівнювання оклюзійної поверхні методом зішліфування

Механізми утворення зубощелепних деформацій. Морфологічні зміни зубних та навколо зубних тканинах при зубощелепних деформаціях. Клінічні форми деформацій, які виникли внаслідок часткової Відсутності зубів. Підготовка зубо-щелепної системи до протезування при наявності зубощелепних деформацій (протетична, хірургічна, ортодонтична). Показання і обґрунтування до видалення окремих зубів.

Етіологія, патогенез та тактика лікування зубощелепних деформацій ускладнених захворюваннями пародонту, патологічними прикусами та захворюваннями скроневопіднижньощелепного суглобу.

Клініка, діагностика та лікування патологічного стирання твердих тканин зубів

Конкретні цілі:

- Скласти план обстеження хворого з патологічним стиранням зубів;
- Інтерпретувати результати клінічних та додаткових методів досліджень хворого з

- патологічним стиранням твердих тканин зубів;
- Визначати етіологічні і патогенетичні фактори патологічного стирання зубів;
- Обґрунтувати і формулювати синдромний діагноз;
- Проводити внутрішньосиндромну діагностику, обґрунтовувати і формулювати попередній клінічний діагноз при патологічному стиранні зубів;
- Визначити тактику ведення хворого при патологічному стиранні зубів;
- Трактувати загальні принципи лікування, реабілітації, профілактики патологічного стирання зубів;

Етіологія і патогенез патологічного стирання твердих тканин зубів. Морфологічні особливості та мікроелементний склад емалі і дентину зубів людини в нормі і при їх патологічному стиранні.

Клінічні прояви патологічного стирання зубів. Класифікації патологічного стирання зубів (Грозовського, Курляндського, Гаврилова, Бушана). Діагностика патологічного стирання зубів та його ускладнень.

Діагностика патологічного стирання твердих тканин зубів.

Ускладнення при патологічному стиранні зубів, яка супроводжується зниженням міжальвеолярної висоти та дисфункцією СНЩС.

Ортопедичне лікування патологічного стирання твердих тканин зубів в залежності від клінічних форм та ускладнень. Лікування патологічного стирання твердих тканин зубів I ступеня. Лікування патологічного стирання твердих тканин зубів II – III ступеня.

Вибіркове пришліфування зубів

Конкретні цілі:

- Виявляти різні клінічні варіанти суперконтактів зубів;
- Виконувати вибіркове зішліфування зубів.

Дослідження оклюзійно-артикуляційних співвідношень. Показання, послідовність та методи вибіркового зішліфування зубів. Види суперконтактів. Суперконтакти на робочій та балансуєчій стороні. Значення вибіркового зішліфування для профілактики функціонального перенавантаження зубів.

Ортопедичні втручання в комплексному лікуванні хворих на пародонтит та пародонтоз

Конкретні цілі:

- проводити внутрішньосиндромну диференціальну діагностику при захворюваннях тканин пародонту;
- провести обстеження хворого із захворюваннями тканин пародонта;
- пояснювати результати лабораторних та допоміжних досліджень пацієнтів хворих на пародонтит і пародонтоз;
- вміти проводити диференціальну діагностику при захворюваннях тканин пародонту;
- визначити тактику лікування пацієнта з патологією пародонта;
- вміти проводити окремі клініко-лабораторні етапи по виготовленню знімних та незнімних шин

Анатомо-фізіологічна характеристика жувального апарату при захворюваннях на пародонтит та пародонтоз. Класифікація захворювань тканини пародонту (1999).

Обстеження хворого на пародонтит та пародонтоз. Значення рентгенологічного обстеження при встановленні остаточного діагнозу. Аналіз функціонального стану зубощелепного апарату при пародонтиті і пародонтозі. Показання до видалення рухомих зубів. Одонтопародонтограма Курляндського: поняття про функціональну патологію; резервна та залишкова потужність пародонту. Види стабілізації зубних рядів. Біомеханічні основи шинування зубів.

Задачі ортопедичних втручань в комплексному лікуванні захворювань пародонту.

Травматична оклюзія. Морфологічні та функціональні зміни в зубощелепному апараті при наявності травматичної оклюзії. Діагностика травматичної оклюзії. Клінічні ознаки травматичної оклюзії.

Етіологія, клініка та лікування прямого травматичного вузла.

Етіологія, клініка та лікування відображеного травматичного вузла.

Попередня підготовка зубних рядів перед протезуванням. Тимчасове шинування.

Етіологія, діагностика, клініка та ортопедичні методи лікування локалізованого пародонтита. Знімні та незнімні конструкції зубних протезів в комплексному лікуванні локалізованого пародонтита..

Етіологія, діагностика, клініка та ортопедичні методи лікування генералізованого пародонти та і пародонтоза. Знімні та незнімні конструкції зубних протезів .

Показання та клініко-технологічні етапи виготовлення незнімних суцільнолитих шин т шин-протезів.

Безпосереднє протезування. Показання, клініко-технологічні етапи виготовлення та використання імедіат-протезів.

Помилки та ускладнення при лікуванні хворих на пародонтит і пародонтоз. Прогноз лікування.

Захворювання скронево-нижньощелепного суглоба

Конкретні цілі:

- обстежувати хворого при захворюваннях (дисфункціях) скронево-нижньощелепного суглоба;
пояснювати результати клінічних та спеціальних (додаткових) методів досліджень СНЩС;
- провести диференціальну діагностику, сформулювати попередній клінічний діагноз при захворюваннях СНЩС;
- запропонувати заходи з профілактики захворювань (дисфункцій) СНЩС;

Етіологія та патогенез дисфункцій СНЩС. Провідні клінічні симптоми та синдроми при дисфункціях СНЩС (оклюзійно-артикуляційний синдром, нервово-м'язовий синдром, звичний підвивих, вивих, стійке функціональне зміщення нижньої щелепи, прикус, який знижується). Типи зміщення суглобових головок (гіпермобільність, вивих, підвивих). Типи зміщення суглобового диска (підвивих, вивих, випадіння).

Клінічні ознаки дисфункцій станів. Індекс дисфункції Melkimo. Дані клінічних та спеціальних (додаткових) методів при різних клінічних варіантах перебігу та ускладнення. Внутрішньосиндромна диференціальна діагностика. Попередній діагноз. Тактика ведення хворого з дисфункціями СНЩС. Методи ортопедичного лікування. Капи, їх класифікація, показання до застосування. Профілактика дисфункцій СНЩС.

Ортопедичні заходи в комплексному лікуванні ушкоджень щелепно-ліцевої ділянки.

Конкретні цілі:

- знати роль щелепно-ліцевої ортопедії в наданні медичної допомоги пацієнтам з дефектами та деформаціями щелеп та обличчя, що виникли після травм, операцій, та перенесених захворювань;
- знати класифікації переломів щелеп та механізм зміщення відломків при переломах щелеп;
- проводити клінічне обстеження пацієнтів з переломами щелеп;
- вміти проводити диференціальну діагностику між переломами щелеп різної локалізації;
- знати принципи організації стоматологічної допомоги при надзвичайних станах;
- знати обсяг ортопедичної допомоги щелепно-лицевим пораненим;
- знати загальну характеристику щелепно-лицевих апаратів та їх класифікацію;
- вміти накладати транспортні шини та проводити лігатурне зв'язування зубів.
- знати етіологію, профілактику та лікування рубцевих контрактур;
- знати етіологічні чинники та принципи лікування переломів, що неправильно зрослися;
- вміти визначати об'єм ортопедичних заходів лікування при несправжніх суглобах;
- проводити вибір конструкції зубного протезу в залежності від ступеню звуження ротової щілини;

- вміти отримувати відбитки у хворих з мікростомією;
- знати анатомо-фізіологічні особливості твердого та м'якого піднебіння;
- знати особливості ортопедичного лікування дефектів твердого та м'якого піднебіння;
- знати клінічні етапи виготовлення маски обличчя.

Організація стоматологічної допомоги при надзвичайних станах. Основні принципи етапного лікування поранених.

Обсяг ортопедичної допомоги. Етапи евакуації, види та обсяг мед. допомоги. На етапах. Протезування хворих з ураженнями ЩЛД.

Загальна характеристика щелепно-лицьових апаратів, їх класифікації, конструкційні особливості. Розподіл апаратів за функцією, лікувальним значенням, за місцем прикріплення. Види транспортних шин. Лігатурне зв'язування зубів

Етіологія та патогенез звуження ротової щілини або мікростоми. Вибір конструкції зубного протезу в залежності від ступеню звуження ротової щілини. Особливості отримання відбитків у хворих з мікростомією. Розбірні протези, а також протези, що складаються. Техніка виготовлення протеза, що складається. Техніка виготовлення розбірного протеза.

Тематичний план лекцій для студентів 5-го курсу

Тема лекції		К-сть годин
1	Діагностика та лікування хворих з ураженням опорно-рухового апарату щелепно-лицьової ділянки. Сучасний діагностичний процес в ортопедичній стоматології.	2
2	Заміщення дефектів зубів та зубних рядів суцільнолитими та металокерамічними незнімними конструкціями. Покази. Технологічні та клінічні особливості використання.	2
3	Пародонтоз та пародонтит. Клініка. Класифікації. Методи дослідження, діагностика. Ортопедичні методи лікування в комплексній терапії захворювань пародонту. Конструкції, знімні та незнімні протези, що застосовуються у хворих на пародонтоз та пародонтит. Взаємодія з іншими дисциплінами.	2
4	Повне знімне протезування	2
5	Імплантація . Зубне протезування.	2
6	Оклюдія. Фактори оклюзії. Клінічне значення відновлення індивідуальної оклюзії, засоби та етапи її досягнення.	2
7	Захворювання скронево-нижньощелепного суглоба.	2
8	Патологічна стертість зубів.	2
9	Особливості знеболення в клініці ортопедичної стоматології.	2
10	Безметалева кераміка.	2
11	Бюгельне протезування.	2
12	Вкладки.	2
13	Основні та допоміжні матеріали при виготовленні знімних та незнімних конструкцій.	2
14	Невідкладні стани в ортопедичній стоматології.	2
15	Стоматопатії в ортопедичній стоматології.	2
16	Цементи в ортопедичній стоматології.	2
17	Підготовка порожнини рота до протезування.	2
18	Особливості підготовки та протезування при виготовленні естетичних видів протезів.	2
19	Особливості протезування комбінованими коронками.	2
20	Вініри.	2

Тематичний план практичних занять для студентів 5-го курсу

IX семестр

№ п/п	Тема занять	Кількість годин
1.	Діагностика в ортопедичній стоматології. Показання, клінічні етапи виготовлення фарфорових та металокерамічних коронок. Вініри.	6
2.	Лабораторні етапи виготовлення фарфорових коронок. Анкерні, скловолоконні штифти. Показання, технологія застосування.	6
3.	Суцільнолітні мостоподібні протези. Конструкції та способи їх виготовлення. Лабораторні етапи виготовлення суцільнолітих мостовидних протезів.	6
4.	Мостоподібні протези з різними опорними елементами. Клініко-лабораторні етапи виготовлення мостоподібних протезів з різними опорними елементами.	6
5.	Показання, клініко-лабораторні етапи виготовлення металокерамічних мостоподібних протезів. Лабораторне виготовлення металокерамічних коронок та мостоподібних протезів. Безметалева кераміка. Застосування в незнімному протезуванні. Етіологія. Діагностика. Клінічні форми та лікування зубощелепних деформацій.	6
6.	Вирівнювання оклюзійної поверхні як підготовчий етап до протезування. Патологічне стирання твердих тканин зубів. Етіологія, патогенез. Клінічні форми. Діагностика. Ортопедичні методи лікування патологічного стирання. Ускладнення патологічного стирання твердих тканин зубів.	6
7.	Задачі ортопедичного втручання в комплексному лікуванні пародонтиту і пародонтозу. Шини та шини-протези, їх класифікація, показання до застосування. Клініко-технологічні етапи виготовлення незнімних шин. Клініко-технологічні етапи виготовлення знімних шин.	6
8.	Етіологія. Патогенез. Клініка та діагностика захворювань СНЩС. Ортопедичні втручання при захворюваннях скронево-нижньощелепного суглоба. Етіологія, патогенез, клініка та лікування стійких функціональних зміщень нижньої щелепи. Питання адаптації до зубних протезів. Вплив протезів на тканини порожнини рота.	6
9.	Показання до застосування знімних протезів із замковими кріпленнями. Лабораторні етапи виготовлення знімних протезів на замкових кріпленнях.	6
10.	Захворювання тканин пародонту, класифікація. Задачі ортопедичного втручання в комплексному лікуванні пародонтиту і пародонтозу. Ускладнення та їх запобігання при ортопедичному лікуванні генералізованого пародонти ту і пародонтозу. Показання, клініко-технологічні етапи виготовлення імедіат протезів. Травматична оклюзія. Етіологія, патогенез.	6
Всього		60

Тематичний план практичних занять для студентів 5-го курсу

X семестр

1.	Діагностичний процес в ортопедичній стоматології. Диференційна діагностика. Попередній і остаточний діагноз.	6
2.	Заміщення дефектів твердих тканин зубів вкладками. Показання, конструкції вкладок. Клініко-лабораторні етапи виготовлення.	6
3.	Штифтові зуби. Куксові конструкції, виготовлення анкерних та полімерних штифтів. Жакетні естетичні коронки /порцелянові, пластмасові, композитні/. Показання, клініка, лабораторні етапи виготовлення.	6
4.	Заміщення часткових дефектів зубних рядів мостовидними протезами. Клініко-лабораторні етапи виготовлення мостовидних протезів паяні, безпаяні,	6

	суцільнолітї.	
5.	Заміщення дефектів зубних рядів металокерамічними мостовидними зубними протезами. Клініко-лабораторні етапи виготовлення з оксидних та безоксидних матеріалів.	6
6.	Клініка часткової втрати зубів. Заміщення дефектів зубних рядів частковими знімними протезами.	6
7.	Заміщення часткових дефектів зубних рядів бюгельними протезами. Конструювання бюгельних протезів.	6
8.	Заміщення часткових дефектів зубних рядів протезами із замковими кріпленнями.	6
9.	Ортопедичні втручання в комплексному лікуванні захворювань пародонта. Усунення травматичної оклюзії; тимчасове та постійне шинування; конструкції знімних і незнімних шин та шин-протезів.	6
10.	Патологічне стирання твердих тканин зубів. Етіологія, патогенез, клініка лікування. Ортопедичні втручання.	6
11.	Зубо-щелепні деформації. Механізми утворення. Клінічні форми, Принципи комплексного обстеження та лікування.	6
12.	Захворювання скронево-нижньощелепового суглобу. Етіологія, клініка, диференційна діагностика захворювань СНЩС.	6
13.	Зубне протезування на імплантатах.	6
14.	Алергічні стани в ортопедичній стоматології. Диференційна діагностика, профілактика, клініка і лікування.	6
15.	Повне знімне протезування.	6
16.	Ускладнення та їх запобігання при ортопедичному лікуванні генералізованого пародонтиту та пародонтозу. Показання та клініко-технологічні етапи виготовлення іммедіат-протезів.	6
Всього		96

**Перелік практичних навичок студентів V курсу
з ортопедичної стоматології**

№	Назва матрикулу	Рівень опанування	Лінія матрикулу (курс)
1	Скласти план комплексного лікування хворих із захворюваннями пародонту	4	V
2	Виконати рефракцію ясен	4	V
3	Зняти подвійний відбиток силіконом	4	V
4	Виготовити розбірну комбіновану модель	4	V
5	Зафіксувати коронку на цемент	4	V
6	Відпрепарувати зуб під вінір	4	V
7	Відпрепарувати зуб під керамічну і металокерамічну коронки	4	V
8	Примірка каркасу керамічних і металокерамічних коронок в порожнині рота	4	V
9	Накладання вініра в порожнині рота	4	V
10	Накладання керамічних і металокерамічних коронок в порожнині рота	4	V
11	Обстеження пацієнтів у клініці ортопедичної стоматології	4	V
12	Поставити остаточний клінічний діагноз основних стоматологічних захворювань у клініці ортопедичної стоматології	4	V
13	Виготовлення тимчасового імідіат протеза.	4	V
14	Зафіксувати анкерний штифт на цемент	4	V

15	Зафіксувати скло-волоконний штифт на цемент подвійного твердіння	4	V
----	--	---	---

ПЕРЕЛІК КОНТРОЛЬНИХ ПИТАНЬ

1. Ортопедична стоматологія. Визначення навчальної дисципліни, її мета, задачі. Основні напрямки розвитку цієї науки. Внесок співробітників кафедри у розвиток ортопедичної стоматології.
2. Діагностика в ортопедичній стоматології. Методи обстеження хворого. Складові частини діагнозу (етіологічний, функціональний, анатомічний).
3. Методика обстеження хворого в клініці ортопедичної стоматології. Історія хвороби.
4. Особливості збору анамнезу, послідовність огляду пацієнта.
5. Інструментальні та спеціальні методи дослідження в ортопедичній стоматології.
6. Рентгенологічні методи дослідження, методики, інформативність для встановлення остаточного діагнозу.
7. Електроміографія, методика, інформативність для встановлення діагнозу.
8. Гнатодинамометрія. Резервна та залишкова потужність пародонту, практичне значення. Статичні та динамічні методи визначення ефективності жування.
9. Функціональні методи дослідження жувального апарату
10. Підготовка порожнини рота до зубного протезування, види (хірургічна, терапевтична, ортодонтична) їх обсяги та значення.
11. Класифікація дефектів зубних рядів за Бетельманом, Кенеді. Їх значення в клініці ортопедичної стоматології.
12. Прикус. Фізіологічний та патологічний прикус. Вікова характеристика прикусу.
13. Рухомість і піддатливість слизової оболонки порожнини рота. Класифікації та значення при знімному протезуванні.
14. Будова слизової оболонки порожнини рота. Її зміни при зубному протезуванні.
15. Маргінальний пародонт. Анатомія зубоясенного з'єднання. Будова, функції та значення.
16. Види атрофії щелеп. Фактори, що спричиняють розвитку атрофії щелеп та їх клінічне значення.
17. Анатомія нижньої та верхньої щелеп, їх функціональні особливості.
18. Компоненти жувальної системи та їх функціональна взаємодія.
19. Групи жувальних м'язів та їх функції в нормі. Явище узгодженого антагонізму, синергізму у роботі жувальних м'язів.
20. Мімічна мускулатура та її функції.
21. Відносний фізіологічний спокій жувальної мускулатури, його значення в клініці ортопедичної стоматології.
22. Нервово-м'язевий апарат. Рефлекси зубо-щелепової системи. Поняття про періодонтомускулярний, гінгівомускулярний та міостатичний рефлекси. Їх значення.
23. Анатомічні особливості скронево-нижньощелепного суглоба. Основні структурні елементи та їх функціональне значення.
24. Механізм рухів нижньої щелепи. Порівняльна характеристика анато-фізіологічних механізмів жувального апарату у різних груп тварин. Взаємозв'язок між формою та функцією скронево-нижньощелепного суглоба.
25. Артикуляція. Рухи нижньої щелепи в сагітальній площині та трансверзальній. Основні параметри цих рухів.
26. Рухи нижньої щелепи у вертикальному, сагітальному та трансверзальному напрямках. Фази жувальних рухів за Гізі.
27. Механізм рухів нижньої щелепи в сагітальному напрямку. Різцевий та суглобовий шляхи, їх взаємозв'язок. Феномен Христенсена. Значення при конструюванні повних знімних протезів.
28. Рухи нижньої щелепи у трансверзальному напрямку (кут Бенета, співвідношення зубних рядів).
29. Сагітальні та трансверзальні оклюзійні криві, їх значення в конструюванні штучних зубних рядів при виготовленні повних знімних протезів. Робоча та балансуєча сторони (характеристика оклюзійних контактів).
30. Методи запису (реєстрації) рухів нижньої щелепи (внутрішньо ротові, поза ротові).

31. Біомеханіка рухів нижньої щелепи, її значення для конструювання зубних протезів. Визначення понять «артикуляція», «оклюзія» та їх значення для конструювання зубних протезів.
32. Будова зубних рядів. Поняття про зубні, альвеолярні та базальні дуги. Оклюзійні криві (Шпее та Уілсона).
33. Фактори, які забезпечують стійкість зубів.
34. Анатомія оклюзійної поверхні зубів та зубних рядів. Оклюзійні контакти зубів.
35. Фактори оклюзії (суглобовий шлях; рух Бенета; оклюзійна площа – Шпее, Уілсона; морфологія оклюзії; різцевий шлях; відстань між суглобовими голівками).
36. Будова і функції пародонту. Трансформація жувального тиску.
37. Будова і функції періодонту. Рухомість зубів, діагностичне значення.
38. Види оклюзії. Контакти зубів при центральній оклюзії. Співвідношення передніх та кутніх зубів в положенні центральної оклюзії.
39. Оклюзійні концепції при різних видах протезування. Відновлення функціональної оклюзії при різних видах протезування
40. Контакти зубів при висуванні нижньої щелепи до переду та її бокових рухах. Передчасні контакти – супраконтакти.
41. Основні положення суглобової теорії артикуляції нижньої щелепи та її практичне значення.
42. Основні положення сферичної теорії артикуляції та її практичне значення.
43. Теорія артикуляційної рівноваги, основні положення.
44. Артикулятори. Призначення, види, основні принципи роботи.
45. Біль. Знеболення. Методи знеболення в ортопедичній стоматології. Медичні та фармакологічні засоби знеболювання.
46. Можливі помилки та ускладнення знеболення (запаморочення, колапс, анафілактичний шок), клінічні ознаки, об'єм надання невідкладної допомоги.
47. Асептика та антисептика в клініці ортопедичної стоматології.
48. Дезінфекція та стерилізація інструментарію, відбитків. Запобігання розповсюдження інфекційних захворювань в стоматологічній клініці.
49. Відбитки та їх класифікація. Матеріали, які використовуються для їх отримання.
50. Відбиткові матеріали. Вимоги до них. Характеристика термопластичних відбиткових матеріалів, показання до їх застосування.
51. Відбиткові матеріали. Вимоги до них. Характеристика еластичних відбиткових матеріалів, показання до їх застосування.
52. Відбиткові матеріали. Вимоги до них. Характеристика силіконових відбиткових матеріалів, показання до їх застосування.
53. Ускладнення при отриманні відбитків та їх запобігання.
54. Заміщення дефектів твердих тканин зубів вкладками, куковими та штифтовими конструкціями. Клініко-лабораторні етапи виготовлення
55. Вимоги до штучних коронок. Показання до покриття зуба короною. Класифікація коронок. Матеріали, які використовуються для виготовлення штучних коронок.
56. Наслідки препарування твердих тканин зубів. Необхідність використання тимчасових конструкцій.
57. Вимоги до штампованої металевої коронки. Види штампування, матеріали, інструментарій.
58. Правила препарування різних функціонально орієнтованих груп зубів під штамповану коронку. Інструментарій.
59. Клініко-лабораторні етапи виготовлення штампованих коронок. Види штампувань.
60. Співвідношення краю коронки з тканинами маргінального пародонту. Ускладнення при подовженому та вкороченому краї коронки, морфологічна зміна при травмуванні маргінального пародонту.
61. Пластмасові коронки. Показання та протипоказання до їх застосування. Клініко-лабораторні етапи їх виготовлення, матеріали.
62. Показання до виготовлення суцільнолитих коронок. Клініко-лабораторні етапи.
63. Комбіновані коронки. Клінічні показання до їх застосування. Правила препарування зубів. Методи виготовлення, матеріали. Механізм фіксації облицьовувального матеріалу.
64. Безметалові ортопедичні конструкції. Показання до застосування. Клініко-лабораторні етапи,

сучасні технології виготовлення.

- 65.Мостоподібні зубні протези. Показання та протипоказання до протезування дефектів зубних рядів мостоподібними протезами.
- 66.Біомеханіка мостоподібних протезів. Вимоги до опорних зубів.
- 67.Показання до використання різних опорних елементів у мостоподібних протезах. Конструкції опорних елементів.
- 68.Конструкції мостоподібних протезів, показання до їх використання.
- 69.Порівняльна характеристика паяних, непаяних та суцільнолитих мостоподібних протезів.
- 70.Клініко-лабораторні етапи виготовлення штамповано-паяних мостоподібних протезів.
- 71.Припої та флюси. Срібний припій, склад, спосіб застосування. Роль флюсів в процесі паяння.
- 72.Метали та сплави, що застосовуються в ортопедичній стоматології. Благородні сплави.
- 73.Метали та сплави, що застосовуються в ортопедичній стоматології. Сталь, її марки. Фізико-хімічні властивості. Роль легуючих елементів.
- 74.Клініко-лабораторні етапи виготовлення непаяних мостоподібних протезів.
- 75.Моделювання проміжної частини мостоподібного протеза. Зв'язок між її формою та топографією дефекту зубного ряду.
- 76.Фактори, що забезпечують фіксацію незнімних зубних протезів. Правила та послідовність фіксації.
- 77.Види фіксуючих цементів (фосфатні, склоіономерні, карбоксилатні), показання до їх застосування.
- 78.Анатомо-фізіологічні особливості порожнини рота при частковій втраті зубів.
- 79.Вибір та обґрунтування конструкцій часткових знімних протезів при включених та дистально не обмежених дефектах зубних рядів.
- 80.Отримання відбитків при виготовленні часткових знімних протезів. Вимоги до відбитків.
- 81.Методи фіксації часткових знімних протезів. Роль біофізичних та механічних методів укріплення знімних протезів.
- 82.Опорні зуби, їх значення для фіксації протезів. Кламерна лінія. Точкове, лінійне та площинне укріплення протезів. Вибір опорних зубів.
- 83.Класифікація кламерів. Способи з'єднання кламерів з протезами.
- 84.Значення елементів анатомічної ретенції для фіксації часткових знімних протезів. Безкламерні протези. Показання до їх застосування.
- 85.Визначення та фіксація центральної оклюзії при I та II групах дефектів зубних рядів.
- 86.Визначення та фіксація центральної оклюзії при III групі дефектів зубних рядів.
- 87.Вибір конструкції зубного протезу при наявності одного зуба на верхній або нижній щелепах.
- 88.Лабораторні етапи виготовлення часткових знімних протезів. Матеріали, які для цього використовуються.
- 89.Показання до виготовлення часткових знімних протезів з металевим базисом. Клініко-лабораторні етапи виготовлення.
- 90.Литво металевих каркасів. Сплави металів. Компенсація усадки металів.
- 91.Заміщення дефектів зубних рядів бюгельними протезами. Показання та протипоказання до виготовлення бюгельних протезів. Конструктивні елементи бюгельних протезів та їх значення.
- 92.Діагностичні моделі. Вимоги до них, правила виготовлення. Планування конструкції бюгельних протезів.
- 93.Паралелометрія. Мета, задачі. Способи проведення паралелометрії. Вибір опорних зубів.
- 94.Етапи проведення паралелометрії.
- 95.Кламери. Показання до їх застосування. Класифікація. Складові частини кламерів.
- 96.Система кламерів Нея. Способи з'єднання кламерів з каркасом.
- 97.Телескопічне кріплення. Показання та протипоказання до виготовлення часткових знімних протезів з телескопічною системою фіксації.
- 98.Клініко-лабораторні етапи виготовлення знімних протезів з телескопічною системою кріплення.
- 99.Атачмени (затвори, шарніри). Класифікація. Показання до використання.
- 100.Литво каркасів бюгельних протезів на вогнетривких моделях. Дублювання моделей. Матеріали для дублювання.

- 101.Компенсація усадки металів. Формовочні маси. Сплави металів для виготовлення бюгельних протезів.
- 102.Форма, розмір та положення дуги бюгельного протезу на верхній та нижній щелепах в залежності від топографії дефекту зубного ряду.
- 103.Припасування каркасу бюгельного протезу. Вимоги до суцільнолитого каркаса.
- 104.Здача і корекція часткового знімного протеза.
- 105.Механізм та строки адаптації до часткових знімних протезів. Правила користування частковими знімними протезами.
- 106.Вплив знімних протезів на тканини порожнини рота. Діагностика, клініка та лікування протезних стоматитів.
- 107.Способи постановки зубів при частковому знімному протезуванні.
- 108.Штучні зуби. Способи виготовлення, матеріали. Правила підбору штучних зубів для постановки у знімні протези.
- 109.Правила постановки штучних зубів. Фіксація в базисі знімного протеза.
- 110.Компресійне пресування пластмас. Матеріали, обладнання. Методи загіпсовки моделей в кювету, пакування пластмаси.
- 111.Пакування пластмаси методом ливного пресування. Загіпсовка моделей в кювету. Властивості пластмаси для пакування .
- 112.Стадії полімеризації пластмас. Підготовка пластмаси до пакування.
- 113.Режими полімеризації. Ізоляційні матеріали.
- 114.Лабораторні етапи виготовлення часткових знімних протезів з термопластичних матеріалів. Порівняльна характеристика протезів з пластмасовим та термопластичним базисом.
- 115.Матеріали, що застосовуються для виготовлення базисів знімних протезів. Акрилові пластмаси. Термопластичні матеріали. Склад, спосіб застосування. Позитивні та негативні властивості.
- 116.Оцінка якості полімеризації базисних матеріалів. Пористість, види, причини виникнення та способи усунення.
- 117.Дослідження порожнини рота в хворих з повною відсутністю зубів.
- 118.Підготовка порожнини рота до протезування повними знімними протезами.
- 119.Класифікація беззубих щелеп. Морфологічні особливості будови беззубих щелеп, які слід враховувати при виготовленні повних знімних протезів.
- 120.Класифікація піддатливості слизової оболонки беззубих щелеп (Люнд, Супле). Значення для вибору методики отримання відбитків.
- 121.Рухома, нерухома, пасивно рухома слизова оболонка. Перехідна складка. Нейтральна зона. Топографія нейтральної зони на верхній та нижній щелепах.
- 122.Анатомічні особливості беззубих щелеп, які мають значення для фіксації пластинкових знімних протезів.
- 123.Класифікація відбитків для виготовлення повних знімних протезів (за висотою країв, ступенем віддавлення слизової оболонки). Відбиткові маси, їх властивості, показання до застосування.
- 124.Межі протезного ложа при виготовленні повних знімних протезів. Клапанна зона, її топографія.
- 125.Фіксація, стабілізація, рівновага повних знімних протезів та фактори, що їх забезпечують.
- 126.Методи отримання функціональних відбитків беззубих щелеп.
- 127.Одномоментний спосіб виготовлення індивідуальних воскових ложок на верхню та нижню щелепи. Методика отримання за їх допомогою функціональних відбитків (метод Василенка).
- 128.Методика функціонального відбитка за Гербстом. Функціональні проби, їх клінічне обґрунтування.
- 129.Виготовлення твердих індивідуальних ложок. Припасування індивідуальних ложок за методикою Гербста на верхню та нижню щелепи (функціональні проби).
- 130.Компресійні та декомпресійні зліпки. Обґрунтування їх отримання.
- 131.Методика отримання функціональних відбитків під жувальним тиском. Показання до застосування.
- 132.Методи отримання зліпка з диференційованим тиском на слизову оболонку.
- 133.Визначення центрального співвідношення щелеп при повній відсутності зубів.

- 134.Правила виготовлення та вимоги до воскових шаблонів з оклюзійними валиками.
- 135.Визначення протетичної площини при визначенні центрального співвідношення.
- 136.Анатомічний та антропометричний методи визначення між альвеолярної висоти.
- 137.Анатомо-фізіологічний метод визначення міжальвеолярної висоти (висоти прикусу).
- 138.Естетичні та функціональні порушення при змінах між альвеолярної висоти.
- 139.Фіксація нижньої щелепи в нейтральному положенні.
- 140.Перевірка правильності визначення центрального співвідношення щелеп.
- 141.Орієнтири для встановлення штучних зубів.
- 142.Апарати, які відтворюють рухи нижньої щелепи.
- 143.Оклюдатори та артикулятори, їх класифікація. Принципи конструювання.
- 144.Класифікація апаратів, які відтворюють рухи нижньої щелепи.
- 145.Основні положення артикуляційної проблеми Постулати Бонвіля, Ганау.
- 146.Суглобова теорія артикуляції (Гізі, Ганау, Бонвіль).
- 147.Сферична теорія артикуляції (Монсон, Сапожников, Черних, Хмелевський).
- 148.Поза ротові методи реєстрації індивідуальних рухів нижньої щелепи.
- 149.Феномен Христенсена, внутрішньо ротовий спосіб визначення кутів сагітального та трансверзального шляхів (методика Ефрона, Катца, Гельфанда).
- 150.Постановка штучних зубів у повних протезах.
- 151.Вимоги до верхнього оклюзійного валика.
- 152.Вимоги до нижнього оклюзійного валика.
- 153.Анатомічна постановка зубів.
- 154.Постановка зубів за М.Е.Васильєву.
- 155.Постановка зубів по сферичній поверхні.
- 156.Перевірка конструкції повних знімних протезів.
- 157.Накладання повних протезів. Адаптація. Правила та рекомендації що до користування повними протезами.
- 158.Патологічні впливи матеріалів, які застосовуються в ортопедичній стоматології. Диференційна діагностика, лікування та профілактика
- 159.Захворювання скронево-нижньощелепового суглобу. Етіологія, клініка, диференційна діагностика, лікування.
- 160.Ортопедичні втручання в комплексному лікуванні хвороб пародонта. Усунення травматичної оклюзії; тимчасове та постійне шинування; конструкції знімних і незнімних шин та шин-протезів
- 161.Принципи комплексного обстеження та лікування зубо-щелепних деформацій. Механізми виникнення. Клінічні форми.
- 162.Надмірне стирання твердих тканин зубів. Етіологія, патогенез, клінічні форми. Ортопедичне лікування
- 163.Щелепно-лицева ортопедія та щелепно-лицеве протезування підвищеної складності. Визначення, мета та завдання, етапи розвитку.
- 164.Зубне протезування пацієнтів з травмами щелепно-лицевої ділянки.
- 165.Класифікація щелепно-лицевих апаратів, що застосовуються для лікування поранених та хворих, їх характеристика.
- 166.Класифікація переломів верхньої та нижньої щелеп. Особливості та механізм зміщення уламків нижньої щелепи.
- 167.Особливості травматичних ушкоджень щелепно-лицевої ділянки.
- 168.Транспортні шини. Лігатурне зв'язування. Види. Показання для застосування.
- 169.Формуючі та фіксуючі апарати при остеопластиці щелеп у поранених у щелепно-лицеву ділянку та хворих.
- 170.Контрактури нижньої щелепи, їх класифікація. Механізм розвитку контрактур. Ортопедичні втручання при лікуванні контрактур.
- 171.Етіологія та клініка мікростомії. Зубне протезування щелепно-лицевих поранених при мікростомії.
- 172.Протезування при резекції щелеп. Безпосереднє протезування.
- 173.Ектопротези.
- 174.Імплантація. Показання та протипоказання для проведення імплантації.

175. Види імплантатів. Показання до застосування.

176. Одноетапна імплантація. Показання до проведення. Протезування пацієнтів при одноетапній методиці.

177. Двоетапна імплантація. Показання до проведення. Протезування пацієнтів при двоетапній методиці.

178. Знімні та умовно-знімні конструкції протезів з опорою на імплантати.

**Список стоматологічних маніпуляцій,
якими повинен володіти випускник з дисципліни
„ортопедична стоматологія" згідно
освітньо-кваліфікаційної характеристики**

1. Вибіркове зішліфування зубів, вирівнювання оклюзійної поверхні, оклюзограма.
2. Виготовлення тимчасових шин та шинування при переломах щелеп.
3. Зняття коронок.
4. Корекція часткових та повних знімних протезів.
5. Лігатурне зв'язування зубів.
6. Отримання анатомічних та функціональних відбитків різним відбитковим матеріалом.
7. Отримання моделей зубних рядів та протезного ложа.
8. Перевірка конструкції протезу при частковій та повній відсутності зубів.
9. Препарування зубів під металеву штаповану та пластмасову коронку.
10. Припасування штучної коронки.
11. Фіксація коронок і мостоподібних протезів.

**ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК, ЩО ПІДЛЯГАЮТЬ
ПЕРЕВІРЦІ ПІД ЧАС СКЛАДАННЯ ПРАКТИЧНО-ОРІЄНТОВАНОГО ДЕРЖАВНОГО
ІСПИТУ З ОРТОПЕДИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ**

1. Провести обстеження пацієнта. Встановити попередній та остаточний діагноз на підставі даних обстеження (клінічних і лабораторних).
2. Запропонувати план ортопедичного лікування.
3. Запропонувати план підготовки порожнини рота пацієнта до протезування.
4. Отримати анатомічний відбиток з нижньої та верхньої щелеп.
5. Припасування жорсткої ложки та отримання функціональних відбитків при повній відсутності зубів.
6. Зафіксувати центральну оклюзію при II групі дефектів. Визначити та зафіксувати центральне співвідношення щелеп при III групі та IV групі дефектів.
7. Знеболення при препаруванні зубів.
8. Препарування зубів під металеву штаповану коронку.
9. Препарування зубів під суцільнолиту комбіновану коронку.
10. Припасувати штучні коронки.
11. Перевірка конструкції мостоподібного протеза.
12. Припасувати суцільнолитий мостоподібний протез.
13. Фіксація коронок та мостоподібних протезів.
14. Перевірка конструкції часткового та повного знімного протеза.
15. Здати часткові або повні знімні протези.
16. Корекція часткових або повних знімних протезів.
17. Оцінити діагностичну модель в паралелометрі та спланувати конструкцію бюгельного протеза на діагностичній моделі.
18. Припасувати каркас бюгельного протеза.
19. Здати бюгельний протез.
20. Постановка зубів за методикою Васильєва.
21. Вибір конструкції мостоподібного протеза.
22. Лігатурне зв'язування зубів за Айві та Лімбергом.

23. Підготувати корінь зуба для виготовлення литої штифтової кукси та провести моделювання кукси.
24. Проаналізувати одонтопарадонтोगраму пацієнта.
25. Провести вибіркове зішліфування зубів.
26. Вирівнювання оклюзійної кривої засобом зішліфування зубів.
27. Вирівнювання оклюзійної кривої ортодонтичним засобом.
28. Оклюдограма.
29. Зняття коронок.
30. Одержання відбитків для виготовлення суцільнолитих незнімних конструкцій.
31. Протезування з використанням імплантатів.

МЕТОДИ ТА ФОРМИ КОНТРОЛЮ

При оцінюванні студентів приділяється перевага стандартизованим **методам контролю**:

- тестування (усне, письмове, комп'ютерне);
- структуровані письмові роботи;
- структурований контроль практичних навичок;
- усне опитування;
- усна співбесіда.

Форми контролю:

Попередній (вхідний) контроль слугує засобом виявлення наявного рівня знань студентів для використання їх викладачем на практичному занятті як орієнтування у складності матеріалу. Проводиться з метою оцінки міцності знань та з метою визначення ступеня сприйняття нового навчального матеріалу.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми. На всіх практичних заняттях застосовується об'єктивний контроль теоретичної підготовки та засвоєння практичних навичок із метою перевірки підготовленості студента до заняття.

Рубіжний (тематичний) контроль засвоєння розділу відбувається по завершенню вивчення блоку відповідних тем шляхом тестування, усної співбесіди та виконання практичного завдання. Тематичний контроль є показником якості вивчення тем розділів дисципліни та пов'язаних із цим пізнавальних, методичних, психологічних і організаційних якостей студентів. Проводиться на спеціально відведеному підсумковому занятті.

Підсумковий контроль здійснює контролюючу функцію, проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному освітньо-кваліфікаційному рівні або на окремих його завершених етапах. Проводиться у формі іспиту, диференційованого заліку або заліку з метою встановлення дійсного змісту знань студентів за обсягом, якістю та глибиною, а також вміннями застосувати їх у практичній діяльності. Під час підсумкового контролю враховуються результати здачі усіх видів навчальної роботи згідно із структурою робочої програми.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК, ВНЕСЕНИХ У МАТРИКУЛИ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

Матрикул вважається **зарахованим** у випадку, коли студент з повним знанням методики, самостійно, у чіткій послідовності проведення роботи, виконав практичну навичку та грамотно сформулював висновки. Під час проведення практичної навички викладач має право скерувати студента, який допускає неточності та незначні помилки у виконанні роботи.

Матрикул вважається **не зарахованим** у випадку, коли студент, орієнтуючись у фактичному матеріалі, показує незнання методики, невміння виконання практичної навички, допускає грубі помилки у послідовності проведення роботи та при формулюванні висновків.

КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ СТУДЕНТІВ НА ПІДСУМКОВОМУ ЗАНЯТТІ ВКЛЮЧАЄ:

- оцінку засвоєння студентом практичного навчального матеріалу на підставі результатів виконання ним індивідуального завдання у вигляді розв'язування ситуаційних задач,

- виконання практичної маніпуляції
- оцінювання знань теоретичного матеріалу шляхом вирішення тестових завдань, індивідуального усного або письмового опитування з відповідних тем розділів дисципліни.

МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ПІДСУМКОВОГО ЗАНЯТТЯ

Студент вважається допущеним до підсумкового заняття, якщо він відвідав усі лекційні та практичні заняття, задовільно виконав всі види робіт, передбачені робочим планом із розділу навчальної дисципліни та отримав позитивні оцінки, опанував практичні навички, передбачені в матрикулах.

Підсумкове заняття проводиться по завершенню вивчення відповідних тем навчальної дисципліни, передбачених робочим навчальним планом. Підсумкове заняття включає виконання студентом індивідуального завдання у вигляді розв'язування ситуаційних задач, виконання практичної маніпуляції, а також вирішення тестових завдань, проведення індивідуального усного або письмового опитування з відповідних тем розділу дисципліни.

Проводиться в письмово-усній формі у три етапи:

4. *Письмовий контроль* шляхом відповіді на тестові завдання, вирішення конструктивних завдань та ситуаційних задач.
5. *Виконання практичного завдання* шляхом виконання практичної маніпуляції
6. *Відповіді на теоретичні питання.* Кожному студенту пропонується три теоретичні питання, на які він повинен дати відповідь при усній співбесіді з викладачем.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ПІДСУМКОВОГО ЗАНЯТТЯ

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПИСЬМОВОГО КОНТРОЛЮ

Критерії оцінювання тестового контролю: правильна відповідь шляхом вибору одного з п'яти дистракторів зараховується в один бал.

Критерії оцінювання конструктивних завдань та ситуаційних задач:

Критерії оцінювання	Бали
Виставляється, коли студент дав вичерпну відповідь із повним аналізом питання теми, а також логічно сформулював висновки.	2
Виставляється студенту, коли він фрагментарно, непослідовно, допускаючи помилки при використанні наукових термінів, дає відповіді на запитання, не чітко формулює висновки.	1
Виставляється у випадку, коли студент виявляє повне нерозуміння змісту завдання, не дає жодної вірної відповіді, не формулює висновки.	0

Кількість завдань	Перелік форм письмового контролю	Сума максимальної кількості балів
20	Вирішення тестових завдань.	20
3	Відповіді на конструктивні завдання, розв'язування ситуаційних задач.	6

Отримана студентом кількість балів за письмовий контроль конвертується наступним чином:

- 0 балів за правильні відповіді = 0 балів
- 1-5 балів за правильні відповіді = 1 бал
- 6-10 балів за правильні відповіді = 2 бали
- 11-15 балів за правильні відповіді = 3 бали
- 16-17 балів за правильні відповіді = 4 бали
- 18-19 балів за правильні відповіді = 5 балів
- 20 балів за правильні відповіді = 6 балів
- 21 бал за правильні відповіді = 7 балів

22 бал за правильні відповіді = 8 балів
 23 бал за правильні відповіді = 9 балів
 24 бал за правильні відповіді = 10 балів
 25 бал за правильні відповіді = 11 балів
 26 бал за правильні відповіді = 12 балів

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВИКОНАННЯ ПРАКТИЧНОГО ЗАВДАННЯ

Бали	Критерії оцінювання
0	Виставляється, коли студент виявляє повне незнання змісту виконання роботи.
1 - 3	Виставляється, коли студент частково виявляє знання змісту виконання роботи.
4 - 6	Виставляється студенту, коли він погано орієнтується у методиці виконання роботи, виконав її в неповному обсязі, допускаючи грубі помилки під час проведення .
7 - 9	Виставляється студенту, коли він самостійно, зі знанням методики виконав практичну роботу, але допустив неточності у послідовності проведення роботи.
10 - 12	Виставляється, коли студент самостійно, грамотно і послідовно, зі знанням методики, виконав практичну роботу, правильно застосовуючи наукові терміни та поняття.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ТЕОРЕТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

Бали	Критерії оцінювання
1	Виставляється у тих випадках, коли студент не розкриває зміст навчального матеріалу.
2	Виставляється студенту, коли він погано орієнтується в навчальному матеріалі, що виявляється шляхом пропонування йому додаткових запитань.
3	Виставляється студенту, коли він фрагментарно розкриває зміст навчального матеріалу, допускає грубі помилки у визначенні понять та при використанні термінології.
4	Виставляється, коли студент орієнтується в основному матеріалі, але не може самостійно і послідовно сформулювати відповідь, спонукаючи викладача пропонувати йому навідні питання.
5	Виставляється студенту, коли він фрагментарно розкриває зміст навчального матеріалу, показує початкову уяву про предмет вивчення.
6	Виставляється студенту, коли він відтворює основний навчальний матеріал, але при його викладенні допускає суттєві помилки, наводить прості приклади.
7	Виставляється студенту у випадку, коли він розкриває основний зміст навчального матеріалу; допускає незначні порушення у послідовності викладення матеріалу, при використанні наукових понять та термінів, нечітко формулює висновки.
8	Виставляється у випадку, коли студент розкриває основний зміст навчального матеріалу; дає неповні визначення понять; допускає неточності при використанні наукових термінів, нечітко формулює висновки.
9	Виставляється студенту, коли він розкриває основний зміст навчального матеріалу; дає повні визначення термінів, допускаючи незначні порушення у послідовності викладення.
10	Виставляється у тих випадках, коли студент виявляє повне знання фактичного матеріалу, вміє аналізувати, оцінювати та розкривати суть матеріалу.
11	Виставляється студенту, коли він показує глибокі, міцні та системні знання в об'ємі навчальної програми, безпомилково відповідає на всі запитання, обґрунтовано формулює висновки, використовуючи матеріали, що виносяться на самостійну роботу студента.
12	Виставляється студенту, коли він самостійно, грамотно і послідовно, з вичерпною повнотою, використовуючи дані додаткової літератури, відповів на запитання з проявом вміння характеризувати різноманітні ортопедичні патології; чітко та правильно дає визначення та розкриває зміст наукових термінів і понять.

ЗАГАЛЬНА ОЦІНКА ЗА ПІДСУМКОВЕ ЗАНЯТТЯ ВИСТАВЛЯЄТЬСЯ ЯК СЕРЕДНЄ АРИФМАТИЧНЕ ВСІХ ВИДІВ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТА.

Оцінка за письмовий контроль	Оцінка за практичне завдання	Оцінка за теоретичну підготовку								
		4	5	6	7	8	9	10	11	12
4	4	4	4	5	5	5	6	6	6	7
4	5	4	5	5	5	6	6	6	7	7
4	6	5	5	5	6	6	6	7	7	7
4	7	5	5	6	6	6	7	7	7	8
4	8	5	6	6	6	7	7	7	8	8
4	9	6	6	6	7	7	7	8	8	8
4	10	6	6	7	7	7	8	8	8	9
4	11	6	7	7	7	8	8	8	9	9
4	12	7	7	7	8	8	8	9	9	9
5	5	5	5	5	6	6	6	7	7	7
5	6	5	5	6	6	6	7	7	7	8
5	7	5	6	6	6	7	7	7	8	8
5	8	6	6	6	7	7	7	8	8	8
5	9	6	6	7	7	7	8	8	8	9
5	10	6	7	7	7	8	8	8	9	9
5	11	7	7	7	8	8	8	9	9	9
5	12	7	7	8	8	8	9	9	9	10
6	6	5	6	6	6	7	7	7	8	8
6	7	6	6	6	7	7	7	8	8	8
6	8	6	6	7	7	7	8	8	8	9
6	9	6	7	7	7	8	8	8	9	9
6	10	7	7	7	8	8	8	9	9	9
6	11	7	7	8	8	8	9	9	9	10
6	12	7	8	8	8	9	9	9	10	10
7	7	6	6	7	7	7	8	8	8	9
7	8	6	7	7	7	8	8	8	9	9
7	9	7	7	7	8	8	8	9	9	9
7	10	7	7	8	8	8	9	9	9	10
7	11	7	8	8	8	9	9	9	10	10
7	12	8	8	8	9	9	9	10	10	10
8	8	7	7	7	8	8	8	9	9	9
8	9	7	7	8	8	8	9	9	9	10
8	10	7	8	8	8	9	9	9	10	10
8	11	8	8	8	9	9	9	10	10	10
8	12	8	8	9	9	9	10	10	10	11
9	9	7	8	8	8	9	9	9	10	10
9	10	8	8	8	9	9	9	10	10	10
9	11	8	8	9	9	9	10	10	10	11
9	12	8	9	9	9	10	10	10	11	11
10	10	8	8	9	9	9	10	10	10	11
10	11	8	9	9	9	10	10	10	11	11
10	12	9	9	9	10	10	10	11	11	11
11	11	9	9	9	10	10	10	11	11	11
11	12	9	9	10	10	10	11	11	11	12
12	12	9	10	10	10	11	11	11	12	12
Оцінка за письмовий контроль	Оцінка за практичне завдання	4	5	6	7	8	9	10	11	12
		Оцінка за теоретичну підготовку								

КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ СТУДЕНТІВ НА ПРАКТИЧНОМУ ЗАНЯТТІ ВКЛЮЧАЄ:

- письмовий контроль знань, що включає розв'язування ситуативних задач, вирішення тестових завдань та відповіді на конструктивні запитання.
- оцінювання виконання практичної частини заняття, яка проводиться шляхом перевірки рівня

засвоєння практичних вмінь і навичок.

- оцінювання знань теоретичного матеріалу шляхом індивідуального усного опитування теоретичними питаннями з відповідних тем на основі рекомендованої літератури;

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ

Оцінювання поточної успішності проводиться за дванадцятибальною рейтинговою шкалою.

Оцінка за практичне заняття вважається позитивною, якщо вона становить 4 і більше балів.

Бали	Критерії оцінювання
1	Виставляється у тих випадках, коли студент не розкриває зміст навчального матеріалу, не виконав практичної роботи, не оформив протокол.
2	Виставляється студенту, коли він погано орієнтується в навчальному матеріалі, що виявляється шляхом пропонування йому додаткових запитань, виявляє незнання змісту виконання практичної роботи.
3	Виставляється студенту, коли він фрагментарно розкриває зміст навчального матеріалу, допускає грубі помилки у визначенні ортопедичних понять та при використанні термінології, виконав практичну роботу, частково оформив протокол.
4	Виставляється, коли студент орієнтується в основному матеріалі, але не може самостійно і послідовно сформулювати відповідь, спонукаючи викладача пропонувати йому навідні питання, фрагментарно виконав практичну роботу.
5	Виставляється студенту, коли він фрагментарно розкриває зміст навчального матеріалу, показує початкову уяву про предмет вивчення, виконав практичне завдання не до кінця.
6	Виставляється студенту, коли він відтворює основний навчальний матеріал, але при його викладенні допускає суттєві помилки, наводить прості приклади, недооформив протокол заняття.
7	Виставляється студенту у випадку, коли він розкриває основний зміст навчального матеріалу; допускає незначні порушення у послідовності викладення матеріалу, при використанні наукових термінів, нечітко формулює висновки, орієнтується в методиці виконання практичної роботи, виконав її не в повному обсязі.
8	Виставляється у випадку, коли студент розкриває основний зміст навчального матеріалу; дає неповні визначення ортопедичних понять; допускає неточності при використанні наукових термінів, нечітко формулює висновки, виконав практичну роботу, але допустив незначні помилки під час проведення дослідження.
9	Виставляється студенту, коли він розкриває основний зміст навчального матеріалу; дає повні визначення ортопедичних понять та термінів, допускаючи незначні порушення у послідовності викладення, самостійно, зі знанням методики виконав практичну роботу, але допустив неточності у послідовності проведення роботи.
10	Виставляється у тих випадках, коли студент виявляє повне знання фактичного матеріалу, вміє аналізувати, оцінювати та розкривати суть проблеми; встановлювати причинно-наслідкові зв'язки; логічно будувати висновки, оформив протокол практичного заняття, допускаючи незначні помилки при застосуванні наукових термінів і понять.
11	Виставляється студенту, коли він показує глибокі, міцні та системні знання в об'ємі навчальної програми, безпомилково відповідає на всі запитання, обґрунтовано формулює висновки, використовуючи матеріали, що виносяться на самостійну роботу студента, грамотно і послідовно, зі знанням методики, виконав практичну роботу; в повному об'ємі оформив протокол практичного заняття, правильно застосовуючи наукові терміни та поняття.
12	Виставляється студенту, коли він самостійно, грамотно і послідовно, з вичерпною повнотою, використовуючи дані додаткової літератури, відповів на запитання з проявом вміння характеризувати різноманітні біологічні явища та процеси; чітко та правильно дає визначення та розкриває зміст наукових термінів і понять, самостійно та правильно виконав практичну роботу, без помилок оформив протокол практичного заняття.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність при вивченні дисципліни з додаванням балів за індивідуальну роботу студента (ІРС), становить 120 балів.

ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна література

41. Клемин В.А. Ортопедическая стоматология. Учебное пособие /В.А.Клемин, В.Е.Жданов. –К.: ВСИ «Медицина», 2010. -224с. Рекомендовано Министерством образования и науки Украины как учебное пособие для студентов высших медицинских учебных заведений IV уровня акредитации ГРИФ ЛИСТ № 1/11-10347 від 09.11.2010.
42. Макеєв В.Ф., Ступницький Р.М. Теоретичні основи ортопедичної стоматології (навчальний посібник). –Львів: ЛНМУ імені Данила Галицького, 2010, -394 с.
43. Неспрядько В.П., Рожко М.М. Ортопедична стоматологія. Київ, Книга плюс, 2003.
44. Чулак Л.Д., Шутурмінський В.Г. Клінічні та лабораторні етапи виготовлення зубних протезів. Одеса. Одеський мед. університет, 2009р., 318с.
45. Неотложная помощь в стоматологии / В.А.Клемин, А.В.Павленко, В.Н.Арендариук и др. Под ред. В.А.Клемина. –Донецк: Издатель Заславский А.Ю., 2011. -144с.
46. Рожко М.М., Неспрядько В.П., Михайленко Т.Н. та ін. Зубопротезна техніка. – К.; Книга плюс, 2006. – 544 с.

Додаткова література

40. Варава Г.М., Стрелковський К.М. Техніка виготовлення щелепно-лицевих протезів. - К., 1992.
41. Левитов А.Н., Рубаненко В.В., Король М.Д. Челюстно-лицевая ортопедия: курс лекций.- Полтава, 1995. - 80 с.
42. Нападов А.Л. Артикуляция и протезирование в стоматологии.- К.: Здоровья, 1984.
43. Основы деонтологии в стоматологии. Пособие для студентов и врачей /Под ред. Г.П.Рузина. – Винница: Нова книга, 2008. -120с.
44. Маевски С.В. Стоматологическая гнатифизиология. Нормы окклюзии и функции стоматологической системы /Маевски С.В. –Львов: ГалДент. – 2008. -144с.
45. Клемин В.А. Зубные коронки из полимерных материалов. –М.:МЕД пресс-информ, 2004. -176с.
46. В.А.Клемин. Морфофункциональная и клиническая оценка зубов с дефектами твердых тканей / В.А.Клемин, А.В.Борисенко, П.В.Ищенко. – М.: МЕД пресс-информ, 2003. –111с.
47. Клемин В.А. Диагностическая модель челюсти / В.А.Клемин. – М.:МЕДпресс-информ, 2006. - 256с.
48. Эстетические аспекты восстановительной стоматологии (монография) / В.Н.Шабанов, А.П.Педорец, О.В.Шабанов, В.А.Клемин. Элиста: ЗАОрНПП «Джингар», 2010. -111с.
49. Біда В.І. Патологічне стирання твердих тканин зубів та основні принципи його лікування (Навчально-методичний посібник). – К.: ВАТ «Видавництво «Київська правда», 2002. – 96с.
50. Борисенко А.В., Неспрядько В.П. Композиционные пломбировочные и облицовочные материалы. Практическое пособие. – Киев, Книга плюс, 2002. – 221 с.
51. Вадалян Х.А. Лечение переломов челюстей и костей лицевого скелета: Учеб. пособие. - 1984.
52. Варава Г.М., Стрелковський К.М. Техніка виготовлення щелепно-лицевих протезів. - К., 1992.
53. Гаврилов Е.И. Деформации зубных рядов. – М.: Медицина, 1984. – 94с.
54. Гітлан Є.М., Кроть М.К. Посібник з бюгельного протезування. – К.: Здоров'я, 2001. – 140 с.
55. Гумецький Р.А., Рожко М.М., Завадка О.Є., Скрипніков П.М. Ускладнення місцевої анестезії у щелепно-лицевій ділянці: Посібник у 3 т. – Львів: Івано-Франківськ: Полтава: Видавничий дім «Наутілу», 2002. – 231 с.
56. Збірник алгоритмів практичних навичок і вмінь до практично орієнтованого державного іспиту за спеціальністю 7.110106 «Стоматологія»: Навч.посібник / Л.Д.Чулак, К.М.Косенко, А.Г.Гулюк та ін.; За заг. ред. Л.Д.Чулака. – Одеса: Одес. Держ. Мед. Ун-т, 2004. – 264 с. – Рос. мова.
57. Король М.Д., Коробейніков Л.С., Кіндій Д.Д., Ярковий В.В. Оджубейська О.Д. Тактика курації хворих у клініці ортопедичної стоматології. Полтава: Астрая, 2003 – 52 с.

58. Король М.Д., Коробейніков Л.С., Кіндій Д.Д., Ярковий В.В. Практикум з ортопедичної стоматології. Частина II. Полтава: ПП «Форміка», 2002. – 168 с.
59. Левитов А.Н., Рубаненко В.В., Король М.Д. Челюстно-лицева ортопедія: курс лекцій.- Полтава, 1995. - 80 с.
60. Хватова В.А. Диагностика и лечение нарушений функциональной окклюзии //Н.Новгород. – 1996. - 275с.
61. Гросс М.Д., Метьюс Дж.Д. Нормализация окклюзии: Пер.с англ.. – М.: Медицина, 1986, 288 с.
62. Абакаров С.И.. Современные конструкции несъемных зубных протезов.- М.: Медицина, 1994.
63. Калинина Н.В., Загорский В.А. Протезирование при полной потере зубов. - Медицина, 1990.
64. Нападов А.Л. Артикуляция и протезирование в стоматологии.- К.: Здоровья, 1984.
65. Суров О.Н. Зубное протезирование на имплантатах.М., Медицина, 1993, -208с.
66. Лебеденко И.Ю., Перегудов А.Б., Глебова Т.Э., Телескопические и замковые крепления зубных протезов. – Москва, 2005. – 336 с.
67. Шварц А.Д. Цельнолитые (бюгельные) протезы. – Москва, 2005. – 70 с.
68. Хоманн А., Хильшер в. Конструкции частичного зубного протеза. Науч.ред. узд. На русск.яз. проф.. В.Ф.Макеев. Пер. с нем. – Львов: ГалДент, 2002.- 192 с., 178 рис.
69. Аболмасов Н.Н. Избирательная шлифовка зубов. – Смоленск, 2004. – 79 с.
70. Жулев Е.Н. Клиника, диагностика и ортопедическое лечение заболеваний пародонта. Н.Новгород. -2003. – 276 с.
71. Жулев Е.Н. Несъемные протезы. Теория, клиника и лабораторная техника.- Н/Новгород, 1995.
72. Нідзельський М.Я. Механізми адаптації до стоматологічних протезів. – Полтава: ТОВ «Фірма «Техсервіс», 2003. – 116 с.
73. Окклюзия и клиническая практика / под ред. И. Клинеберга, Р.Джагера; Пер. с англ.; Под общ.ред. М.М.Антоника. – М.: МЕДпресс-информ, 2006. – 200с.
74. Бернар Туати, Пол Миара, Дэн Нэтэнсон. Эстетическая стоматология и керамические реставрации. Пер. с англ.. – М.: Издательский Дом «Высшее образование и Наука», 2004. – 448 с.
75. Криспин Б.Д., Хевлетт Е.Р., Джо Я.Х. Современная эстетическая стоматология. Практические основы. Пер. с англ.; Под ред. Т.Ф.Виноградова. – Изд-во «Квинтэссенция», 2003 – 303 с.
76. Біда В.І. Заміщення дефектів зубних рядів незнімними конструкціями зубних протезів. Лекція. – Київ, 2001. – 26с.
77. Зубне протезирование. Учебно-методическое пособие для иностранных студентов стоматологического факультета // Помайницкий В.Г., Фастовец Е.А. : Днепропетровск, ОК «Друкар», 2004. – 60с.

Додаток 1

СХЕМА ІСТОРІЇ ХВОРОБИ (КУРАЦІЯ ПАЦІЄНТА)

- I. Загальні дані про особу пацієнта
 - 1 Прізвище, ім'я, по батькові
 - 2 Вік
 - 3 Місце роботи
 - 4 Професія
 - 5 Домашня адреса
 - 6 Дата звернення в клініку
- II. Суб'єктивне обстеження (співбесіда з пацієнтом)
 - 1 Скарги пацієнта (причина звернення в клініку)
 - 2 Анамнез наявної хвороби
 - 3 Анамнез життя (перенесені, супутні захворювання)

III. Дані об'єктивного дослідження

1 Клінічні методи обстеження

- Зовнішній огляд
- Оцінка стану зубів
- Оцінка стану зубних рядів
- Оцінка стану слизової оболонки
- Оцінка стану м'язів
- Оцінка стану СНЩС
- Обстеження порожнини рота беззубого пацієнта
- Оцінка наявних зубних протезів

2 Дані спеціальних (лабораторних та інструментальних) методів обстеження

IV. Діагноз

1. Обґрунтування діагнозу

2. Остаточний діагноз

V. План підготовки до протезування

VI. План ортопедичного лікування

VII. Щоденник ортопедичного лікування

VIII. Прогноз

IX. Епікріз